

1
2
3 **SPOLOČNÁ STRATÉGIA IMPLEMENTÁCIE**
4 **RÁMCOVEJ SMERNICE O VODE**
5 **(2000/60/ES)**
6

7 **Usmernenie č. 36**

8 **Výnimky z environmentálnych cieľov podľa článku 4.7 RSV**

9 Nové úpravy fyzikálnych charakteristík útvarov povrchovej vody, zmeny hladiny
10 podzemnej vody, alebo nové udržateľné rozvojové aktivity ľudstva
11

Status box

Názov: Výnimky z environmentálnych cieľov podľa článku 4.7

Verzia č.: 5

Dátum: 15/11/2017

Stretnutie: Stretnutie riaditeľov vodohospodárskych subjektov v dňoch 4. až 5. decembra 2017 v Talline

Návrh:

- Návrh č. 5 bol vypracovaný na základe výsledkov rokovaní, ktoré sa uskutočnili v dňoch 8. až 9. Novembra 2017; návrh č. 5, pre verziu so sledovanými zmenami kliknite na odkaz: https://circabc.europa.eu/sd/a/017fcd16-cd42-4034-b6d4-8293b57e11d4/3b%20-%20FOLLOW-UP%20-%20CIS%20Guidance%20Article%204.7%20-%20Draft%205_tracked%20changes.pdf
- Návrh č. 5 bol odovzdaný vodohospodárskym riaditeľom na schválenie na stretnutí, ktoré sa konalo v dňoch 4. až 5. decembra 2017 v Talline

Vyhlásenie:

Tento technický dokument bol vypracovaný prostredníctvom rámca pre spoluprácu (Spoločná stratégia implementácie (CIS)), do ktorého patria členské štáty, krajiny EZVO a ďalšie zainteresované strany vrátane Európskej komisie. Dokument je pracovným návrhom a nevyhnutne nepredstavuje oficiálne, formálne stanovisko ktoréhokoľvek z partnerov.

V rozsahu v akom Európska komisia poskytla vstup pre tento technický dokument, takýto vstup nemusí nevyhnutne odrážať názory Európskej komisie.

Ani Európska komisia ani žiadni iní partneri CIS nezodpovedajú za použitie informácií uvedených v tomto dokumente akoukoľvek treťou stranou.

Tento technický dokument má uľahčiť implementáciu smernice 2000/60/ES a nie je právne záväzný. Akýkoľvek úradný výklad zákona má byť odvodzovaný len zo samotnej smernice 2000/60/ES a ďalších platných právnych textov alebo zásad. Na smerodajný výklad právnych predpisov únie je oprávnený len Súdny dvor Európskej únie.

13	Obsah	
14		
15	1 ÚVOD.....	1
16	1.1 Usmernenie: Na čo slúži?.....	1
17	1.2 RSV a proces Spoločnej stratégie implementácie (CIS)	2
18	1.3 Zasadenie článku 4.7 do kontextu.....	3
19	2 ZAČLENENIE SEKTOROVÝCH POLITÍK AKO PREDPOKLAD KOHERENCIE POLITIKY	5
20	2.1 Dopravná politika	5
21	2.2 Energetické politiky vrátane politiky pre obnoviteľné zdroje.....	6
22	2.3 Stratégia pre oblasť surovín pre Európu a smernica o ťažobnom odpade.....	7
23	2.4 Smernica 2007/60/EC o hodnotení a manažmente povodňových rizík.....	8
24	2.5 Rámcová smernica o morskej stratégii a Smernica pre námorné priestorové plánovanie.....	9
25	2.6 Európske finančné nástroje	10
26	2.6.1 Európske štrukturálne a investičné fondy.....	10
27	2.6.2 Nástroj na prepájanie Európy (CEF).....	11
28	2.6.3 Nástroj predvstupovej pomoci	11
29	2.7 Politika zmeny klímy vrátane adaptácie a zmierňovanie ako prierezová otázka.....	12
30	2.8 Ďalšie environmentálne politiky	12
31	2.8.1 Smernica o strategickom environmentálnom hodnotení (SEA)	13
32	2.8.2 Smernica o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA)	14
33	2.8.3 Smernica o vtákoch a smernica o biotopoch.....	14
34	3 VŠEOBECNÉ ÚVAHY A ROZSAH ČLÁNKU 4.7	16
35	3.1 Zásadný vzťah medzi hodnoteniami.....	16
36	3.2 Rekapitulácia environmentálnych cieľov RSV a článku 4.7	17
37	3.3 Rozsah článku 4.7	19
38	3.3.1 Úvahy týkajúce sa časového rozpätia účinkov na stav/potenciál vodného útvaru.....	21
39	3.3.2 Úvahy týkajúce sa veľkosti modifikácie a vymedzenia vodného útvaru	23
40	3.3.3 Projekty, na ktoré sa nevzťahuje článok 4.7.....	24
41	3.4 Podmienky na spustenie testovania podľa článku 4.7	24
42	3.4.1 Praktické úvahy a príklady útvarov povrchových vôd	25
43	3.4.2 Praktické úvahy a príklady útvarov podzemných vôd	30
44	3.5 Účinky na ostatné vodné útvary.....	34
45	3.6 Kumulatívne účinky	35
46	3.7 Riadenie neistoty	36
47	4 POSÚDENIE UPLATNITEĽNOSTI ČLÁNKU 4.7 A ZOSÚLADENIE S ĎALŠÍMI	
48	SMERNICAMI.....	38

49	4.1	Prístup pre posúdenie uplatniteľnosti článku 4.7.....	38
50	4.2	Zosúladenie posúdení so Smernicou EIA a Smernicou o biotopoch.....	44
51	5	TESTOVANIE PODĽA ČLÁNKU 4.7 A VZŤAH K PVHMP.....	49
52	5.1	Postupný prístup pre testovanie podľa článku 4.7	49
53	5.2	Prijatie všetkých možných opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov.....	51
54	5.3	Posúdenie podstatne lepších environmentálnych možností	56
55	5.3.1	Strategická úroveň	56
56	5.3.2	Projektová úroveň	58
57	5.4	Váženie záujmov: Nadradený verejný záujem / prínosy verzus vplyvy	58
58	5.4.1	Nadradený verejný záujem.....	59
59	5.4.2	Váženie prínosov z modifikácie verzus minulé prínosy a príležitosti	60
60	5.5	Vzťah k plánom vodohospodárskeho manažmentu povodia	63
61	5.5.1	Hlásenie v plánoch vodohospodárskeho manažmentu povodia.....	63
62	5.5.2	Článok 4.7 a označovanie výrazne zmenených vodných útvarov (VZVÚ)	65
63	5.5.3	Vzťah článku 4.7 k článkom 4.4 a 4.5	66
64	5.5.4	Zmena vymedzenia a/alebo typológie z dôvodu udelenia výnimky podľa článku 4.7	67
65	5.5.5	Článok 4,7 v cezhraničnom kontexte.....	68
66	6	VÝHLAD A NÁSLEDNÉAKTIVITY.....	69
67		PRÍLOHA A: Porovnávací prehľadová tabuľka smerníc RSV, HD, EIA a SEA	70
68		PRÍLOHA B: Vývojové diagramy	73
69		Zásadný vzťah medzi posúdením uplatniteľnosti článku 4.7 a testovaním podľa článku 4.7.....	73
70		Postupný prístup pre posúdenie uplatniteľnosti článku 4.7.....	74
71		Zosúladenie posúdení podľa smerníc RSV, HD a EIA	75
72		Postupný prístup pre testovanie podľa článku 4.7.....	76
73		Článok 6.3 a postup podľa smernice o biotopoch	77
74			
75			
76			

77 Zoznam tabuliek

78	Tabuľka č. 1: Prehľad činností CIS súvisiacich s článkom 4.7 RSV.....	2
79	Tabuľka č. 2: Zmeny podľa článku 4.7, ukazovatele a možné účinky	21
80	Tabuľka č. 3: Príklad č. 1 - Zhoršenie celkového stavu	25
81	Tabuľka č. 4: Príklad č. 2 – Celkový stav nezmenený, zhoršenie ukazovateľa biologickej kvality.....	25
82	Tabuľka č. 5: Príklad č. 3 - Zhoršenie stavu z veľmi dobrého na dobrý.....	26
83	Tabuľka č. 6: Príklad č. 4 – Zhoršenie ukazovateľa kvality útvaru povrchovej vody, ktorý je zaradený v	
84	najnižšej kategórii	27
85	Tabuľka č. 7: Príklad č. 5 – Zhoršenie celkového kvantitatívneho stavu útvaru podzemnej vody z	
	"dobrého" na	
86	"nedostatočný"	32
87	Tabuľka č. 8: Príklad č. 6 – Útvar podzemnej vody klasifikovaný ako "nedostatočný" a jedno z ďalších	
88	kritérií nespĺňa podmienky.....	32
89	Tabuľka č. 9: Príklad č. 7 – Ďalšie zhoršenie kritéria, ktoré bolo už predtým klasifikované ako "zlé"	
90	má za následok nedosiahnutie "dobrého" stavu.....	33
91		

92 Zoznam obrázkov

93	Obrázok č. 1: Zásadný vzťah medzi "posúdením uplatniteľnosti článku 4.7" a "testovaním podľa	
94	článku 4.7"	17
95	Obrázok č. 2: Príklad účinkov, ktoré presahujú rámec jedného útvaru vody.....	34
96	Obrázok č. 3: Príklad účinkov, ktoré presahujú rámec jedného útvaru vody v súvislosti s pozemnými	
97	vodami	34
98	Obrázok č. 4: Náčrt postupného prístupu pre posúdenie uplatniteľnosti článku 4.7.....	39
99	Obrázok č. 5: Zosúladenie posúdení podľa smerníc RSV, HD a EIA	45
100	Obrázok č. 6: Príklad postupného prístupu pre testovanie podľa článku 4.7 a iterovaný vzťah	
101	k posúdeniu uplatniteľnosti podľa článku 4.7.....	50
102	Obrázok č. 7: Zmena označenia útvaru vody v dôsledku uplatnenia článku 4.7.....	67

103

Zoznam prípadových štúdií

104	Prípadová štúdia č. 1: How hydromorphological standards are used to prevent deterioration of status.....	28
105	Prípadová štúdia č. 2: Kumulatívny vplyv vodných nádrží na vodné prostr. Spoločné vedecké hodnotenie ..	36
106	Prípadová štúdia č. 3: Kontrolný zoznam na posudzovanie zhody s RSV vyvinutý pre JASPERS.....	42
107	Prípadová štúdia č. 4: Výstavba vysokorýchlostnej trate 2 – Fáza 1 (z Londýna do West Midlands).....	42
108	Prípadová štúdia č. 5 Zhodnotenie opatrení plánov manažmentu povodňového rizika na účely posúdenia	
109	článku 4.7.....	43
110	Prípadová štúdia č. 6: Vypracovanie rámca hodnotenia podľa článku 4.7 a prepojenie s EIA.....	47
111	Prípadová štúdia č. 7: Rozvoj zásobovania mesta vodou a zmiernenie	55
112	Prípadová štúdia č. 8: Smernice ICPDR o udržateľnom rozvoji hydroenergetiky.....	57
113	Prípadová štúdia č. 9: Katalóg kritérií pre hydroenergetiku.....	62
114	Prípadová štúdia č. 10: Nariadenie španielskeho vodohospodárskeho ministra v súvislosti s článkom 4.7	65

115

116

117 1 ÚVOD

118 1.1 Usmernenie: Na čo slúži?

119 Tento dokument má byť návodom pre odborníkov a zainteresované strany pri implementácii smernice
120 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného
121 hospodárstva – Rámcovej smernice o vode (RSV)¹. Zameriava sa na výnimky podľa článku 4.7 RSV.
122 Článok 4.7 sa venuje novým modifikáciám fyzikálnych vlastností útvaru povrchových vôd, zmenám
123 úrovne hladiny útvarov podzemnej vody a novým trvalo udržateľným rozvojovým činnostiam človeka,
124 ktoré môžu viesť k nedosiahnutiu cieľov RSV. V prípade splnenia podmienok uvedených v článku 4.7
125 možno udeliť výnimky.

126 Tento dokument vychádza z otázok uvedených v usmernení č. 20 o výnimkách k environmentálnym
127 cieľom a tieto otázky ďalej upresňuje². Bol vypracovaný v rámci procesu Spoločnej stratégie
128 implementácie RSV (CIS)³ 2016-2018 a jeho cieľom je poskytnúť doplnkové informácie a ďalšie
129 vysvetlenie s uvážením najnovších skúseností s implementáciou RSV a precedentného práva
130 súvisiaceho s článkom 4.7.

131 Dokument predstavuje usmernenie a dobrú prax. Členské štáty nie sú zo zákona povinné dodržiavať
132 odporúčania v ňom uvedené. Od členských štátov sa však vyžaduje, aby využívali metódy
133 a prístupy v súlade s požiadavkami RSV.

134 Usmernenie je konkrétne určené pre:

- 135 • Vodohospodárov a správy povodí, ktoré vypracúvajú plány vodohospodárskeho manažmentu
136 povodia;
- 137 • Orgány zodpovedné za rozhodovanie o udeľovaní povolení na nové činnosti alebo projekty,
138 ktoré by mali mať vplyv na vodu;
- 139 • Osoby rozhodujúce na rôznych úrovniach, ktoré sú zodpovedné na vypracovanie, podporu a
140 schválenie odvetvových stratégií (napr. rozvoj vidieka a poľnohospodárstvo, manažment
141 povodňového rizika, dopravná politika, energetická politika, atď.);
- 142 • Odborníkov, ktorí vykonávajú hodnotenia na základe súvisiacich právnych predpisov, ako sú
143 hodnotenia vplyvov na životné prostredie (EIA), strategické environmentálne hodnotenia
144 (SEA), posúdenia na základe Smernice o biotopoch (SB), atď.;
- 145 • Spracovateľov projektov a zástupcov z rôznych ekonomických odvetví, ktorých aktivity môžu
146 mať potenciálne vplyv na útvary povrchovej a podzemnej vody;⁴;
- Zainteresované strany a zástupcov z organizácií občianskej spoločnosti.

147 Okrem iného toto usmernenie pripomína požiadavky RSV súvisiace s environmentálnymi cieľmi a
148 výnimkami so zameraním na článok 4.7. Kapitola 2 sa sústreďuje na horizontálne otázky a zaoberá sa
149 dôležitosťou spojitosti politiky pre udržateľné riadenie vodných zdrojov a pre posudzovania podľa
150 článku 4.7. Kapitola 3 navrhuje rozsah a podmienky pre spustenie testovania podľa článku 4.7
151 a kapitola 4 uvádza usmernenia k potenciálnemu prístupu hodnotenia na určenie, či sa má

¹ Smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32000L0060>

² Usmernenie k Spoločnej stratégii implementácie – Výnimky z environmentálnych cieľov: [https://circabc.europa.eu/sd/a/2a3ec00a-d0e6-405f-bf66-](https://circabc.europa.eu/sd/a/2a3ec00a-d0e6-405f-bf66-60e212555db1/Guidance_documentN%C2%B020_Mars09.pdf)

[60e212555db1/Guidance_documentN%C2%B020_Mars09.pdf](https://circabc.europa.eu/sd/a/2a3ec00a-d0e6-405f-bf66-60e212555db1/Guidance_documentN%C2%B020_Mars09.pdf)

³ Spoločná stratégia implementácie (CIS) Rámcovej smernice o vode: http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/objectives/implementation_en.htm

⁴ Môže zahŕňať činnosti, ktoré priamo nesúvisia s vodným hospodárstvom. Napríklad projekt týkajúci sa výstavby cesty alebo železnice, ktorá má viesť pozdĺž útvaru povrchovej vody, alebo si vyžaduje prestavbu daného vodného útvaru. Výstavby cesty alebo železničného tunela môže mať vplyv na úroveň hladiny podzemnej vody.

152 pre určitú činnosť alebo projekt vykonať testovanie podľa článku 4.7. Kapitola 5 uvádza vysvetlenie
 153 jednotlivých krokov, ktoré sa majú vykonať v rámci testovania podľa článku 4.7 na účely rozhodnutia, či
 154 je možné určitú činnosť alebo projekt schváliť alebo nie. Napokon kapitola 6 výhľadovo uvádza
 155 potenciálne následné činnosti v prospech koherentnej implementácie RSV a článku 4.7. Praktické
 156 príklady a prístupy sú ilustrované prostredníctvom prípadových štúdií a vzájomného prepojenia
 157 s ďalšími relevantnými právnymi predpismi a politikami EÚ v rámci rôznych kapitol dokumentu.

158 Celkovo sa tento dokument zameriava na objasnenie niekoľkých aspektov v súvislosti s aplikáciou
 159 článku 4.7 RSV. Nepredstavuje však podrobný návod na aplikáciu. Na úrovni členského štátu bude
 160 pravdepodobne potrebné ďalšie metodické usmernenie prispôbené právnej, administratívnej a
 161 technickej realite každého členského štátu.

162 1.2 RSV a proces Spoločnej stratégie implementácie (CIS)

163 Implementácia RSV vytvára niekoľko spoločných technických výziev pre členské štáty, Komisiu,
 164 kandidátske krajiny a krajiny EHP, ako aj zainteresované strany a mimovládne organizácie. Okrem
 165 toho, množstvo európskych povodí je medzinárodných, prekračujúcich administratívne a územné
 166 hranice, preto sú spoločné chápanie a prístup kritické pre úspešnú a efektívnu implementáciu
 167 smernice.

168 Aby sa dosiahla súčinnosť a koordinácia pri reakcii na výzvy, dohodli sa členské štáty, Nórsko a
 169 Komisia na Spoločnej stratégii implementácie (CIS). Činnosti v rámci CIS sú už od roku 2001
 170 zamerané na koherentnú a zosúladenú implementáciu RSV. Ťažiskom sú metodické otázky súvisiace
 171 so spoločným chápaním technických a vedeckých aspektov. V tomto kontexte boli v minulých rokoch
 172 vytvorené pracovné skupiny a vykonávali sa spoločné činnosti. Hoci pri využívaní výnimiek získali
 173 členské štáty cenné praktické skúsenosti, implementácia článku 4.7 ukázala konkrétne problémy,
 174 ktorých riešenie by uľahčilo toto aktualizované usmernenie. Preto bola v rámci CIS ustanovená
 175 konkrétna ad hoc pracovná skupina (ATG). Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad hlavných činností CIS
 176 súvisiacich s článkom 4.7 od prijatia smernice. Podrobnejšie informácie sa nachádzajú v súvisiacich
 177 dokumentoch.

178 **Tabuľka 1: Prehľad činností CIS súvisiacich s článkom 4.7 RSV**

179

Kedy	Kto	Výstup
2003	Vodohosp. riaditelia	Usmernenie WATECO ⁵ , ktoré načrtlo základný koncept článku 4.7
2003	Vodohosp. riaditelia	Usmernenie č 4 o identifikácii a označovaní výrazne zmenených a umelých vodných útvarovch
2006	Proces CIS	Strategický dokument o RSV a hydromorfologických tlakoch ⁶ so zameraním na hydroenergetické, plavebné a protipovodňové činnosti. Zahŕňa odporúčania pre lepšiu integráciu politiky.
2007	Proces CIS	Pracovné stretnutie o RSV a hydroenergetike ⁷ . Na základe toho boli sformulované prvé hlavné zásady pre hydroenergetiku v rámci .
2008	Vodohosp. riaditelia	CIS usmernenie č. 20 o environmentálnych cieľoch a výnimkách ⁸ rozoberá základné koncepty podľa článku 4.7
2009	Proces CIS	Pracovné stretnutie o výrazne zmenených vodných útvaroch prinieslo niekoľko odporúčaní ⁹ dôležitých pre hydroenergetiku a RSV, napríklad o výklade „výrazné nepriaznivé účinky na používanie“, dobrý ekologický potenciál a ekologické kontinuum.
2009	Vodohosp. riaditelia	CIS usmernenie č. 24 – manažment povodia v meniacej sa klíme

⁵ <http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/economics/pdf/Guidance%201%20-%20Economics%20-%20WATECO.pdf>

⁶ https://circabc.europa.eu/sd/a/bc8a0b09-a2d3-4762-a1f6-5ac664beaa15/HyMo_Political_Paper_FINAL.pdf

⁷ <https://circabc.europa.eu/w/browse/a839626e-9806-4fee-8a93-678a086c0ab3>

⁸ https://circabc.europa.eu/sd/a/2a3ec00a-d0e6-405f-bf66-60e212555db1/Guidance_documentN%C2%B020_Mars09.pdf

⁹ <https://circabc.europa.eu/sd/a/651417d8-46d6-4120-8c59-54f2bbcf422d/FinalHMWBConclusions.pdf>

Kedy	Kto	Výstup
		rozoberá niektoré aspekty týkajúce sa článku 4.7.
2010	Vodohospodárski riaditelia	Vyhlasenie o „Vývoji hydroenergetiky na základe Rámcovej smernice o vode“ ¹⁰ sumarizuje hlavné zásady a odporúčania. Hlavným objasnením bolo, že veľkosť projektu nie je relevantným kritériom pre aktivovanie článku
2011	Proces CIS	2. pracovné stretnutie o vodohospodárstve, RSV a hydroenergetike poskytlo odporúčania z dobrej praxe o uplatnení článku RSV 4.7 ¹¹ .
2016	Proces CIS	Zostavenie ad hoc pracovnej skupiny na účely usmerňovania o implementácii článku 4.7.

180

181 K dispozícii sú aj ďalšie usmernenia so všeobecnejšou platnosťou pre RSV a súvisiace aspekty
182 týkajúce sa článku 4.7.¹²

183 1.3 Zasadenie článku 4.7 do kontextu

184 **Environmentálne ciele RSV**, načrtnuté v článku 4, sú jadrom tejto legislatívy EÚ zabezpečujúcej
185 dlhodobý udržateľný vodohospodársky manažment na základe vysokej úrovne ochrany vodného
186 prostredia. Článok 4.1 stanovuje „environmentálne ciele“ pre prírodné útvary povrchovej vody a
187 podzemnej vody a umelé a výrazne zmenené vodné útvary. Prírodné útvary povrchovej vody musia do
188 roku 2015 dosiahnuť dobrý ekologický a chemický stav a útvary podzemnej vody dobrý kvantitatívny a
189 chemický stav. Umelé a výrazne zmenené vodné útvary musia dosahovať dobrý ekologický potenciál
190 a dobrý chemický stav. V článku 4.3 sú popísané kritériá označovania umelých alebo výrazne
191 zmenených vodných útvarov. Ďalším **hlavným cieľom** RSV uvedeným v článku 4.1 je realizovať
192 potrebné opatrenia na **zabránenie zhoršeniu stavu všetkých vodných útvarov**- tzv. "**zásada**
193 **nezhoršovania**", ktorý je obzvlášť dôležitý v kontexte článku 4.7. A nakoniec, môže byť potrebné
194 doplniť cieľ dobrého stavu RSV dodatočnými cieľmi, aby sa zaistilo dosiahnutie cieľov ochrany pre
195 chránené územia (článok 4.1 písm. c) a článok 4.2).

196

197 **Výnimky z týchto cieľov** sú definované v rámci článku 4, so stanovením podmienok, za ktorých môže
198 byť dosahovanie dobrého stavu alebo potenciálu postupné alebo sa nemusí dosiahnuť, alebo za
199 ktorých sa môže povoliť zhoršenie. Články 4.4, 4.5, 4.6 a 4.7 popisujú podmienky a proces
200 ich aplikácie. Patrí sem:

- 201 • Predĺženie konečného termínu, inými slovami, dobrý stav sa musí dosiahnuť najneskôr do roku
202 2012 alebo alebo 2027 (článok 4.4), alebo hneď ako to prírodné podmienky povolia po roku
203 2027;
- 204 • Dosiahnutie menej prísnych cieľov za určitých podmienok (článok 4.5);
- 205 • Dočasné zhoršenie stavu/potenciálu v prípade prírodných príčin alebo „Vyššej moci“ (článok
206 4.6);
- 207 • Zhoršenie alebo nedosiahnutie dobrého stavu/potenciálu v dôsledku nových modifikácií
208 fyzikálnych vlastností útvaru povrchových vôd alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej
209 vody, alebo zhoršenie stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý
v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka (článok 4.7).

210 Všetky tieto výnimky obsahujú jednoznačné podmienky, ktoré sa majú splniť, a zdôvodnenie, ktoré má
211 byť uvedené v pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia.

¹⁰ <https://circabc.europa.eu/sd/a/4e0cb9d2-c268-4d67-ac56-f1977c1b85fc/WD%20statement%20May%202010-%20Hydropower%20Development%20under%20the%20Water%20Framework%20Directive.pdf>

¹¹ https://circabc.europa.eu/sd/a/23d94d2d-6b9c-4f17-9e15-14045cd541f3/Issue%20Paper_final.pdf

¹² http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/facts_figures/guidance_docs_en.htm

212 Odseky 8 a 9 článku 4 zavádzajú dve zásady platné pre všetky výnimky,

- 213 • po prvé, výnimky pre jeden vodný útvar nesmú natrvalo vylučovať alebo ohrozovať
- 214 dosahovanie environmentálnych cieľov v iných vodných útvaroch (pozri kapitolu 3.5);
- 215 • po druhé, musí sa dosiahnuť aspoň taká istá úroveň ochrany akú zaručuje existujúca
- 216 právna úprava spoločenstva (vrátane prvkov, ktoré sa majú zrušiť).

217 **Toto usmernenie sa zameriava na výnimky na základe článku 4.7, ktorý stanovuje podmienky**
218 **pre výnimku v prípade nových modifikácií fyzikálnych vlastností útvaru povrchových vôd,**
219 **zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo nových trvalo udržateľných**
220 **rozvojových činností človeka.**

221 V tomto kontexte je hlavnou otázkou začlenenie do ďalších sektorov politiky. Usmernenie prispieva k
222 „ďalšiemu začleneniu ochrany a trvalo udržateľného hospodárenia s vodou do ďalších sektorov politiky
223 spoločenstva, ako je energetika, doprava, poľnohospodárstvo, rybné hospodárstvo, regionálna politika
224 a cestovný ruch" na základe „pokračujúceho dialógu a vývoja stratégií pre ďalšiu integráciu sektorov
225 politiky"¹³. Prispieva tiež k „Iniciatíve za lepšiu právnu úpravu"¹⁴.

226 Má to byť v súlade so zásadou prevencie a so zásadou trvalo udržateľného rozvoja, čo je základným
227 cieľom Európskej únie stanoveným v Zmluve¹⁵ a platným pre všetky činnosti a politiky EÚ a v kontexte,
228 že „vysoká úroveň ochrany životného prostredia a zlepšovanie kvality životného prostredia sa musia
229 začleniť do politik Únie a zabezpečiť v súlade so zásadou trvalo udržateľného rozvoja"¹⁶.

230

231

232

233

234

¹³ Preambula RSV, odsek 16.

¹⁴ 13 Oznámenie Komisie Lepšia právna úprava: Poskytovanie lepších výsledkov pre silnejšiu Úniu (COM(2016) 615 final)

¹⁵ Zmluva o Európskej únii

¹⁶ 15 Stanovené v článku 37 Charty základných práv Európskej únie

235 2 ZAČLENENIE SEKTOROVÝCH POLITÍK AKO PREDPOKLAD KOHERENCIE 236 POLITIKY

237 Integrované prístupy a koherencia politiky zohrávajú hlavnú úlohu pre implementáciu RSV a pre
238 informované posúdenia v súvislosti s článkom 4.7. Nové fyzikálne modifikácie alebo nové trvalo
239 udržateľné rozvojové činnosti človeka potenciálne spôsobujúce zhoršenie sú často prepojené s
240 plnením cieľov iných politík, ako je energetika, doprava, ochrana pred povodňami, pobrežná ochrana,
241 zásobovanie vodou, čistenie odpadových vôd a zavlažovanie, atď. spolu s príslušnými politikami
242 jednotlivých krajín. Začlenenie RSV a jej väzieb do implementácie takýchto politík si preto silne
243 vyžaduje koordinovaný prístup a lepšie usmerňovanie procesov povoľovania v súvislosti s článkom
244 4.7.

245 Niektoré z príslušných politík a programov EÚ zahŕňajú *okrem* iného:

- 246 • Transeurópsku dopravnú sieť (TEN-T)¹⁷
- 247 • Energetickú politiku vrátane politiky pre obnoviteľné energie a jej akčné plány pre obnoviteľné
248 energie
- 249 • Obchodné politiky ako napríklad Obchodná stratégia EÚ pre suroviny
- 250 • Plány manažmentu povodňových rizík na základe európskej smernice o povodniach
- 251 • Rámcovú smernicu o morskej stratégii a Smernicu o námornom priestorovom plánovaní
- 252 • Európske finančné nástroje a Spoločnú poľnohospodársku politiku (CAP)
- 253 • Politiky zmeny klímy vrátane prispôsobenia a zmiernenia
- 254 • Ďalšie environmentálne smernice a politiky, najmä smernice o SEA, EIA, smernice o vtácoch a
biotopoch
a smernica o čistení mestských odpadových vôd

255 Konzultácie a zapojenie orgánov a zainteresovaných strán, ktorých sa implementácia RSV týka, do
256 návrhu a implementácie týchto politík umožní integráciu cieľov RSV už od počiatku a mohlo by
257 dokonca znížiť potrebu nových modifikácií a tým aj zhoršovania stavu vodných útvarov z dôvodu
258 zvýšenia transparentnosti predpokladaných vplyvov pre osoby prijímajúce rozhodnutia.
259

260 Okrem toho, posúdenia na základe smernice 2001/42/ES o posudzovaní účinkov určitých plánov a
261 programov na životné prostredie (Smernica SEA) môžu prispieť k začleneniu environmentálnych
262 hľadísk do prípravy určitých plánov a programov podľa vyššie uvedeného, ktoré by mohli byť
263 predmetom SEA. Posúdenia na základe Smernice SEA môžu napomôcť k úplnému uváženiu
264 významných vplyvov na životné prostredie, vrátane vôd.

265 Výsledky takýchto integrovaných prístupov môžu tiež poskytnúť hodnotné informácie pre posúdenia
266 vyžadované v kontexte článku 4.7, najmä čo sa týka strategického rozmeru nadradeného verejného
267 záujmu, zvažovania prínosov a vplyvov modifikácií, alebo pre posúdenie
268 lepších environmentálnych možností (pozri kapitoly 4.3 a 4.4).

269 2.1 Dopravná politika

270 Program TEN-T bol zriadený na podporu výstavby a modernizácie dopravnej infraštruktúry naprieč
271 Európskou úniou. Program pozostáva z projektov – definovaných ako štúdie alebo práce – ktorých
272 účelom je zaistiť previazanosť, prepojenie a interoperabilitu
273 transeurópskej dopravnej siete, ako aj prístup k nej.

¹⁷ Pre podrobnejšie informácie pozri http://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure_en

274 Projekty TEN-T, ktoré sú situované v každom členskom štáte EÚ¹⁸, zahŕňajú rôzne režimy dopravy¹⁹,
275 ktoré môžu byť dôležité z hľadiska potenciálnych účinkov na vodu. Toto môže byť napríklad prípad
276 projektov výstavby a modernizácie železničnej infraštruktúry, alebo ciest a takisto môže mať osobitný
277 význam pre plavbu po vnútrozemských vodných cestách a pre niektoré pobrežné a vnútrozemské
278 prístavy. Vnútrozemské vodné cesty v rozmere TEN-T sú na všetkých hlavných riekach, kanáloch a
279 jazerách, ktoré sa tradične využívajú na účely prepravy v EÚ (vodné cesty európskeho rozmeru na
280 základe klasifikácie Európskej hospodárskej komisie Organizácie spojených národov - EHK OSN).
281 Články 15 a 39 usmernení pre TEN-T²⁰ stanovujú nasledujúce požiadavky:

- 282 • Rieky, kanály a jazerá musia spĺňať minimálne požiadavky pre vodné cesty IV. triedy podľa
283 klasifikácie vnútrozemských vodných ciest Európskej konferencie ministrov dopravy (ECMT) a
284 musia zabezpečiť nepretržitú priechodnosť pod mostami. Na požiadanie členského štátu a v
285 riadne odôvodnených prípadoch Komisia udelí výnimku z minimálnych požiadaviek na ponor
286 (menej ako 2,50 m) a na minimálnu výšku pod mostami (menej ako 5,25 m);
 - 287 • Rieky, kanály a jazerá sa musia udržiavať tak, aby si zachovávali „dobrú splavnosť“
288 za súčasného rešpektovania platných environmentálnych zákonov.
- 289

290 Článok 16 usmernení k TEN-T stanovuje priority pre rozvoj infraštruktúry vnútrozemských vodných
291 ciest, zatiaľ čo článok 16 písm. e naznačuje, že dôležité je *okrem iného* "venovať dostatočnú pozornosť
292 voľne tečúcim riekam, ktoré sú takmer v pôvodnom stave a na ktoré sa preto môžu
293 vzťahovať špecifické opatrenia.

294 Z dôvodu potenciálnej potreby modifikácie hydromorfologických podmienok vodných útvarov na
295 splnenie týchto cieľov by projekty plavebnej infraštruktúry mohli spôsobiť zhoršenie alebo zabrániť
296 dosiahnutiu dobrého stavu/potenciálu a tým aktivovať testovanie podľa článku 4.7 za účelom
297 posúdenia, či je možné projekt schváliť v súlade s RSV. Keďže aj RSV aj predpisy TEN-T umožňujú
298 aplikáciu výnimiek a nakoľko neexistuje hierarchický vzťah medzi týmito dvoma politikami, je dôležité
299 dodržiavať integrovaný prístup pre koherentnú implementáciu vodnej aj dopravnej politiky. Plánuje sa
300 vypracovanie ďalšieho usmernenie ohľadom konceptu "stavu dobrej splavnosti", ktoré sa zaoberá aj
301 vzťahom medzi RSV a ďalšími zákonmi v oblasti životného prostredia²¹.

302 2.2 Energetické politiky vrátane politiky pre obnoviteľné zdroje

303 Cieľom energetickej stratégie EÚ je dosiahnuť, aby bolo zásobovanie energiou bezpečnejšie, cenovo
304 prístupné a trvalo udržateľné. Očakáva sa, že dôležitú úlohu pri zásobovaní energiou v blízkej
305 budúcnosti budú stále zohrávať konvenčné zariadenia na výrobu elektrickej energie. Napriek tomu,
306 obnoviteľné zdroje zohrávajú stále významnejšiu úlohu pri dosahovaní týchto cieľov. Európska
307 smernica o energii z obnoviteľných zdrojov (2009/28/ES)²² stanovuje záväzný cieľ pokrytia 20%
308 konečnej spotreby energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2020. Obnoviteľné zdroje budú naďalej
309 zohrávať kľúčovú úlohu pri plnení energetických potrieb EÚ aj po roku 2020. Krajiny EÚ sa dohodli na
novom ciele pre energiu z obnoviteľných zdrojov, pokrytie aspoň 27% konečnej spotreby energie v EÚ
ako celku do roku 2030

¹⁸ Pozri <https://ec.europa.eu/inea/ten-t/ten-t-projects/projects-by-country>

¹⁹ Pozri <https://ec.europa.eu/inea/ten-t/ten-t-projects/projects-by-country>

²⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1315/2013, z 11. decembra 2013, o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení rozhodnutia č. 661/2010/EÚ. Pozri: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32013R1315>

²¹ Počas prípravy tohto dokumentu prebiehali práce na usmerneniach k dosiahnutiu "dobrého plavebného stavu", ktoré riešia aj

vzťah k RSV. Súvisiace dokumenty budú k dispozícii ihneď po dokončení.

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES; Pozri: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX%3A32009L0028>

310 ako súčasť energetických a klimatických cieľov EÚ do roku 2030²³. Dňa 30. novembra 2016 Komisia
311 zverejnila návrh revidovanej smernice o obnoviteľných zdrojoch za účelom dosiahnutia týchto cieľov²⁴.
312 Dlhodobým cieľom je do roku 2050 znížiť emisie skleníkových plynov o 85 až 95 %.

313 Na dosiahnutie týchto cieľov je potrebných niekoľko opatrení, vrátane zvýšenia energetickej účinnosti a
314 zvýšenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Krajiny EÚ sa zaviazali, že dosiahnu vlastné
315 národné ciele v oblasti obnoviteľných energií, ktoré sú v rôznych členských štátoch odlišné.
316 Obnoviteľnú energiu možno vyrobiť z rôznych zdrojov vrátane veternej, solárnej, vodnej, geotermálnej
317 energie, biomasy a tiež z prílivu a odlivu. Všetky krajiny EÚ prijali na základe smernice o energii z
318 obnoviteľných zdrojov a národné²⁵ akčné plány v oblasti obnoviteľných energií. Tieto akčné plány
319 stanovujú, ako chcú členské štáty

dosahovať svoje ciele v oblasti obnoviteľných energií. Okrem iného, tieto plány zahŕňajú:

- 320 • individuálne trajektórie obnoviteľných energií pre sektor elektriny, kúrenia a chladenia, a
- 321 dopravný sektor;
- 322 • plánovaný mix rôznych technológií obnoviteľných zdrojov.

323 Vodná energia predstavuje dôležitý zdroj obnoviteľnej energie, hoci podiel príspevku z ostatných
324 zdrojov rastie. Špecifické hydroenergetické zariadenia môžu tiež zohrávať dôležitú úlohu pri
325 integrovaní ostatných premenlivých obnoviteľných zdrojov, napríklad vetra a slnka. Z dôvodu vplyvu
326 na hydromorfológiu je pravdepodobné, že nové vodné elektrárne, alebo nové modifikácie v existujúcich
327 zariadeniach, ktoré zmenia hydromorfológiu, budú podliehať testovaniu podľa článku 4.7, pretože
328 spôsobia zhoršenie stavu vody.

329 **2.3 Stratégia EÚ pre suroviny a smernica o nakladaní s odpadom z ťažobného** 330 **priemyslu**

331 V roku 2008 Európska komisia prijala iniciatívu v oblasti surovín,²⁶ ktorá stanovuje stratégiu na riešenie
332 problému prístupu k surovinám v EÚ. Stratégia sa opiera o tri hlavné piliere, ktoré si kladú za úlohu
333 zabezpečiť i) spravodlivé a trvalo udržateľné zásobovanie surovinami zo svetových trhov, ii) trvalo
334 udržateľné zásobovanie surovinami v rámci EÚ²⁷, a iii) efektívnosť zdrojov a dodávku "druhotných
335 surovín" z recyklácie. Uvedená stratégia pokrýva všetky suroviny, ktoré sa využívajú v priemysle EÚ s
výnimkou surovín z poľnohospodárskej výroba a surovín, ktoré sa využívajú ako palivo.

336 Odpad z ťažobného priemyslu (t.j. odpad z ťažby a spracovania nerastných zdrojov) je jedným z
337 najväčších druhov odpadov v EÚ. Zahŕňa materiály, ktoré treba odstrániť, aby sa zabezpečil prístup k
338 nerastným zdrojom. Napríklad vrchnú zeminu, nadložie, odpadovú horninu ako aj hlušinu, ktorá
339 zostáva po rozsiahlom získavaní nerastných surovín z rudy.

340 Smernica 2006/21/ES²⁸ upravuje opatrenia, postupy a pokyny na prevenciu alebo čo najväčšie možné
341 znížovanie nepriaznivých účinkov na životné prostredie²⁹, najmä na vodu, ovzdušie, pôdu, rastliny,
živočíchy

²³ Závety Rady Európy (z 23. a 24. októbra 2014) ohľadom rámca klimaticko-energetickej politiky. Pozri:

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-169-2014-INIT/en/pdf>

²⁴ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov COM/2016/0767 konečná verzia - 2016/0382 (COD); Pozri: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016PC0767>

²⁵ Pozri <https://ec.europa.eu/energy/node/71>

²⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a rade o Iniciatíve v oblasti surovín, zabezpečovanie našich nevyhnutných potrieb pre rast a zamestnanosť v Európe COM(2008) 699 konečná verzia; pozri: https://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/policy-strategy_en

²⁷ Viac informácií o trvalo udržateľnej dodávke surovín zo zdrojov EÚ získate kliknutím na nasledujúci odkaz:

http://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/policy-strategy/sustainable-supply-eu_en

²⁸ Smernica Európskeho parlamentu a rady 2006/21/ES. z 15. marca 2006. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu,

ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2004/35/ES; pozri: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02006L0021-20090807>

²⁹ Smernica nevyžaduje vtláčanie vody a opätovné vtláčanie vyčerpanej podzemnej vody, tak ako je uvedené v prvej a druhej zarážke článku 11.3 písm. j smernice 2000/60/ES v rozsahu, v akom to uvedený článok povoľuje.

342 a krajinu a z nich vyplývajúcich rizík pre zdravie ľudí, ktoré sú výsledkom nakladania s odpadom z
343 ťažobného priemyslu. Čo sa týka vody, výstavba a riadenie zariadení na nakladanie s odpadom musí
344 spĺňať z krátkodobého ako aj dlhodobého hľadiska podmienky na prevenciu znečistenia
345 pôdy, vody, podzemnej vody alebo povrchovej vody v súlade so smernicou o podzemných vodách a
RSV.

346 Článok 13.1 smernice uvádza, že prevádzkovateľ takéhoto zariadenia musí prijať potrebné opatrenia
347 na splnenie noriem Spoločenstva v oblasti životného prostredia, najmä zabrániť v súlade so smernicou
348 2000/60/ES zhoršeniu aktuálneho stavu vody, okrem iného a) vyhodnotením potenciálu vzniku výluhu
349 vrátane obsahu znečisťujúcich látok vo výluhu odpadových vôd počas etapy prevádzkovania i po
350 uzavretí zariadenia na nakladanie s odpadmi a určením vodnej bilancie zariadenia na nakladanie s
351 odpadmi; b) prevenciou alebo minimalizáciou vzniku výluhu a prevenciou znečistenia povrchových a
352 podzemných vôd odpadom; a c) zberom a úpravou kontaminovanej vody a výluhu zo zariadenia na
353 nakladanie s odpadmi, aby spĺňali príslušnú normu požadovanú na ich vypúšťanie. Požiadavku na
354 prijatie týchto opatrení možno obmedziť iba v prípade, že z posúdenia environmentálnych rizík
355 vyplynie, že zariadenie na nakladanie s odpadmi neprestavuje možné nebezpečenstvo pre pôdu,
356 podzemnú alebo povrchovú vodu (článok 13.3)).

357 Naviac podľa článku 13.5 pri kladení ťažobného odpadu späť do vyťažených priestorov vytvorených
358 povrchovou alebo podzemnou ťažbou, ktoré budú môcť byť po uzavretí zatopené, prijme
359 prevádzkovateľ vhodné opatrenia na zabránenie alebo minimalizáciu znečisťovania povrchovej a
360 podzemnej vody a pôdy v súlade s odsekmi 1 a 3, primerane. Prevádzkovateľ je povinný poskytnúť
361 príslušnému orgánu informácie potrebné na zabezpečenie súladu so záväzkami Spoločenstva,
362 najmä so záväzkami vyplývajúcimi z RSV.

363 **2. 4 Smernica 2007/60/EC o hodnotení a manažmente povodňových rizík**

364 V roku 2007 vstúpila do platnosti európska smernica o povodniach (FD)³⁰ s cieľom znížiť nepriaznivé
365 následky na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a ekonomickú činnosť v súvislosti s
366 povodňami v rámci spoločenstva. Podľa článku 9 FD vyžaduje, aby členské štáty vypracovali plány
367 manažmentu povodňových rizík zamerané na ochranu, prevenciu a informovanosť. Tieto plány budú
368 revidované a aktualizované každých šesť rokov. Plány majú obsahovať súhrn opatrení a stanovenie
369 ich priorit so zameraním na dosiahnutie vhodných cieľov manažmentu povodňových rizík (článok 7
370 FD). Prvé plány manažmentu povodňových rizík boli prijaté na obdobie 2016-2021.

371 Okrem toho členské štáty prijímajú vhodné kroky na koordinovanie aplikácie všetkých aspektov
372 implementácie so zameraním na príležitosti na zlepšenie efektívnosti, výmeny informácií
373 a na dosahovanie spoločných synergii a prínosov (FD článok 9) a konkrétnejšie:

- 374 • Povodňové mapy a preskúmania analýzy charakteristiky požadované na základe článku 5.2
375 RSV a informácie v povodňových mapách budú v súlade s príslušnými informáciami
376 prezentovanými na základe RSV (FD článok 9.1);
- 377 • Vypracovanie a preskúmanie plánov manažmentu povodňových rizík a plánov
378 vodohospodárskeho manažmentu povodia bude koordinované a môže byť integrované (FD
379 článok 9.2);
- 380 • Aktívne zapojenie všetkých zainteresovaných strán podľa obidvoch smerníc bude
vhodne koordinované (FD článok 9.3).

³⁰ Smernica Európskeho parlamentu a rady 2007/60/ES, z 23. októbra 2007, o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu; pozri:
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32007L0060>

381 Pre implementáciu RSV aj FD by bolo prínosom, keby členské štáty prijali integrovaný prístup na
382 maximalizovanie synergií medzi týmito dvoma politikami (napr. prostredníctvom prírodných opatrení na
383 zadržiavanie vody³¹) a minimalizovali nesúlad medzi nimi. Pri navrhovaní programov opatrení na
384 základe oboch smerníc je dôležité, aby bolo jasné, ktoré synergie prinášajú výhody a aké potenciálne
385 nesúhlady môžu vzniknúť. Nové projekty manažmentu povodňových rizík naštartované na základe FD
386 by mohli mať za následok zmeny hydromorfológie, napr. pevné obranné systémy. Takéto plánované
387 zmeny si môžu vyžadovať posúdenie na základe článku 4.7.

388 **2.5 Rámcová smernica o morskej stratégii a smernica pre námorné priestorové** 389 **plánovanie**

389 *Rámcová smernica o morskej stratégii* (Morská smernica alebo MSFD, 2008/56/EC) má za cieľ
390 dosiahnuť „dobrého environmentálneho stavu“ európskych morských vôd do roku 2020
391 prostredníctvom implementácie dvoch preklenujúcich zásad: prístup založený na ekosystémoch na
392 riadenie ľudských činností a integrovaný koordinovaný prístup na regionálnej a subregionálnej úrovni.

393 V kontexte výnimiek je dôležité zvážiť rozsah a rozdiely MSFD
394 a RSV pri definovaní environmentálnych cieľov:

- 395 • MSFD aj RSV riešia pobrežné vodné útvary, ale MSFD pokrýva pobrežné vodné útvary v
396 rozsahu aspektov environmentálneho stavu morského prostredia, ktoré nie sú zahrnuté v RSV.
397 V dôsledku toho MSFD platí pre pobrežné vodné útvary v oblasti tém, ako sú vtáky, veľryby,
398 ryby, smeti, podmorský hluk a iné aspekty, ktoré RSV nerieši.
- 399 • RSV aj MSFD používajú pre svoje environmentálne ciele podobné koncepty. Dobrý ekologický
400 stav v pobrežných vodných útvaroch podľa RSV sa týka definovaných pelagických a
401 bentických biologických cieľov s uvážením fyzikálno-chemických a hydromorfologických
402 parametrov. Dobrý environmentálny stav podľa MSFD je širší a pokrýva 11 kvalitatívnych
403 deskriptorov vrátane všetkých aspektov biodiverzity (vtáky, cicavce, plazy, ryby, hlavonožce,
404 pelagické a bentické biotopy, potravinové reťazce) a niekoľko deskriptorov na báze tlaku
405 (nepôvodné druhy, eutrofizácia, hydrografické zmeny, kontaminanty, odpad a energia).
406 Definície dobrého stavu podľa RSV a MSFD sa v niektorých miestach prekrývajú,
407 najmä čo sa týka otázok eutrofizácie a kontaminácie.

409 Článok 14 MSFD uvádza niektoré výnimky pri dosahovaní dobrého stavu v pobrežných a morských
410 vodách (Poznámka: netreba si zamieňať s „výnimkami“ podľa RSV). Okrem iných dôvodov, článok
411 14.1 písm. d) uvádza, že členské štáty musia oznámiť Komisii, ak identifikujú prípady, v ktorých
412 nemožno dosiahnuť dobrý stav z dôvodu modifikácie alebo úpravy fyzikálnych vlastností morských vôd
413 spôsobené činnosťami uskutočnenými z dôvodov nadradeného verejného záujmu, ktorý prevážil nad
414 negatívnym vplyvom na životné prostredie vrátane akéhokoľvek cezhraničného vplyvu. Členské štáty
415 musia prijať vhodné ad hoc opatrenia so zámerom pokračovať v plnení environmentálnych cieľov,
416 zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu stavu a zmierniť nepriaznivý vplyv na úrovni dotknutého morského
417 regiónu alebo subregiónu, alebo v morských vodách iných členských štátov. Okrem toho článok 14.1
418 bod 2 stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby modifikácie alebo úpravy nespôsobili trvalé
419 vylúčenie alebo znemožnenie dosiahnutia dobrého environmentálneho stavu na úrovni
420 dotknutého morského regiónu alebo subregiónu, alebo v morských vodách iných členských štátov.

³¹ Pozri: <http://ec.europa.eu/environment/water/adaptation/ecosystemstorage.htm>

421 Keďže RSV pokrýva všetky pobrežné vody do vzdialenosti jednej morskej míle za základnou čiarou, od
422 ktorej sa meria šírka pásma výsoštných vôd, nové fyzikálne zmeny, napríklad bagrovanie, výstavba
423 prístavu, odvodňovanie alebo povodňová ochrana v rámci tohto priestoru sa musia posúdiť
424 z hľadiska zhody s RSV a možného uplatnenia požiadaviek článku 4.7.

425 *Smernica pre námorné priestorové plánovanie* 2014/89/EÚ (MSP) vytvára spoločný rámec pre námorné
426 priestorové plánovanie v Európe. Z dôvodu súťaže o námorný priestor – pre zariadenia na obnoviteľné
427 energie, akvakultúru a iné oblasti rastu – zvýraznila potrebu efektívneho manažmentu, aby sa predišlo
428 možným konfliktom a aby sa vytvárali synergie medzi rôznymi činnosťami. Niektoré námorné činnosti
429 (hoci aj na šírom mori) by mohli spôsobiť zmeny pobrežia (napr. ropné a veterné plošiny si vyžadujú
430 privedenie káblov a potrubí).

431 Spojenie s námornými plánovačmi už v ranom stupni môže napomôcť pri dosahovaní zlepšenej
432 koherentnosti politík a môže znížiť potrebu prípadov článku 4.7 v pobrežných vodných útvaroch.

433 **2.6 Európske finančné nástroje**

434 Európske finančné nástroje podporujú implementáciu konkrétnych politík. Každý nástroj má konkrétne
435 zameranie a zameriava sa na určitých aktéroch a ich činnosti. Navrhované operácie a investície pre
436 nové projekty, ktoré si môžu vyžadovať posúdenie v súvislosti s článkom 4.7 RSV, sú často naviazané
437 na investície financované z týchto nástrojov a *okrem iného* musia spĺňať požiadavky legislatívy EÚ
438 vrátane RSV. Nižšie sú stručne popísané hlavné Európske finančné nástroje
439 súvisiace s vodou.

440 **2.6.1 Európske štrukturálne a investičné fondy**

441 Medzi Európske štrukturálne a investičné fondy (ESIF) patrí Európsky fond regionálneho rozvoja
442 (ERDF), Kohézny fond (CF), Európsky sociálny fond (ESF), Európsky poľnohospodársky fond pre
443 rozvoj vidieka (EAFRD) a Európsky námorný a rybársky fond (EMFF), ktorých cieľom je
444 investovať do vytvárania pracovných miest a trvalo udržateľnej a zdravej európskej ekonomiky³². ESIF
445 je tiež hlavným finančným nástrojom EÚ pre vodohospodárske projekty.

446 Členské štáty mali Európskej komisii predložiť strategické Dohody o partnerstve stanovujúce, ako sa
447 budú fondy využívať počas aktuálneho obdobia financovania na národnej úrovni. Konkrétne investičné
448 programy potom podrobne stanovujú využitie fondov v rôznych regiónoch a
449 prostredníctvom akých projektov v dotknutých oblastiach politiky.

450 ERDF a CF (ktoré spolu s Európskym sociálnym fondom tvoria takzvanú Kohéznu politiku) sú riadené
451 prostredníctvom Operačných programov, ktoré pokrývajú celý členský štát alebo jeho regióny.
452 Kohézna politika³³ je dôležitým zdrojom financovania technickej infraštruktúry na obranu proti
453 záplavám, napr. hrádze, priehrady, zádržné múry, atď., alebo investícií do odvetvia vodohospodárstva,
454 energetiky alebo dopravy. EAFRD je spravovaný prostredníctvom Programov rozvoja vidieka.
455 Členské štáty môžu požiadať o spolufinancovanie pri výstavbe nových zavlažovacích sietí vrátane
456 nádrží, odvodňovania poľnohospodárskej pôdy a opatrení na ochranu pred povodňovým rizikom, napr.
hrádzí a priehrad.

³² Fondy majú celkový rozpočet EÚ 454 446 693 implementovaný v rámci 533 programov za obdobie 2014-2020. Viac informácií na:
<https://cohesiondata.ec.europa.eu/overview>.

³³ 11 investičných priorít alebo „tematických cieľov“ je podporovaných v programovom období 2014-2020. Tematický cieľ 6 platí pre vodu.

457 Projekty financované z ESIF musia okrem iného spĺňať legislatívne požiadavky EÚ, vrátane RSV a jej
458 výnimiek. Príkladom je článok 6 nariadenia 1303/2013, ktorý zdôrazňuje, že „operácie podporované z
459 ESIF musia byť v súlade s uplatniteľným právom Únie a vnútroštátnym právom týkajúcim sa jeho
460 uplatňovania (ďalej len „uplatniteľné právo“)³⁴. Konkrétnejšie, príloha 1 k nariadeniu 1303/2013
461 aby boli investície v súlade so systémom priorít v oblasti vodného hospodárstva v súlade s RSV³⁵ a
462 obsahuje konkrétnu ex ante kondicionalitu súvisiacu s RSV³⁶. Preto je zabezpečenie súladu aj s
463 článkom 4.7 povinným predpokladom a záväzkom pri návrhu projektu, aby bol schválený a
464 oprávnený.³⁷

465 2.6.2 Nástroj na prepájanie Európy 466 (CEF)

467 Nástroj na prepájanie Európy³⁸ (CEF) je kľúčovým finančným nástrojom EÚ na podporu rastu,
468 pracovných miest a konkurencieschopnosti prostredníctvom cielených investícií do infraštruktúry na
469 európskej úrovni. Podporuje rozvoj prepojených transeurópskych sietí v oblasti dopravy (TEN-T),
470 energetiky a digitálnych služieb. Investície CEF dopĺňajú chýbajúce prepojenia v základných
471 oblastiach európskej energetiky, dopravy a digitálnych sietí. CEF sa delí na tri sektory: CEF
472 Energetika, CEF Doprava a CEF Telekomunikácie. CEF sa implementuje prostredníctvom priameho
473 riadenia zo strany Európskej komisie (priame granty). Článok 23 nariadenia 1316/2013³⁹ vyžaduje ako
474 predpoklad oprávnenosti súlad projektovnavrhnutých na financovanie z CEF s legislatívou EÚ, vrátane
RSV a článku 4.7.

475 2.6.3 Nástroj predvstupovej pomoci

476 Nástroj predvstupovej pomoci⁴⁰ (IPA) je prostriedok, pomocou ktorého EÚ podporuje reformy v
477 „prístupových krajinách“ finančnou a technickou pomocou. Fondy IPA vytvárajú kapacity krajín počas
478 celého prístupového procesu. EÚ používa komplexné schvaľovacie postupy, aby zaistila, že noví
479 členovia budú prijatí len ak budú môcť preukázať, že budú schopní plniť svoju úlohu členov v celom
480 rozsah, najmä dodržiavaním všetkých noriem a pravidiel EÚ. Podmienky a načasovanie prijatia
481 kandidáta, implementácia a uplatnenie všetkých aktuálnych pravidiel („acquis“) sú prerokúvané medzi
482 EÚ a príslušnou kandidátskou krajinou.

483 Kapitola 27 je „Životné prostredie“. Acquis obsahuje viac ako 200 hlavných právnych aktov vrátane
484 RSV pokrývajúcich horizontálnu legislatívu, kvalitu vody a ovzdušia, nakladanie s odpadmi, ochranu
485 prírody, riadenie priemyselného znečistenia a riadenie rizík, chemikálie a geneticky modifikované
486 organizmy (GMO), hluk a lesníctvo. Splnenie acquis, vrátane aplikácie a uplatnenia RSV
487 v krajinách IPA si vyžaduje významné investície.

³⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006; pozri: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1303>

³⁵ Príloha 1 „Spoločný strategický rámec“, bod 5.2.3 nariadenia EÚ (č. 1303/2013; <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1303>)

³⁶ Príloha XI k nariadeniu 1303/2013, ex ante kondicionalita Tematický cieľ 6, s.123: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0320:0469:en:PDF>

³⁷ 29 Vykonačacie nariadenie Komisie z 20. januára 2015 stanovuje podrobné pravidlá pre veľké projekty súvisiace s RSV; <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32015R0207>

³⁸ Čl. 5 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení nástroja na prepájanie Európy, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 913/2010 a zrušujú sa nariadenia (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010. Celkový rozpočet EÚ

na roky 2014 až 2020 je 33 242 259 000.

³⁹ Čl. 23 Nariadenia EÚ 1316/2013 Súlad s politikami a právom Únie: „Podľa tohto nariadenia sa financujú len tie opatrenia, ktoré sú v súlade s právom Únie a s jej príslušnými politikami.“

⁴⁰ 32 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 231/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA II). IPA II vyhradzuje 11,7 miliárd EUR na obdobie 2014-2020.

488 **2.7 Politika zmeny klímy vrátane adaptácie a zmierňovania ako** 489 **prierezová otázka**

490 Počas parížskej konferencie o zmene klímy (COP21) v decembri 2015 prijalo 195 krajín ako vôbec
491 prvú univerzálnu a právne záväznú globálnu klimatickú dohodu. Táto dohoda stanovila rámec pre
492 zmierňovanie a adaptáciu aj so zahrnutím klimatickej politiky EÚ.

493 Stratégie respektíve plány adaptácie a zmierňovania klimatickej zmeny boli a sú vypracúvané na
494 rôznych administratívnych úrovniach. Hlavným cieľom je znížiť citlivosť na zmenu klímy alebo zmierniť
495 emisie skleníkových plynov. Môžu teda naštartovať sústavu opatrení, napr. infraštruktúra na ochranu
496 pred povodňami, prerozdelenie existujúcej infraštruktúry, skladovanie vody (vrátane hydroenergetiky) a
497 odber vody, ale aj investície do zelenej infraštruktúry, prírodné opatrenia na zadržiavanie vody.

498 Usmernenie CIS č. 24 o vodohospodárskom manažmente povodí v meniacej sa klíme⁴¹ zdôrazňuje, že
499 „implementácia konkrétnych opatrení na adaptáciu, napr. projektov infraštruktúry (ako napr.
500 manažment povodňových rizík), , môže častejšie vyvolať výnimky podľa článku 4.7 RSV“. A ďalej, že
501 „určité opatrenia na prispôsobenie sa zmene klímy môžu byť kontraproduktívne k cieľom RSV, napr.
502 skladovacie nádrže. Takéto opatrenia musia spĺňať podmienky stanovené v článku 4.7 RSV o nových
503 zmenách“.

504 Vypracovanie a implementácia plánov na adaptáciu a zmiernenie zmeny klímy by profitovalo z
505 integrovaného prístupu uvážením požiadaviek RSV na účely maximalizácie synergií
506 medzi týmito dvoma politikami a minimalizácie nesúladu medzi nimi.

507 **2.8 Ďalšie environmentálne politiky**

508 RSV je silne naviazaná na ďalšie environmentálne smernice a politiky. Článok 4.9 RSV uvádza, že
509 musia byť uskutočnené kroky, ktoré zabezpečia, že uplatňovanie článku 4.7 (ako aj článku 4.3 až 4.6
510 zaručí aspoň takú istú úroveň ochrany ako existujúca právna úprava spoločenstva. Inými slovami,
511 napriek aplikácii výnimiek na základe RSV sa musí zabezpečiť súlad s ďalšou environmentálnou
512 legislatívou.

513 Zabezpečenie súladu tiež vytvára príležitosť využiť synergie a znížiť pracovné zaťaženie pri
514 posúdeniach požadovaných pre navrhovaný projekt na základe inej legislatívy. Zoskupenie posúdení
515 a zosúladenie môže byť efektívne (napr. z hľadiska zberu údajov a účasti
516 verejnosti)⁴².

517 Nižšie sú popísané kľúčové environmentálne ciele vrátane Smernice strategického environmentálneho
518 hodnotenia (Smernica SEA), Smernice hodnotenia vplyvov na životné prostredie (EIA) a Smernice o
519 biotopoch (HD). Konkrétne návaznosti a potenciál pre zosúladenie hodnotení sa rozoberajú
520 podrobnejšie v nasledujúcich kapitolách usmernenia. Porovnávacia prehľadová tabuľka sumarizujúca
521 príslušné požiadavky týchto smerníc je uvedená v prílohe A.

⁴¹ https://circabc.europa.eu/sd/a/a88369ef-df4d-43b1-8c8c-306ac7c2d6e1/Guidance%20document%20n%2024%20-%20River%20Basin%20Management%20in%20a%20Changing%20Climate_FINAL.pdf

⁴² Podrobnejšie informácie o takýchto prístupoch sú napr. v usmernení o zosúladení postupov pri hodnotení vplyvov na životné prostredie pre projekty energetickej infraštruktúry v spoločnom záujme (PCI), http://ec.europa.eu/environment/eia/pdf/PCI_guidance.pdf; Usmernenie Komisie o zosúladení hodnotení vplyvov na životné prostredie vykonávaných podľa článku 2.3 Smernice EIA <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:273:FULL&from=DE>

522 2.8.1 Smernica strategického environmentálneho hodnotenia (SEA)

523 Smernica 2001/42/ES o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie
524 (Smernica SEA)⁴³ má za cieľ zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispieť k
525 integrácii environmentálnych úvah do prípravy určitých plánov a programov s cieľom podporiť
526 udržateľný rozvoj. Smernica SEA sa usiluje chrániť životné prostredie stanovením požiadaviek
527 vzhľadom na postupy, ktoré majú členské štáty dodržiavať pri zisťovaní, zaznamenávaní a hodnotení
528 účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie, u ktorých je pravdepodobný významný
529 vplyv na životné prostredie.

530 Smernica SEA platí pre plány a programy, ktoré spĺňajú štyri kumulatívne kritériá:

- 531 (i) plán alebo program by mal byť predmetom prípravy a/alebo schvaľovania úradom na štátnej,
532 regionálnej alebo miestnej úrovni;
- 533 (ii) plán a program vyžadujú legislatívne, regulatívne alebo správne predpisy;
- 534 (iii) pripravuje sa pre ktorýkoľvek zo sektorov uvedených v článku 3.2 písm. a) Smernice SEA
535 (napr. poľnohospodárstvo, rybárstvo, energetiku, priemysel, dopravu, vodné hospodárstvo,
536 plánovanie miest a vidieka alebo využívanie územia); a
- 537 (iv) stanovuje rámec pre budúci súhlas budúceho rozvoja projektov podľa Smernice
538 85/337/EHS, alebo u ktorých sa určilo, že vyžadujú posudzovanie podľa článku 6 alebo 7
539 smernice 92/43/EHS s ohľadom na ich pravdepodobný účinok na lokality.

540 Preto by sa mohlo vyžadovať, aby plány a programy popísané v predchádzajúcich kapitolách ešte pred
541 schválením podliehali hodnoteniu vplyvov na životné prostredie podľa Smernice SEA.

542 Aj Usmernenie CIS č. 11 o procese plánovania⁴⁴ zdôrazňuje, že plánovanie využívania územia a
543 vodohospodárske plánovanie by sa mali vzájomne čo najviac podporovať a že v prípade vhodnosti
544 treba vziať do úvahy aj SEA. Zber základných údajov, identifikácia a posudzovanie vhodných alternatív
545 a kumulatívnych účinkov, zmierňujúce opatrenia, vývoj postupov monitorovania, vývoj postupov
546 konzultácií a účasti verejnosti sú potenciálnymi otázkami, ktoré treba zvážiť pre synergie medzi
547 procesom SEA a hodnoteniami súvisiacimi s článkom 4.7. Ak sa predpokladá, že plány a programy
548 budú mať vplyv na vodné útvary, odporúča sa, aby hodnotenie podľa SEA zahŕňalo kapitolu o RSV a
549 článku 4.7. Môže to mať za následok šetrenie zdrojov, posilnenie postupov hodnotenia a vytvorenie
550 holistickejšieho prístupu pri plánovaní manažmentu⁴⁵.

551

552 Uplatnenie postupu SEA môže najmä:

- 553 • byť použité ako prvá indikácia, či sa môžu vyžadovať hodnotenia článku 4.7;
- 554 • pomôcť posúdiť kumulatívne vplyvy niekoľkých jednotlivých projektov súčasne;
- 555 • uľahčiť príslušné hodnotenia o nadradenom verejnom záujme / zvážení záujmov a posúdení
556 lepších environmentálnych možností, v prípade že sa vyžaduje testovanie podľa článku 4.7.

⁴³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES o posudzovaní vplyvov určitých plánov a programov na životné prostredie, ÚV L 197, 21.7.2001, str. 30–37.

⁴⁴ Usmernenie k CIS č. 11 – Proces plánovania; pozri: [https://circabc.europa.eu/sd/a/4de11d70-5ce1-48f7-994d-65017a862218/Guidance%20No%2011%20-%20Planning%20Process%20\(WG%202.9\).pdf](https://circabc.europa.eu/sd/a/4de11d70-5ce1-48f7-994d-65017a862218/Guidance%20No%2011%20-%20Planning%20Process%20(WG%202.9).pdf)

⁴⁵ Carter, J.; Howe, J. (2006): Rámcová smernica o vode a smernica o strategickom environmentálnom hodnotení: Skúmanie väzieb, preskúmanie hodnotenia vplyvov na životné prostredie 26(3):287-300

557 Preto na zabezpečenie efektívnosti a účinnosti týchto dvoch posúdení (SEA a podľa článku 4.7)
558 sa odporúča, aby príslušné orgány koordinovali a úzko spolupracovali počas celého procesu, napr.
559 zbieraním environmentálnych informácií, posudzovaním pravdepodobného významného vplyvu
560 konkrétnej činnosti na životné prostredie vrátane vodného stavu, poskytovaním prístupu
561 k informáciám, konzultovaním a účasťou dotknutých zainteresovaných strán a verejnosti.

562 **2.8.2 Smernica hodnotenia vplyvov na životné prostredie (EIA)**

563 Cieľom smernice 2011/92/EÚ⁴⁶ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na
564 životné prostredie (smernica EIA) zmenená a doplnená smernicou 2014/52 je zabezpečiť, aby projekty
565 ktoré majú podstatný vplyv na životné prostredie boli pred samotným schválením primerane posúdené.
566 To znamená, že pred prijatím každého rozhodnutia, ktorým sa umožní pokračovanie takéhoto projektu,
567 sa musia zistiť a posúdiť jeho možné vplyvy na životné prostredie (z výstavby, ako aj prevádzky a
568 demolácie).

569 Posúdenie je povinné pre projekty uvedené v prílohe I smernice, u ktorých sú významné vplyvy na
570 životné prostredie. Ostatné projekty uvedené v prílohe II smernice EIA postupu automaticky
571 nepodliehajú. V prípade projektov uvedených v prílohe II majú členské štáty pri rozhodovaní určitú
572 voľnosť v závislosti od konkrétneho prípadu alebo sa rozhodujú na základe hraničných hodnôt
573 prípadne určitých kritérií, či projekt podlieha posudzovaniu, nakoľko môže mať významný vplyv na
574 životné prostredie, pričom sa berú do úvahy príslušné výberové kritériá uvedené v prílohe III smernice.
575 V prípade, že členské štáty rozhodnú, že projekt bude mať významné vplyvy na
576 životné prostredie, musí sa vykonať posúdenie vplyvu na životné
prostredie.

577 Význam a nasledujúce potenciály pre synergie a zosúladienie posúdení vyžadovaných podľa EIA
578 a článku 4.7 sú podrobne popísané v nasledujúcich kapitolách usmernenia (pozri kapitola 4.2 a príloha
579 A).

580 **2.8.3 Smernica o vtákoch a smernica o biotopoch**

581 Smernica 92/43/EEC⁴⁷ o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín má za
582 cieľ zabezpečiť prežitie najohrozenejších a najzraniteľnejších druhov Európy. Spolu so Smernicou o
583 vtákoch 2009/147/ES stanovuje normu pre ochranu prírodu v rámci EÚ a umožňuje členským štátom
584 spolupracovať v rámci rovnakého legislatívneho rámca na účely ochrany najzraniteľnejších druhov a
585 typov biotopov v celom prírodnom rozsahu v rámci EÚ. Chránené územia podľa týchto smerníc tvoria
586 sieť Natura 2000.

587 Spolu s požiadavkami smerníc na ochranu druhov⁴⁸ sú okrem iných existujúcich nástrojov ústredným
588 nástrojom na privedenie chránených druhov a biotopov do priaznivého stavu ochrany. Smernica o
589 vtákoch chráni asi 500 druhov voľne žijúcich vtákov v Európe. Smernica o biotopoch chráni asi 1 200
590 európskych druhov iných než vtáky, ktoré sa považujú za ohrozené, zraniteľné, zriedkavé a/alebo
591 endemické. Do smernice sú zahrnuté lokality, kde sa vyskytujú typy prirodzených biotopov, ktoré sú
592 uvedené v prílohe I (napr. pobrežné a slanomilné biotypy a sladkovodné biotypy) a biotypy druhov
593 uvedených v prílohe II napr. cicavce, plazy, ryby, kôrovce, hmyz, mäkkýše, mušle a rastliny.
594

⁴⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, ÚV L 26, 28.1.2012, s.1-21, v znení Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/52/EÚ zo 16. apríla 2014, ÚV L 124, 25.4.2014, s. 1-18

⁴⁷ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín

⁴⁸ Osobitne chránené oblasti v súlade so smernicou o biotopoch a oblasti osobitnej ochrany v súlade so smernicou o vtákoch

595 Hlavné požiadavky na ochranu a riadenie lokalít sústavy Natura 2000 sú stanovené v článku 6
596 smernice o biotopoch. Najmä akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý môže významne poškodiť lokalitu
597 sústavy Natura 2000 podlieha primeranému posúdeniu v zmysle článku 6.3 smernice o biotopoch a
598 môže byť schválený iba v prípade, že neohrozuje celistvosť lokality prípadne spĺňa podmienky
599 na udelenie výnimky podľa článku 6.4 smernice o biotopoch ⁴⁹. Navrhovaný projekt, ktorý má vplyv na
600 vodný útvar si môže vyžadovať posúdenie nielen na základe článku 4.7 RSV, ale môže viesť k potrebe
601 posúdenia podľa článku 6.3 a článku 6.4 smernice o biotopoch, ak sa nachádza v lokalite sústavy
602 Natura 2000 ⁵⁰.

603 To znamená, že RSV aj Smernica o biotopoch umožňujú za istých podmienok použitie výnimiek, hoci
604 sú nejaké rozdiely v postupoch a podmienkach. V oboch prípadoch musia orgány vykonať relevantné
605 postupy a testy na základe každej smernice. Existuje však aj potenciál pre synergie a zosúladenie
606 súvisiacich hodnotení, ktoré sú podrobnejšie uvedené v nasledujúcich kapitolách usmernenia.
607

608

609

⁴⁹ 41 Podrobnejšie informácie sú uvedené v Usmernení k článku 6.4 Smernice o biotopoch 92/43/EHS na stránke:

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/new_guidance_art6_4_en.pdf

⁵⁰ Podrobnejšie informácie o prepojeniach medzi týmito posúdeniami sú uvedené v príslušnom dokumente, odsek 4.3 na stránke:

<http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/FAQ-WFD%20final.pdf>

610 3 VŠEOBECNÉ ÚVAHY A ROZSAH ČLÁNKU 4.7

611 3.1 Zásadný vzťah medzi posúdeniami

612 Nasledujúce odseky uvádzajú rekapituláciu environmentálnych cieľov RSV a vysvetlenie rozsahu
613 článku 4.7, jeho uplatniteľnosti a príkladov podmienok, za ktorých sa má vykonať testovanie podľa
614 článku 4.7.

615 Proces určenia, či

- 616 • nová modifikácia fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody /zmeny úrovne hladiny útvarov
- 617 podzemnej vody môže viesť k zhoršeniu/nedosaiahnutiu dobrého stavu/potenciálu, alebo
- 618 • nová trvalo udržateľná rozvojová činnosť človeka môže viesť k zhoršeniu z veľmi dobrého stavu
- 619 na dobrý

620

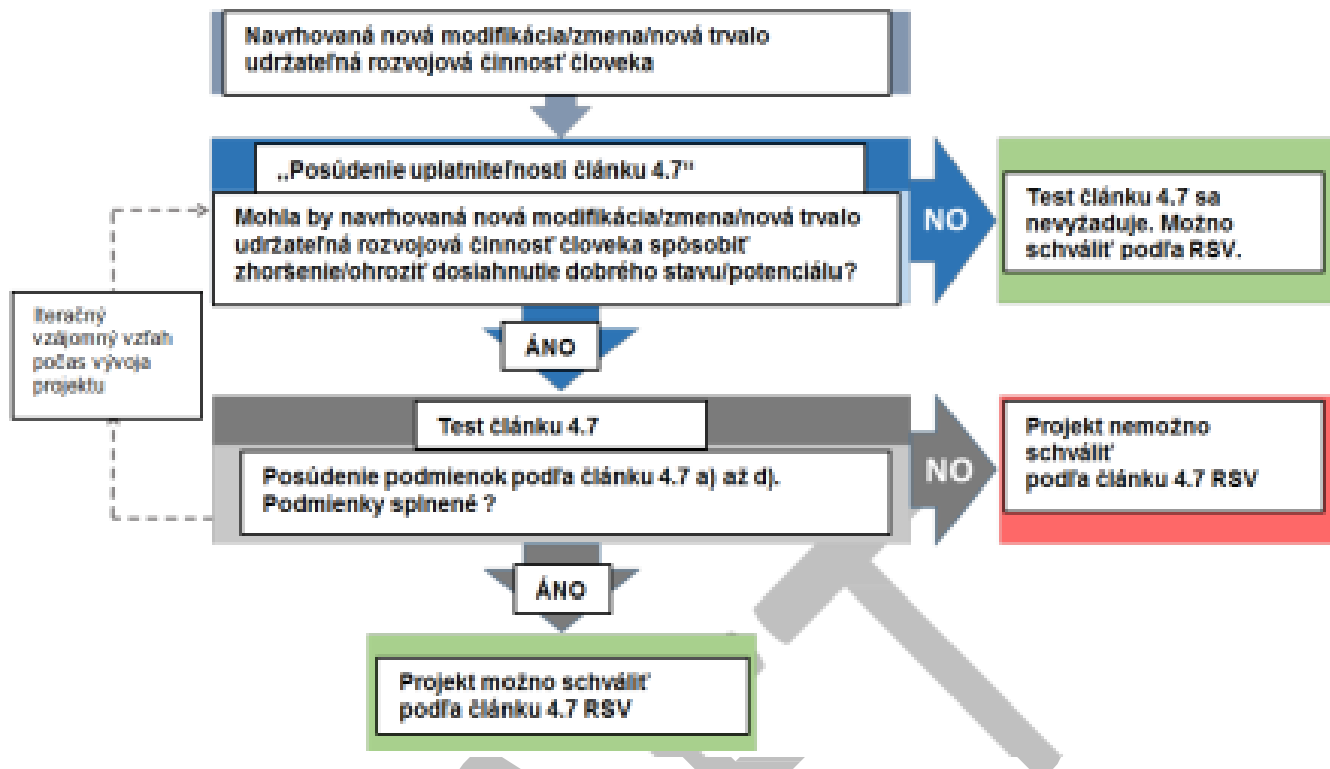
621 je prvým krokom v procese schvaľovania a musí sa realizovať vopred. Uvedený proces sa nazýva v
622 tomto kontexte „Posúdenie uplatniteľnosti“ na základe článku 4.7. (pozri kapitola 4). Tento krok je
623 nevyhnutný pre účely splnenia záväzkov smernice, nakoľko je veľmi dôležité posúdiť ako navrhovaný
624 projekt⁵¹ ovplyvní environmentálne ciele dotknutých vodných útvarov. Predstavuje významný prvý krok
625 na určenie toho, či sa vyžaduje "testovanie podľa článku 4.7" (pozri kapitola 5). "Posúdenie
626 uplatniteľnosti" sa musí odlišiť od "testovania podľa článku 4.7 Ak sa predpokladá, že projekt
627 nespôsobí zhoršenie ani neohrozí dosiahnutie dobrého stavu/potenciálu (napr. z dôvodu realizácie
628 zmierňujúcich opatrení, ktoré by mali byť inherentným prvkom projektu), potom sa nevyžaduje žiadne
629 testovanie podľa článku 4.7 a projekt môže byť schválený v súlade s RSV.

630 Na druhej strane, ak projekt môže spôsobiť zhoršenie/ohrozenie dobrého stavu/potenciálu, potom ho
631 možno schváliť, len v prípade splnenia podmienok uvedených v článku 4.7 a) až d) a teda
632 vyhovujúceho výsledku testovania podľa článku 4.7 (pozri kapitola 4). Z toho vyplýva, že ak
633 podmienky nebudú splnené a testovanie podľa článku 4.7 nebude úspešné, projekt nemožno schváliť v
súlade s RSV.

634 Obr. 1 zobrazuje hlavný vzťah medzi „Posúdením uplatniteľnosti podľa článku 4.7“ a „testovaním podľa
635 článku 4.7“. Oba sú neskôr podrobnejšie vysvetlené, vrátane interačného vzájomného vzťahu medzi
636 „Posúdením uplatniteľnosti“ a „testovaním podľa článku 4.7“ počas etapy vypracovania projektu.
637 Predbežné strategické plánovanie (napr. pre určité sektorové plány rozvoja) poskytuje informácie
638 o vypracovávaní a výbere projektov, posúdeniach súvisiacich s RSV a celkovom procese
rozhodovania.

⁵¹Všimnite si, že článok 4.7 neuvádza výraz "projekt". Tento výraz sa preto používa iba na ilustráciu. Nedá sa vylúčiť, že iné druhy činností s možným vplyvom na stav alebo potenciál vodných útvarov nespádajú pod rozsah článku 4.7.

639 Obrázok č. 1: Zásadný vzťah medzi "posúdením uplatniteľnosti článku 4.7" a "testovaním podľa článku 4.7"

640

641 Všimnite si, že okrem podmienok článku 4.7 treba zaistiť, aby boli splnené aj ostatné relevantné
 642 požiadavky RSV (napr. články 4.8 a 4.9), ktoré sú uvedené v ďalšej časti dokumentu). Skúmanie
 643 vykonané počas fázy „Posúdenia uplatniteľnosti“, ale aj „testovania podľa článku 4.7“ poskytujú
 644 príležitosť využiť synergie s posúdeniami, ktoré sa vyžadujú na základe inej európskej legislatívy v
 645 oblasti životného prostredia, najmä Smernice hodnotenia vplyvov na životné prostredie (EIA), Smernice
 646 o biotopoch (HD) a Smernice strategického environmentálneho hodnotenia (SEA). Vzťahy
 647 sú podrobne popísané v ďalšom texte.

648 3.2 Rekapitulácia environmentálnych cieľov RSV a článku 4.7

649 Cieľom Rámcovej smernice o vode je 1) dosiahnuť dobrý stav/potenciál všetkých vodných útvarov do
 650 roku 2015 a 2) zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu ktoréhokoľvek vodného útvaru. Tieto ciele platia pre
 651 útvary povrchovej vody (vrátane prírodných, umelých a výrazne zmenených) a útvary podzemnej vody
 652 v zmysle článku 4.1.

653 Pri prírodných útvaroch povrchových vôd je ekologický stav definovaný prostredníctvom biologických
 654 prvkov kvality (BQE) ako aj hydromorfologických, chemických a fyzikálno-chemických prvkov
 655 podporujúcich biologické ukazovatele (pozri prílohu V RSV). Chemický stav je definovaný normami
 656 environmentálnej kvality pre chemikálie stanovenými na úrovni EÚ v smernici 2008/105/ES v znení
 657 smernice 2013/39/EÚ (prioritné látky a určité ďalšie znečisťujúce látky)⁵².

658 Za určitých podmienok členské štáty môžu označiť útvary povrchových vôd za umelé alebo výrazne
 659 zmenené vodné útvary (HMWB). Umelé vodné útvary sú útvary povrchových vôd vytvorené ľudskou

⁵² Koncentrácie týchto látok sa budú brať do úvahy iba pri klasifikácii chemického stavu povrchových vôd a nie pri klasifikácii ekologického stavu/potenciálu. Ak sa však pri biologickom monitorovaní preukáže, že na ktoromkoľvek z ukazovateľov biologickej kvality sa podúpali nepriaznivé účinky z vystavenia týmto látkam (napr. priame ekotoxikologické účinky), tak sa pri klasifikácii ekologického stavu/potenciálu musia tieto účinky zbrať do úvahy. Podrobnejšie informácie sú uvedené v usmernení k CIS č. 13.

660 činnosťou. HMWB sú útvary povrchových vôd, ktorých charakter je výrazne zmenený v dôsledku
661 fyzikálnych zmien vykonaných človekom (článok 4.3). Environmentálnym cieľom pre umelé a výrazne
662 zmenené vodné útvary je dosiahnuť dobrý ekologický *potenciál*, nie dobrý ekologický stav (článok 4.3)
663 a dobrý chemický stav.

664 Stav podzemnej vody pozostáva z kvantitatívnych a chemických zložiek. Kvantitatívny stav je
665 definovaný využiteľným zdrojom podzemnej vody, ktorý neprekročí dlhodobú priemernú ročnú mieru
666 odberu; a hladiny podzemnej vody a toky sú dostatočné na splnenie environmentálnych cieľov pre
667 povrchové vody, ktoré sú s ním spojené a suchozemské ekosystémy závislé od podzemnej vody; a
668 antropogénne zmeny smeru toku vyplývajúce zo zmeny hladiny nespôsobia solné alebo iné intrúzie.
669 Chemický stav je definovaný ukazovateľmi, ktoré zahŕňajú normy kvality stanovené na úrovni EÚ
670 (pesticídy a dusičnany) a na úrovni jednotlivých štátov (hraničné hodnoty) a absenciou negatívnych
671 účinkov na závislé vodné a suchozemské systémy (podrobnosti sú uvedené v prílohe V 2.3.2 RSV
672 smernice 2006/118/ES and príslušných usmernení k CIS a technických správ⁵³).

673 Tieto ciele stanovené smernicou RSV sú právne záväzné. Článok 4.7 stanovuje okolnosti, za ktorých
674 je dovolené nedosiahnutie určitých cieľov RSV.

RSV článok 4.7:

Členské štáty neporušia túto smernicu, keď:

- *je neúspech pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody, dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu, alebo pri predchádzaní zhoršenia stavu útvaru povrchovej alebo podzemnej vody dôsledkom nových modifikácií fyzikálnych vlastností útvaru povrchových vôd alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo*
- *sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka*

a súčasne sú splnené všetky nasledujúce podmienky:

- a) uskutočnia sa všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav vodného útvaru;*
- b) dôvody úprav alebo zmien sú menovite uvedené a vysvetlené v pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia vyžadovaného článkom 13 a ciele sa vyhodnotia každých šesť rokov;*
- c) dôvody pre tieto úpravy alebo zmeny sú dôvodmi nadradeného verejného záujmu a/alebo prínos z dosiahnutia cieľov stanovených v odseku 1 pre životné prostredie a spoločnosť je prevážený prínosom nových úprav alebo zmien pre ľudské zdravie, udržanie ľudskej bezpečnosti alebo trvalo udržateľný rozvoj a*
- d) očakávané prínosy týchto úprav alebo zmien vodného útvaru, nie je možné z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprimeraných nákladov dosiahnuť inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou.*

675

676 Od členských štátov sa vyžaduje, pokiaľ nie je udelená výnimka na základe článku 4.7, aby odmietli
677 schválenie individuálneho projektu, ak tento môže spôsobiť zhoršenie vodného útvaru, alebo
678 nedosiahnutie dobrého stavu alebo potenciálu⁵⁴. Rozhodujúcim faktorom pre uplatnenie alebo
679 neuplatnenie testovania podľa článku 4.7 je potenciálny účinok novej modifikácie/zmeny alebo novej
680 trvalo udržateľnej rozvojovej činnosti človeka na stav vodného útvaru (pozri kapitolu 3.4), bez ohľadu
681 na to, či je to zmeny a doplnenia (napr. rozšírenia) už existujúcich činností alebo infraštruktúry (napr.
modifikácie alebo rozšírenia na existujúcej priehrade alebo hati) alebo

⁵³ Napríklad usmernenie k CIS č. 18 o stave podzemných vôd a posúdenie tendencií: https://circabc.europa.eu/sd/a/ff303ad4-8783-43d3-989a-55b65ca03afc/Guidance_document_N%C2%B018.pdf

⁵⁴ Pozri rozsudok v prípade C-461/13 Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland e.V. versus Bundesrepublik Deutschland: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=165446&pageIndex=0&doclang=en&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1112450>

682 zmeny a doplnenia (napr. rozšírenia) už existujúcich činností alebo infraštruktúry (napr. modifikácie
683 alebo rozšírenia na existujúcej priehrade alebo hati). V tomto kontexte vezmite na vedomie, že aj
684 obnovenie existujúcich povolení (napr. povolenie na odber vody) si môže vyžadovať testovanie podľa
685 článku 4.7 – ak sa podmienky povolenia zmenia a činnosti vykonávané podľa obnoveného povolenia
686 by mohli spôsobiť zhoršenie. Pre tlaky na vodné útvary vyplývajúce z činností povolených v rámci
687 existujúcich povolení je pre dosiahnutie cieľov RSV dôležité včasné preskúmanie a potenciálna zmena
688 a doplnenie.

689 Ako je uvedené v článku 4.7, členské štáty neporušia smernicu, ak nová modifikácia/zmena/nová
690 trvalo udržateľná rozvojová činnosť človeka vedie k zhoršeniu alebo ohrozeniu dosiahnutia dobrého
691 stavu/potenciálu a sú splnené podmienky stanovené v článku 4.7 a) až d). Podľa zásady prevencie
692 môžu príslušné orgány schváliť činnosť bez testovania podľa článku 4.7, len ak nie sú žiadne
693 primerané vedecké pochybnosti, že táto činnosť nespôsobí zhoršenie ani ohrozenie dosiahnutia
694 dobrého stavu / potenciálu (ďalšie úvahy sú uvedené v kapitole 4.1). Dôkaz, na ktorom sa rozhodnutie
695 zakladá, sa zdokumentuje.

696

697 Z toho vyplýva, že posúdenia, či nová modifikácia/zmena môže viesť k zhoršeniu alebo ohrozeniu
698 dosiahnutia dobrého stavu/potenciálu sa majú vykonať vopred (*ex-ante*), čo predstavuje fázu článku 4.7
699 „Posúdenie uplatniteľnosti“.

700 V tomto kontexte je dôležité mať na pamäti, že označenie umelých alebo výrazne zmenených vodných
701 útvarov v zmysle článku 4.3 4(3) sa nepovažuje za typ výnimky. Umelé a výrazne zmenené vodné
702 útvary sa považujú za osobitnú kategóriu vodných útvarov s vlastným systémom klasifikácie a cieľmi.
703 Preto aj pre vodné útvary označené ako umelé alebo výrazne zmenené môže byť nedosiahnutie
704 dobrého ekologického potenciálu alebo zhoršenie v dôsledku novej modifikácie dovolené len v prípade
705 splnenia podmienok podľa článku 4.7.

706 3.3 Rozsah článku 4.7

707 Podľa prvej vetvy článku 4.7, neúspech pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody, dobrého
708 ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu, alebo pri predchádzaní zhoršenia
709 stavu útvaru povrchovej alebo podzemnej vody dôsledkom výsledkov nových modifikácií fyzikálnych
710 charakteristík útvaru povrchovej vody alebo zmien hladiny útvarov podzemnej vody. Okrem toho,
711 podľa druhej vetvy článku 4.7, neúspech pri zabránení zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi
712 dobrého na dobrý je riešený ako následok nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka.

713 V ďalšom uvádzame vysvetlenie vyššie spomínaných pojmov⁵⁵:

- 714 • Nové modifikácie: Modifikácie fyzikálnych vlastností útvarov povrchových vôd znamenajú
715 modifikácie ich hydromorfologických vlastností (hydrologický režim, priechodnosť riek,
716 morfológické podmienky). Žiadna požiadavka sa netýka veľkosti a priestorového rozmeru
717 modifikácií v rámci daného projektu. Pod toto ustanovenie spadajú aj všetky malé modifikácie.
718 Účinky na stav môžu vyplývať priamo z modifikácie alebo zmeny, alebo môžu vyplývať zo zmien
719 kvality vody spôsobených danou modifikáciou alebo zmenou. Príkladmi, ktoré spadajú pod toto
720 ustanovenie, môžu byť napríklad vodné elektrárne, systémy ochrany pred povodňami, budúce
721 plavebné projekty alebo odbery. Aj hydromorfologické

⁵⁵ Pozri usmernenie č 20: http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/economics/pdf/Guidance_document%2020.pdf

722 charakteristiky vzdúvania vytvoreného pre vodnú energetiku a zásobovanie vodou môžu diktovať
723 kyslíkové a teplotné podmienky z následkom zhoršenia ekologického stavu v zadržanej vode a v
724 rieke po prúde (pozri aj kapitolu 3.5). Môžu byť iné než sú tie v nezmenenom vodnom útvere.
725 Účinky týchto modifikácií a zmien na stav môžu byť obmedzené na vodné útvary, v ktorých sa
726 vykonávajú modifikačné práce, alebo sa môžu rozšíriť aj na vodné útvary mimo nich. Napríklad,
727 odber vody z útvaru podzemnej vody môže spôsobiť nepriaznivé vplyvy v priľahlom útvere
728 povrchovej vody a potom sa bude vyžadovať
729 testovanie podľa článku 4.7 aj pre takýto priľahlý útvar povrchovej vody (pozri kapitolu 3.5).

- 730
- 731 • Zmeny hladiny útvarov podzemnej vody: Tieto môžu vzniknúť v dôsledku nových odberov podzemnej
732 vody cez nové vrtý alebo zvýšených odberov z existujúcich vrtov. Aj modifikácie povrchových vôd môžu viesť k
733 zmenám úrovne podzemnej vody.
 - 734
 - 735 • Nové trvalo udržateľné rozvojové činnosti človeka: smernica neuvádza definíciu týchto činností, avšak
736 udržateľnosť zahŕňa ekonomické, sociálne a environmentálne aspekty. Vo všeobecnosti sa takéto činnosti
737 nedajú same osebe definovať prostredníctvom sústavy kritérií alebo politík, ale spadajú do rámca
738 požiadaviek príslušného rozhodovacieho procesu v rámci otvoreného a iteratívneho postupu. Presná
739 definícia pre činnosť spadajúcu do trvalo udržateľného rozvoja tak bude závisieť od aspektov, ako je čas,
740 mierka, zainteresované strany a dostupné informácie. Požiadavky príslušného procesu sú uvedené v
741 samotnej RSV, v smernici strategického environmentálneho hodnotenia, hodnotenia vplyvov na životné
742 prostredie a „Aarhus“ a mali by sa riadiť zásadami Zmluvy ES, teda „zásadou znečisťovateľ platí“, „zásadou
743 prevencie“ a „zásadou znižovania znečisťovania priamo pri zdroji a zásadou trvalej udržateľnosti“.
 - 744 Usmernenie k trvalo udržateľnému rozvoju možno nájsť v trvalo udržateľných cieľoch OSN, ktoré
745 sú sformulované napríklad v Oznámení o ďalších krokoch pre udržateľnú európsku budúcnosť a
746 súvisiaci pracovný dokument útvarov Komisie, ktorý prijala Európska komisia dňa 22. novembra
747 2016⁵⁶. Okrem toho by mal rozhodovací proces dodržiavať zásadu „dobrej správy vecí verejných“
748 vrátane koherentnosti politiky, sociálnej inklúzie a transparentnosti a čo najlepšie využiť
749 dostupnosť alternatív. Pri uplatňovaní druhého bodu 4.7 sa môže zväziť všeobecný prístup pre
750 rozvoj malých podnikov s vplyvom na rovnaký vodný útvar.

751
752
753

754 Tabuľka 2 uvádza prehľad modifikácií a činností zahrnutých do článku 4.7 a
755 vzťah a potenciálne účinky na rôzne ukazovatele kvality útvarov povrchových a podzemných vôd.

- 756 1. Nové modifikácie fyzikálnych charakteristík útvaru povrchovej vody (hydromorfologické zmeny)
757 môžu mať potenciálne priame a/alebo nepriame účinky na ukazovatele biologickej kvality a
758 relevantné podporné ukazovatele kvality útvarov povrchových vôd, ako aj potenciálne nepriame
759 účinky na kvantitatívny stav podzemnej vody (napr. zmeny v hydrológii alebo morfológii
760 povrchovej vody by mohli viesť k zmenám hladiny podzemnej vody). Existujú aj potenciálne
761 nepriame účinky na chemický stav útvarov povrchovej alebo podzemnej vody (napr. odber by
762 mohol znížiť kapacitu riedenia a tým zvýšiť koncentrácie).
- 763
- 764 2. Zmeny hladiny útvarov podzemnej vody môžu mať potenciálne priame účinky na kvantitatívny stav
765 podzemnej vody, ale prípadne aj nepriame účinky na ukazovatele kvality určujúce
766 ekologický stav povrchovej vody a/alebo chemický stav podzemnej vody (pozri tiež kapitolu 3.4.2).

⁵⁶ K dispozícii na: http://ec.europa.eu/environment/sustainable-development/SDGs/implementation/index_en.htm

767
 768 3. Druhý bod článku 4.7 sa týka zhoršenia útvarov povrchových vôd z veľmi dobrého na dobrý v
 769 dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka. Tento bod nezahŕňa zhoršenie
 770 podzemnej vody (ani kvantitatívne ani chemického stavu), a ani výrazne zmenené alebo umelé
 771 vodné útvary z dôvodu priameho odkazu na „stav“. Nie je relevantný ani pre chemický stav
 772 povrchových vôd, keďže triedy kvality pre chemický stav pokrývajú len „dobrý“ alebo „neúspech pri
 773 dosiahnutí dobrého“ (príloha V RSV 1.4.3), ale nie „veľmi dobrý“. Príkladom, kde by mohol byť
 774 relevantný druhý bod článku 4.7, je nová mestská čistička odpadových vôd (ak ju možno
 775 považovať za novú trvalo udržateľnú rozvojovú činnosť človeka) vypúšťajúca vodu do útvaru
 776 povrchovej vody s veľmi dobrým stavom, kde by zhoršenie z veľmi dobrého na dobrý ekologický
 777 stav (ale nie viac) bolo dovolené len za podmienky splnenia kritérií v 4.7.

778 **Všimnite si, že článok 4.7 neuvádza výnimku, ak zhoršenie spôsobené vstupmi znečisťujúcich**
 779 **látok z bodových alebo difúzných zdrojov privádza vodný útvar do stavu horšieho ako dobrý⁵⁷.**
 780 Je to preto, že prvá vetva článku 4.7 rieši len hydromorfologické zmeny a zmeny hladiny podzemnej
 781 vody, ale nie bodové alebo difúzne zdroje znečistenia. Vstup znečisťujúcich látok je preto potenciálne
 782 zahrnutý len v druhej vetve článku 4.7 - nové trvalo udržateľné rozvojové činnosti človeka – ktorá sa
 783 týka len zhoršenia útvarov povrchových vôd z veľmi dobrého stavu na dobrý.
 784

785 **Tabuľka 2: Modifikácie podľa článku 4.7, ukazovatele kvality a potenciálne účinky**

Modifikácia / zmena / trvalo udržateľná rozvojová	Útvary povrchovej vody			Útvary podzemnej vody		
	Ekologický stav / potenciál					
	Biologický	Podporné ukazovatele	Chemický stav	Kvantitatívny stav	Chemický stav	
1) Modifikácia fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody	ukazovatele kvality	hydromorfologické ukazovatele kvality	Chemické a fyzikálno-chemické ukazovatele kvality	Potenciálne nepriame účinky	Potenciálne nepriame účinky	Potenciálne nepriame účinky
	Potenciálne priame a/alebo nepriame účinky	Potenciálne priame a/alebo nepriame účinky	Potenciálne priame a/alebo nepriame účinky			
2) Zmeny úrovne hladiny útvarov podzemnej vody	Potenciálne nepriame účinky	Potenciálne nepriame účinky	Potenciálne nepriame účinky	Potenciálne nepriame účinky	Potenciálne priame účinky	Potenciálne nepriame účinky
3) Nové	Potenciálne priame a/alebo nepriame účinky	Potenciálne priame a/alebo nepriame účinky	Potenciálne priame a/alebo nepriame účinky	Nie		
trvalo udržateľné rozvojové činnosti človeka*				použije sa (žiadna definícia veľmi dobrého stavu)	Nepoužije sa (nerieši sa v tomto konkrétnom kontexte)	

786 * Bez ďalšej definície, potenciálne účinky môžu byť priame alebo nepriame. Podzemná voda sa nerieši, len zhoršenie
 787 povrchových vôd z veľmi dobrého stavu na dobrý, preto nie je relevantné pre chemický stav povrchovej vody, keďže neexistuje
 788 definícia veľmi dobrého chemického stavu pre povrchové vody. Nie je relevantné ani pre umelé alebo výrazne zmenené vodné
 789 útvary a pre ekologický potenciál, nakoľko „nové trvalo udržateľné rozvojové činnosti človeka“ riešia len zhoršenie útvarov povrchových vôd z veľmi dobrého na dobrý stav.

790 **3.3.1 Úvahy týkajúce sa časového rozpätia účinkov na stav/potenciál vodného útvaru**

791

792 Otázku, ktorú treba zvážiť, je časové rozpätie účinkov navrhovaných činností na stav/potenciál vodného útvaru. Navrhovaná činnosť môže viesť k

⁵⁷ Usmernenie k CIS č. 20: https://circabc.europa.eu/sd/a/2a3ec00a-d0e6-405f-bf66-60e212555db1/Guidance_documentN%C2%B020_Mars09.pdf

- 793 i. dočasným krátkodobým účinkom na ukazovatele kvality, umožňujúcim obnovu
794 stavu/potenciálu vodného útvaru za krátku dobu a tieto účinky nie sú zachytávané programami
795 monitorovania podľa RS
796 ii. trvalým účinkom, kde stav/potenciál vodného útvaru sa zmení natrvalo alebo na dlhú dobu
a nepredpokladá sa jeho obnova.

797 Ak je stav alebo potenciál vodného útvaru ovplyvnený len dočasne na krátku dobu a za krátku dobu sa
798 obnoví buď prirodzene alebo na základe zmiernovacích opatrení bez dlhodobých nepriaznivých
799 dôsledkov na vodný útvar, v takomto prípade fluktuácie nepredstavujú zhoršenie stavu/potenciálu a
800 nevyžaduje sa testovanie podľa článku 4.7. Ak sú účinky na stav/potenciál vodného útvaru trvalé alebo
801 dlhodobé, v takom prípade sa vyžaduje testovanie podľa článku 4.7.
802

803 Nie sú uvedené definície pre pojmy "krátka doba" a "dlhá doba". Ako východisko môže slúžiť pojem
804 periodicita uvedený v programoch⁵⁸ monitorovania.

805 Časové rozpätie účinkov závisí od charakteru navrhovanej činnosti. Trvalé alebo dlhodobé účinky
806 môžu vyplynúť z trvalých alebo sústavných modifikácií alebo činností (napr. zhoršenie v dôsledku
807 podstatných hydromorfologických zmien, zhoršenie stavu z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku
808 neustáleho vypúšťania znečisťujúcich látok, zhoršenie stavu podzemných vôd v dôsledku neustáleho
809 odberu podzemných vôd).

810 Krátkodobé dočasné účinky môžu vyplynúť z krátkodobých činností človeka, ako napríklad výstavba
811 alebo údržba. Napríklad ak sa neočakávajú dlhodobé nepriaznivé dôsledky a zhoršenie stavu alebo
812 potenciálu ukazovateľa vo vodnom útvere, dočasné účinky v dôsledku modifikácie počas výstavby
813 netreba riešiť.
814

815 Údržba môže mať vplyv na stav alebo potenciál vodného útvaru vzhľadom na to ako často sa bude
816 vykonávať. Prechod od údržby k lepšiemu monitorovaniu a vykonávaniu nevyhnutných prác s
817 krátkodobými účinkami môže znížiť počet vplyvov, pričom sa zachová jeho využitie. Ak sa však v iných
818 prípadoch údržba nevykonávala pravidelne, alebo bola vykonaná veľmi dávno, môže mať na
819 ekologický stav/potenciál rovnaké účinky ako úplne nové práce. Inými slovami, ak sa stav/potenciál
820 vodného útvaru obnovil/stabilizoval od poslednej údržby, neznamená to, že nemôže ovplyvniť stav
821 vodného útvaru, napriek tomu, že z "technického hľadiska" sa uvedená skutočnosť považuje za
822 "údržbu". V takých prípadoch by sa "údržba" mala posúdiť rovnako
823 ako novo navrhovaná fyzikálna modifikácia a mohla by nastať potreba testovania podľa článku 4.7.

824 Všimnite si, že pravidelná údržba (napr. bagrovanie) môže potenciálne viesť k nedosiahnutiu dobrého
825 ekologického stavu. Napriek tomu, že nepokračovanie v údržbe by pomohlo vodnému útvaru
826 dosiahnuť dobrý stav, zastavenie alebo obmedzenie údržby vo výrazne zmenených vodných útvaroch
827 by mohlo viesť k "výrazným nepriaznivým účinkom na využitie" v zmysle článku 4.3. V takých
828 prípadoch by sa údržba mohla vziať do úvahy pri definovaní "dobrého ekologického potenciálu" a
829 následne by nepodliehala testovaniu podľa článku 4.7.
830

⁵⁸ Pozri prílohu V 1.3.4 a 2.2.3 RSV

831 V určitých prípadoch by sa dočasné negatívne účinky na ukazovatele kvality mohli prejavíť ako
832 dôsledok realizácie opatrení v súlade s programom opatrení na zlepšenie stavu alebo potenciálu
833 vodného útvaru (napr. opatrenia morfolologickej obnovy). A to z toho dôvodu, že prírode trvá určitý čas,
834 kým sa obnoví alebo ekologický účinok opatrení po zásahu do ekosystému sa nemusí ihneď prejavíť.
835 Takéto prípady môžu podliehať výnimkám podľa
836 článku 4.4 na základe "prírodných podmienok" (pozri kapitolu 5.5.3), ale nebudú vyžadovať
testovanie podľa článku 4.7.

837 Napokon, v kontexte článku 4.7 časové rozpätie zvážení ohľadom účinkov sa musí odlišiť od
838 "dočasného zhoršenia" v zmysle článku 4.6, ktoré sa obmedzuje iba na *zhoršenie v dôsledku*
839 *pôsobenia prírodných síl alebo vyššej moci*, čo je výnimočná situácia a nedá sa primerane predvídať
840 (e.g. zhoršenie v dôsledku extrémnych záplav alebo dlhodobého sucha).

841 3.3.2 Úvahy týkajúce sa veľkosti modifikácie a vymedzenia vodného útvaru

842 Veľkosť modifikácie alebo povinnosť vykonať EIA nie je relevantným kritériom pre odpoveď na otázku,
843 či sa vyžaduje testovanie podľa článku 4.7. Relevantným prístupom je posúdiť, či daný projekt, nech
844 už je jeho význam akýkoľvek, bude mať za následok zhoršenie stavu vodného útvaru, alebo neúspech
845 pri dosiahnutí dobrého ekologického stavu / potenciálu. Teda pod článok 4.7 môžu spadať projekty
846 akejkolvek veľkosti.

847 Potenciálne účinky modifikácií na stav/potenciál sa môžu líšiť nezávisle od veľkosti navrhovanej
848 modifikácie, ale v závislosti od toho, napr., či sú zasiahnuté dôležité biotopy pre stav vodného útvaru.
849 Preto by účinky mohli byť odlišné pre modifikácie v úsekoch vodného útvaru bez významnej dôležitosti
850 pre ekosystém v porovnaní s veľmi citlivými pásmami, kde sídla kľúčové biotopy, napr. pre neresenie
851 istých druhov rýb.

852 Ďalším dôležitým aspektom v tomto kontexte je dôkladné vymedzenie vodných útvarov. „Vodný útvar“
853 by mal byť koherentný vymedziteľný a významný ukazovateľ povrchovej alebo podzemnej vody v
854 povodí (správnom území), pre ktorý musia platiť environmentálne ciele smernice. Preto je hlavným
855 účelom určenia „vodných útvarov“ umožniť presné popísané stavu a porovnanie s environmentálnymi
856 cieľmi.⁵⁹ Dôkladné vymedzenie vodných útvarov je teda zásadné. Je to preto, že výsledky posúdenia
857 účinkov istého projektu na stav/potenciál vodného útvaru sa môžu líšiť v závislosti od toho, či je vodný
858 útvar riadne vymedzený.

859 Okrem toho, hoci veľkosť modifikácie môže byť relevantná (napr. dĺžka morfolologickej modifikácie ,
860 alebo oblasť, kde sa mení hladina podzemnej vody), kritériá, ktoré zvažujú iba podiel vodného útvaru,
861 ktorý má byť modifikovaný, nie sú nevyhnutne významné. Napríklad, menšie modifikácie v určitom
862 citlivom pásme vodného útvaru by mohli mať viac závažných účinkov než väčšie modifikácie v menej
863 citlivom pásme toho istého vodného útvaru.

864 Relevantným kritériom teda je, či navrhovaná modifikácia môže mať vplyv na stav/potenciál vodného
865 útvaru alebo nie. Inak členské štáty nebudú môcť správne uplatniť ciele smernice. V tomto kontexte
866 byť užitočné čerpať zo skúseností získaných počas hodnotení tlakov – vplyv existujúcich modifikácií.
867

⁵⁹ Usmernenie č. 2 - Identifikácia vodných útvarov, pozri: <https://circabc.europa.eu/sd/a/655e3e31-3b5d-4053-be19-15bd22b15ba9/Guidance%20No%20-%20Identification%20of%20water%20bodies.pdf>

868 3.3.3 Projekty, na ktoré sa nevťahuje článok 4.7

869 Usmernenie sa týka projektov, ktoré spadajú do pôsobnosti článku 4.7 a jeho uplatniteľnosti. Pre
870 úplnosť sú v krátkosti spomenuté aj projekty, ktoré nespádajú do jeho pôsobnosti. Projekty, ktoré sa
871 nepovažujú za nové modifikácie fyzikálnych vlastností útvarov povrchovej vody, zmeny úrovne hladiny
872 podzemných vôd alebo nové trvalo udržateľné rozvojové činnosti človeka, a ktoré z tohto dôvodu
873 nespádajú do pôsobnosti článku 4.7, môžu mať vplyv na stav/potenciál vodných útvarov. Kroky
874 uvedené v "posúdení uplatniteľnosti článku 4.7" môžu byť v širšom kontexte užitočné pri posudzovaní
875 toho, či následkom realizácie projektov môže dôjsť k zhoršeniu alebo nedosiahnutiu cieľov RSV.
876

877 Ak posúdenie dospeje k záveru, že takéto projekty nebudú mať za následok zhoršenie alebo
878 nedosiahnutie dobrého stavu/potenciálu vodných útvarov, môžu sa podľa RSV schváliť. Všimnite si, že
879 ak posúdenie dospeje k záveru, že sa očakáva zhoršenie prípadne nedosiahnutie dobrého
880 stavu/potenciálu a tieto projekty nespádajú do pôsobnosti článku 4.7, nemusia byť podľa RSV
881 schválené.

882 3.4 Podmienky na spustenie testovania podľa článku 4.7

883 Environmentálne ciele RSV sú stanovené v článku 4 smernice (zhrnutie pozrite v kapitole 3.2). Rozsah
884 článku 4.7 a potenciálne účinky nového rozvoja v zmysle článku 4.7 – 1) nové modifikácie fyzikálnych
885 vlastností útvaru povrchových vôd, 2) zmeny úrovne hladiny útvarov podzemnej vody a 3) nové
886 trvalo udržateľné rozvojové činnosti človeka – sú vysvetlené v kapitole 3.3. Dva kľúčové ciele, voči
887 ktorým treba posudzovať takéto nové rozvoje, sú či spôsobia
888

- 889 • Zhoršenie stavu (alebo potenciálu) útvaru povrchovej alebo podzemnej vody alebo
- 890 • Neúspech pri dosahovaní dobrého stavu útvaru podzemnej vody, dobrého ekologického stavu
891 / potenciálu vodných útvarov, ktoré aktuálne nedosahujú tento stav alebo potenciál.

892 Boli poskytnuté nasledujúce vysvetlenia⁶⁰ o spôsobe, akým sa pri hodnotení nového rozvoja má
893 interpretovať dodržanie environmentálnych cieľov smernice:

- 894 • súhlas s rozvojom nemusí povoľujúci orgán udeliť, ak projekt môže spôsobiť zhoršenie stavu
895 útvaru povrchovej vody, alebo ak ohrozí dosahovanie dobrého stavu povrchovej vody alebo
896 dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu povrchovej vody do dátumu
897 stanoveného v smernici, pokiaľ nebude udelená výnimka a
- 898 • „zhoršenie stavu“ príslušného útvaru povrchovej vody zahŕňa pokles o jednu triedu
899 ktoréhokoľvek ukazovateľa „prvkov kvality“ vo význame prílohy V RSV, aj keď tento pokles
900 nemá za následok pokles klasifikácie útvaru povrchovej vody ako celku;
- 901 • ak už je ukazovateľ kvality v najnižšej triede, akékoľvek zhoršenie tohto ukazovateľa
902 predstavuje zhoršenie stavu vo význame článku 4.1 písm. a) bodu i) RSV.

903 V nasledujúcich kapitolách sa uvádzajú príklady a úvahy ohľadom praktického uplatňovania vyššie
904 uvedených zásad pre útvary povrchových a podzemných vôd. Všimnite si, že praktické uplatňovanie
905 týchto zásad a príslušných posúdení, či sa predpokladá zhoršenie alebo nedosiahnutie dobrého
906 stavu/potenciálu v súvislosti s plánovaným projektom môže byť v prípade niektorých projektov
priamočiarejšie a

⁶⁰ Prípád C-461/13 Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland e.V. versus Bundesrepublik Deutschland:
<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9ea7d0f130d6146e624bf57c46808158f287aced950b.e34Kaxilc3eQc40LaxqMbN4Pax8Le0?text=&docid=165446&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=11661>

907 a spoľahlivejšie, ale v niektorých prípadoch predstavuje oveľa väčšie výzvy. Problematikou súvisiacich
908 praktických úvah sa zaoberajú aj kapitoly 3.7 a 4.1 usmernenia.

909 3.4.1 Praktické úvahy a príklady pre útvary povrchových vôd

910 Na základe vyššie uvedených vysvetlení sú pre útvary povrchových vôd poskytnuté nasledujúce
911 praktické príklady na ilustrovanie podmienok, za ktorých sa aktivuje testovanie podľa článku 4.7
912 na prijatie rozhodnutia týkajúceho sa schválenia novej modifikácie alebo novej trvalo udržateľnej
rozvojovej činnosti človeka.

913 Príklad 1 ilustruje prípad, kde sa celkový ekologický stav vodného útvaru môže zhoršiť v dôsledku
914 navrhovanej novej modifikácie, čím sa aktivuje testovanie podľa článku 4.7.

915 Tabuľka 3: Príklad č. 1 - Zhoršenie celkového stavu

Príklad č. 1 - Zhoršenie celkového stavu									
Východisko: Celkový ekologický stav určený ukazovateľom kvality v najhoršom stave (v tomto prípade priemernom).									
Účinok v dôsledku modifikácie: Celkový stav sa môže zhoršiť z dôvodu zhoršenia jednotlivých ukazovateľov kvality (v tomto prípade bentické bezstavovce a rybia fauna), čím sa aktivuje testovanie podľa článku 4.7. Príklad zahŕňa v tomto prípade zmenu celkového stavu vodného útvaru z priemerného na zlý.									
Ukazovateľ kvality	Biologické ukazovatele kvality			Hydromorfologické ukazovatele kvality podporujúce biologické ukazovatele			Chemické a fyzikálne ukazovatele kvality podporujúce biologické ukazovatele		Celkový ekologický stav
	Vodná flóra	Bentická bezstavovcová fauna	Rybia fauna	Hydrologia	Morfológia	Kontinuita	Všeobecné podmienky	Znečisťujúce látky špecifické pre povodie	
Východisko	2	2	3						3
Účinok v dôsledku modifikácie	2	3	4	horšie ako 2**	horšie ako 2**	horšie ako 2**	2*	2	4

916 1: Veľmi dobrý; 2: Dobrý; 3: Priemerný; 4: Zlý; 5: Veľmi zlý

917 * Podmienky konzistentné s dosiahnutím hodnôt stanovených pre dobrý stav biologických ukazovateľov kvality

918 ** Podmienky nekonzistentné s dosiahnutím hodnôt stanovených pre dobrý stav biologických ukazovateľov kvality

919 Príklad 2 ilustruje prípad, kde je celkový ekologický stav udržiavaný, ale jeden biologický ukazovateľ
920 kvality sa môže zhoršiť z dôvodu navrhovanej novej modifikácie, čím sa aktivuje testovanie podľa
921 článku 4.7.

922 Tabuľka 4: Príklad č. 2 – Celkový stav zostáva nezmenený, ale dochádza k zhoršeniu ukazovateľa biologickej kvality

Príklad č. 2 – Celkový stav zostáva nezmenený, ale dochádza k zhoršeniu ukazovateľa									
Východisko: Celkový ekologický stav určený ukazovateľom kvality v najhoršom stave (v tomto prípade dobrom).									
Účinok v dôsledku modifikácie: Celkový ekologický stav udržiavaný ako dobrý, ale jeden biologický ukazovateľ kvality sa môže zhoršiť, v tomto prípade rybia fauna z dôvodu zhoršenia ukazovateľov kvality hydrologia a kontinuita, čím sa aktivuje									
Ukazovateľ kvality	Biologické ukazovatele kvality			Hydromorfologické ukazovatele kvality podporujúce biologické ukazovatele			Chemické a fyzikálne ukazovatele kvality podporujúce biologické ukazovatele		Celkový ekologický stav
	Vodná flóra	Bentická bezstavovcová fauna	Rybia fauna	Hydrologia	Morfológia	Kontinuita	Všeobecné podmienky	Znečisťujúce látky špecifické pre povodie	
Východisko	2	1	1	1	1	1	2*	1	2

Účinok v dôsledku	2	1	2	2*	1	2*	2*	1	2
-------------------	---	---	---	----	---	----	----	---	---

923 1: Veľmi dobrý; 2: Dobrý; 3: Priemerný; 4: Zlý; 5: Veľmi zlý

924 * Podmienky konzistentné s dosiahnutím hodnôt stanovených pre dobrý stav biologických ukazovateľov kvality

925 Príklad 3 ilustruje prípad, kde sa celkový ekologický stav vodného útvaru môže zhoršiť
 926 z veľmi dobrého na dobrý z dôvodu navrhovanej novej modifikácie, čím sa aktivuje testovanie podľa článku 4.7.

927 **Tabuľka 5: Príklad č. 3 - Zhoršenie stavu z veľmi dobrého na dobrý**

Príklad č. 3 - Zhoršenie stavu z veľmi dobrého na dobrý									
Východisko: Celkový ekologický stav veľmi dobrý, lebo všetky ukazovatele kvality v triede veľmi dobrého stavu.									
Účinok v dôsledku modifikácie: Jednotlivé ukazovatele kvality sa môžu zhoršiť (v tomto prípade bentická bezstavovcová fauna, rybia fauna a morfológia), čím sa môže zhoršiť celkový stav z veľmi dobrého na dobrý, čím sa aktivuje testovanie podľa článku 4.7.									
Ukazovatele kvality	Biologické ukazovatele kvality			Hydromorfologické ukazovatele kvality podporujúce biologické ukazovatele			Chemické a fyzikálne ukazovatele kvality podporujúce biologické ukazovatele		Celkový ekologický stav
	Vodná flóra	Bentická bezstavovcová fauna	Rybia fauna	Hydroológia	Morfológia	Kontinuita	Všeobecné podmienky	Znečisťujúce látky špecifické pre povodie	
Východisko	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Účinok v dôsledku modifikácie	1	2	2	1	2*	1	1	1	2

928 1: Veľmi dobrý; 2: Dobrý; 3: Priemerný; 4: Zlý; 5: Veľmi zlý

929 * Podmienky konzistentné s dosiahnutím hodnôt stanovených pre dobrý stav biologických ukazovateľov kvality

930 Príklad 4 ilustruje prípad, kde ukazovateľ kvality, ktorý už je v najnižšej triede (veľmi zlý) sa môže ešte
 931 zhoršiť. Všimnite si, že akékoľvek ďalšie zhoršenie ukazovateľa kvality, ktorý už je v
 932 najnižšej triede, sa považuje za zhoršenie, čím sa aktivuje testovanie podľa článku 4.7.

933 Praktické úvahy pre akékoľvek ďalšie zhoršenie ukazovateľa kvality, ktorý už je v najnižšej triede, sa
 934 môžu týkať toho, či je takéto ďalšie zhoršenie merateľné, alebo má rozpoznateľné nepriaznivé účinky
 935 na štruktúru a funkciu daného vodného útvaru na základe primeraného posúdenia. Okrem toho, treba
 936 vziať do úvahy celkový kontext RSV a konkrétne požiadavky článku 4.7, t.j. že **podmienky článku 4.7**
 937 **platia v prípadoch, kde navrhovaná modifikácia zabraňuje dosiahnutiu dobrého**
 938 **stavu/potenciálu..** Ďalšie zhoršenie vodného útvaru, ktorý v súčasnosti nedosahuje tento stav alebo
 939 potenciál, a ktorý je v skutočnosti v najnižšej triede, spôsobí, že sa vodný útvar bude vzdalovať od
 940 dosiahnutia cieľov RSV a tým aj potrebu chrániť, zlepšovať a obnovovať takéto vodné útvary. Z toho
 941 vyplýva, že orgány by mali byť veľmi ostražité, čo sa týka ďalšieho zhoršovania ukazovateľa kvality,
 942 ktorý už je v najnižšej triede.

943

944

945

946

947

948

949 **Tabuľka 6: Príklad č. 4 – Zhoršenie ukazovateľa kvality útvaru povrchovej vody zaradeného v najnižšej**
 950 **triede**

Príklad č. 4 – Zhoršenie ukazovateľa kvality útvaru povrchovej vody, zaradeného v najnižšej triede									
Východisko: Celkový ekologický stav veľmi zlý, lebo jeden ukazovateľ kvality je zaradený v triede veľmi zlého stavu (rybia fauna).									
Účinok v dôsledku modifikácie: Ukazovateľ kvality, ktorý je už v najnižšej triede (veľmi zlý) sa ďalej zhoršuje (v tomto príklade napr. ďalšia strata zloženia alebo veľkého množstva rybej fauny z dôvodu morfológických zmien), čím sa aktivuje testovanie podľa článku 4.7. Všimnite si, že akékoľvek ďalšie zhoršenie ukazovateľa kvality, ktorý už je v najnižšej triede, sa považuje za zhoršenie a spôsobí, že sa vodný útvar bude vzdávať od dosiahnutia cieľov RSV.									
Ukazovateľ kvality	Biologické ukazovatele kvality			Hydromorfologické ukazovatele kvality podporujúce biologické ukazovatele			Chemické a fyzikálno-chemické ukazovatele kvality podporujúce biologické ukazovatele		Celkový ekologický stav
	Vodná flóra	Bentická bezstavovcová fauna	Rybia fauna	Hydroológia	Morfológia	Kontinuita	Všeobecné podmienky	Znečisťujúce látky špecifické pre povodie	
Východisko	2	3	5	horšie ako 2**	2*	horšie ako 2**	horšie ako 2**	horšie ako 2**	5

Účinok v dôsledku modifikácie	2	3	5↓	horšie ako 2**	horšie ako 2**	horšie ako 2**	horšie ako 2**	horšie ako 2**	5
-------------------------------	---	---	----	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---

951 1: Veľmi dobrý; 2: Dobrý; 3: Priemerný; 4: Zlý; 5: Veľmi zlý

952 * Podmienky konzistentné s dosiahnutím hodnôt stanovených pre dobrý stav biologických ukazovateľov kvality

953 ** Podmienky nekonzistentné s dosiahnutím hodnôt stanovených pre dobrý stav biologických ukazovateľov kvality

954

955 **Praktické úvahy o úlohe podporných ukazovateľov**

956 Zoznam ukazovateľov kvality pre každú kategóriu povrchových vôd je ďalej rozdelený na tri skupiny
 957 „ukazovateľov“: (1) biologické ukazovatele, (2) hydromorfologické ukazovatele podporujúce biologické
 958 ukazovatele a (3) fyzikálno-chemické ukazovatele podporujúce biologické ukazovatele (pozri RSV
 959 prílohu V).

960 *Hydromorfologické ukazovatele podporujúce biologické ukazovatele kvality*

961 Ako uvádza Usmernenie CIS č. 13⁶¹, hodnoty ukazovateľov hydromorfologickej kvality sa musia brať
 962 do úvahy pri zaradovaní vodných útvarov do triedy veľmi dobrého ekologického stavu (a triedy
 963 maximálneho ekologického potenciálu), t.j. pri poklese z veľmi dobrého ekologického stavu (alebo
 964 maximálneho ekologického potenciálu) do dobrého ekologického stavu (alebo potenciálu). Pre ostatné
 965 triedy stavu/potenciálu sa vyžaduje, aby mali hydromorfologické ukazovatele podmienky v súlade s
 966 dosiahnutím hodnôt stanovených pre biologické ukazovatele kvality. Preto zaradenie vodných útvarov
 967 do triedy dobrého, priemerného, zlého, alebo veľmi zlého ekologického stavu/potenciálu sa môže
 968 vykonať na základe podmienok biologických ukazovateľov kvality.

969 Vezmite na vedomie, že podmienky podporných prvkov by mali byť zhodné s dosiahnutím hodnôt
 970 stanovených pre biologické ukazovatele kvality a príslušné orgány by mali v danom prípade zistiť, či
 971 podporný ukazovateľ kvality má podmienky zhodné s hodnotami stanovenými pre biologické
 972 ukazovatele kvality. Príklad 2 a 3 vyššie ilustruje prípady, kde sa biologické ukazovatele kvality môžu
 973 zhoršiť, pretože v dôsledku navrhovanej modifikácie sa môžu zhoršiť jednotlivé hydromorfologické
 974 ukazovatele kvality podporujúce biologické ukazovatele,
 975 čím sa aktivuje testovanie podľa článku 4.7.

⁶¹ Pozri usmernenie k CIS č. 13, kapitola 2 a obrázok č. 1 o celkovom prístupe ku klasifikácii ekologického stavu a ekologického potenciálu: [https://circabc.europa.eu/sd/a/06480e87-27a6-41e6-b165-0581c2b046ad/Guidance%20No%2013%20-%20Classification%20of%20Ecological%20Status%20\(WG%20A\).pdf](https://circabc.europa.eu/sd/a/06480e87-27a6-41e6-b165-0581c2b046ad/Guidance%20No%2013%20-%20Classification%20of%20Ecological%20Status%20(WG%20A).pdf)

976 V tomto kontexte sa vynára otázka, či nová modifikácia môže zabrániť dosiahnutiu dobrého
 977 stavu/potenciálu. Príkladom môže byť vodný útvar, ktorého stav/potenciál nie je v súčasnosti dobrý,
 978 napr. v dôsledku znečistenia, ale hydromorfologické podmienky zodpovedajú požiadavkám na
 979 dosiahnutie dobrého stavu/potenciálu. Plánovaná nová modifikácia, pri ktorej sa očakáva zhoršenie
 980 ukazovateľa hydromorfologickej kvality (napr. morfológické hodnoty zodpovedajúce priemernému
 981 stavu/potenciálu), nemusí ihneď viesť k zhoršeniu ukazovateľa biologickej kvality (už zaradeného do
 982 kategórie nižšej ako kategória dobrého stavu z dôvodu znečistenia), ale môže po realizácii opatrení na
 983 zníženie znečistenia v súlade s programom opatrení plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia
 984 prispieť k nedosiahnutiu dobrého stavu/potenciálu. V takom prípade sa bude vyžadovať
 985 testovanie podľa článku 4.7, napriek tomu, že po uskutočnení modifikácie sa neočakáva
 986 zhoršenie žiadneho ukazovateľa biologickej kvality.

987 Na základe vyššie uvedeného, metódy posudzovania pre ukazovatele biologickej kvality by mali
 988 dokázať zachytiť zmeny hydromorfologických ukazovateľov, aby bolo možné určiť, či budú podstatné
 989 pre zhoršenie stavu/potenciálu alebo zabráni dosiahnutiu dobrého stavu/potenciálu ukazovateľov
 990 biologickej kvality. Ak nie, bude sa musieť použiť cielenejšia metóda, ktorá sa bude týkať výlučne iba
 991 podporných ukazovateľov kvality⁶².

992 Členské štáty musia vyvinúť metódy, ktoré umožnia zachytiť očakávané účinky zmenených podmienok
 993 podporných ukazovateľov kvality na ukazovatele biologickej kvality. Toto môže mať význam najmä v
 994 prípadoch, kedy napríklad ukazovatele biologickej kvality majú dobrý stav/potenciál a očakáva sa
 995 zhoršenie ukazovateľa hydromorfologickej kvality z veľmi dobrého stavu na taký, ktorý po realizácii
 996 modifikácie viac nezodpovedá kategórii veľmi dobrého stavu. V prípade, že nie sú k dispozícii jednotné
 997 metódy, je lepšie zvoliť preventívny prístup a vykonať počas schvaľovania plánovanej modifikácie
 998 testovanie podľa článku 4.7.

1000 Z praktického hľadiska môžu byť informácie (t.j. z programov monitorovania) o existujúcich
 1001 podmienkach prvkov kvality pre vodný útvar, vrátane podporných prvkov, a vopred určené
 1002 hydromorfologické normy pre rôzne triedy (napr. veľmi dobrá, dobrá, priemerná, zlá, veľmi zlá)
 1003 užitočné na posúdenie rizika navrhovanej novej modifikácie pre biológiu. Zhoršenie ktorejkoľvek z nich
 1004 (hydrológia, morfológia alebo priechodnosť) udáva významné riziko pre jeden alebo viacero
 1005 biologických prvkov kvality a podporuje rozhodnutia, či navrhovaná modifikácia môže viesť k zhoršeniu
 1006 a tým si vyžadovať testovanie podľa článku 4.7 (pozri aj príslušnú Prípadovú štúdiu
 1007 z
 VB/Škótska).

Prípadová štúdia č. 1: Ako sa hydromorfologické normy používajú na predchádzanie zhoršeniu stavu

Krajina: VB/Škótsko

Regulačný [rámec Škótska](#), stanovuje požiadavku na predchádzajúce schválenie akejkoľvek činnosti s potenciálom nepriaznivých vplyvov na vodné prostredie, vrátane odberu vody, výstavby priehradných diel a vykonávania akýchkoľvek iných stavebných alebo technických prác v povrchových vodách alebo v ich blízkosti.

Ako prvý krok v procese predchádzajúceho schvaľovania regulátor ([Škótska agentúra pre ochranu životného prostredia - SEPA](#)) posudzuje riziko, ktoré predstavuje navrhovaná činnosť pre vodné prostredie.

Toto posúdenie rizika obsahuje prognózu, ako:

⁶² The JRC Discussion Paper "European surface water ecological assessment methods – an overview of their sensitivity to pressures" points out that from the intercalibration technical reports, there is not much evidence that the BQE methods currently in use reliably pick up the effects of hydromorphological alterations. Aby sa zaistilo rozpoznanie hydromorfologických tlakov a ich účinkov, je dôležité použiť klasifikačné metódy HYMO spolu s ukazovateľmi biologickej kvality. Pozri: https://circabc.europa.eu/sd/a/0ce84a75-0988-44c5-b02e-c10e3ceb1363/7%20-%20BQEs_Pressures_sep2017.docx

(i) budú pravdepodobne hydromorfologické ukazovatele kvality vodného útvaru (hydrológia, morfológia a priechodnosť)

zmenené navrhovanou činnosťou; a

(ii) ako tieto zmeny pravdepodobne ovplyvnia biologické ukazovatele kvality vodného útvaru.

Prognóza, ako budú zmenené hydromorfologické ukazovatele kvality si vyžaduje informácie o existujúcom stave prvkov. Tieto sa získajú z monitorovania, ktoré vykonáva SEPA a z programov modelovania, pre ktoré dodá prípadne požadované informácie staviteľ. Napríklad, SEPA modeluje odhady pre všetky rieky na stupni, na ktorom boli ich toky zmenené existujúcimi odbermi, výpusťami a prehradeniami.

Na posúdenie rizika pre biológiu SEPA porovnáva zmeny, ktoré spôsobí návrh v hydromorfológii vodného útvaru, s vopred určenými hydromorfologickými normami pre veľmi dobrý, dobrý, priemerný a zlý stav. Tieto normy sú stanovené tak, že porušenie ktorejkoľvek z nich (hydrológia, morfológia alebo priechodnosť) udáva významné riziko pre jeden alebo viac biologických prvkov kvality. Ak SEPA zväží, že návrh bude mať pravdepodobne za následok narušenie a teda zhoršenie stavu, [návrh môže schváliť](#) len ak budú splnené požiadavky článku 4.7.

Hydromorfologické normy sú stanovované a z času na čas aktualizované prostredníctvom celoštátne koordinovaného procesu spájajúceho výskum, údaje a technických odborníkov z celej VB aj mimo nej. Normy sú vydávané pre SEPA vo forme [ministerských nariadení](#). Nariadenia okrem iného obsahujú normy pre riečne toky, hladiny jazier a morfológický stav riek. V roku 2017, bude dokončená veľká preverka noriem pre morfológický stav riek a budú vydané revidované normy, ktoré zahrnú vedecký pokrok.

Normy umožňujú SEPA, aby:

- účinne a konzistentne posúdila riziko zhoršenia v dôsledku rozvojových činností, či je to riziko pre celkový stav vodného útvaru, alebo pre stav jednotlivých biologických prvkov kvality, ktoré sú vyššej triede stavu, než ukazovatele celého vodného útvaru (napr. kde je vodný útvar celkovo v dobrom stave, ale niektoré biologické ukazovatele sú vo veľmi dobrom stave);
- v prípade vodného útvaru, ktorý má horší než dobrý stav (napr. v dôsledku znečistenia), aby posúdila riziko, ktorým rozvoj ohrozí budúce dosiahnutie dobrého stavu (napr. trvalým porušením jednej alebo viacerých hydromorfologických noriem); a
- pomohla perspektívnym staviteľom poskytovaním informácií o miere rozvoja, ktorý bude pravdepodobne možný v rôznych častiach vodného prostredia bez rizika zhoršenia alebo ohrozenia budúceho dosiahnutia dobrého stavu.

1008

1009 *Fyzikálno-chemické ukazovatele podporujúce biologické ukazovatele*

1010 Fyzikálno-chemické ukazovatele kvality podporujúce biologické ukazovatele zahŕňajú všeobecné
1011 podmienky a znečisťujúce látky špecifické pre povodie. Hodnoty fyzikálno-chemických prvkov kvality
1012 podporujúcich biologické ukazovatele sa musia brať do úvahy pri zaraďovaní vodného útvaru do triedy
1013 veľmi dobrého a dobrého ekologického stavu a do triedy maximálneho a dobrého ekologického
1014 potenciálu (t.j. pri poklese z veľmi dobrého stavu/maximálneho ekologického potenciálu do dobrého
1015 ekologického stavu/potenciálu, ako aj z dobrého do priemerného ekologického stavu/potenciálu). Pre
1016 ostatné triedy stavu/potenciálu majú mať fyzikálno-chemické ukazovatele „podmienky v súlade s
1017 dosahovaním hodnôt stanovených pre biologické ukazovatele kvality“
1018 (pozri RSV prílohu V a Usmernenie CIS č. 13).

1019 **Ukazuje sa, že v kontexte článku 4.7** sú relevantné celkové podmienky a to z dôvodu rozsahu článku
1020 4.7 a súvisiacich účinkov (pozri kapitolu 3.3). Všimnite si, že celkové podmienky tvoria skupinu
1021 podmienok. Z praktického hľadiska by mali byť aj celkové podmienky (priehľadnosť, teplotné
1022 podmienky, kyslíkové pomery, soľnosť, acidobázický stav, živinové podmienky) zahrnuté v stave
1023 biologických prvkov kvality a príslušné orgány by mali v danom prípade zistiť, či podporný ukazovateľ
1024 kvality má podmienky v súlade s hodnotami stanovenými pre biologické ukazovatele kvality.
1025 Zhoršenie ktoréhokoľvek z nich udáva významné riziko pre jeden alebo viac biologických prvkov kvality
1026 a podporuje rozhodnutia, či navrhovaná modifikácia môže viesť k zhoršeniu a teda si vyžaduje
1027 testovanie podľa článku 4.7. Podobné úvahy ako vyššie uvedené môžu byť relevantné pre
1028 hydromorfologické ukazovatele kvality podporujúce biologické ukazovatele kvality.

1029 Nakoniec, nie je možné vylúčiť, že koncentrácie znečisťujúcich látok špecifických pre určité povodie sa
1030 nemôžu zvýšiť v dôsledku nepriamych účinkov navrhovaného projektu (pozri kapitolu 3.3). Ak by to
1031 viedlo k nespĺneniu požiadaviek environmentálnych noriem kvality (národných), tak by sa takéto
1032 nespĺnenie požadovalo za zhoršenie, čím by sa spustilo testovanie podľa článku 4.7. Akýkoľvek ďalší
1033 merateľný nárast koncentrácií znečisťujúcich látok, ktorý spôsobuje nespĺnenie požiadaviek
1034 environmentálnych noriem kvality sa považuje za zhoršenie, nakoľko sa vodný útvar ešte viac vzdaluje
1035 od splnenia cieľov RSV. Podobné úvahy platia aj v prípade environmentálnych noriem kvality pre
1036 prioritné látky a ostatné znečisťujúce látky, ktoré určujú chemický stav na úrovni EÚ.

1037 V tomto kontexte si treba uvedomiť, že na uplatnenie výnimky podľa článku 4.7, zhoršenie musí byť
1038 dôsledkom činností, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti článku 4.7 (nové modifikácie fyzikálnych
1039 vlastností útvarov povrchovej vody, zmeny úrovne hladiny podzemných vôd, nové trvalo udržateľné
1040 rozvojové činnosti človeka). Článok 4.7 neposkytuje výnimku, ak zhoršenie spôsobené vstupom
1041 znečisťujúcich látok z bodových alebo difúzných zdrojov spôsobí stav vodného útvaru horší ako
1042 dobrý (pozri kapitolu 3.3).

1043 **Praktické úvahy pre výrazne zmenené vodné útvary a umelé vodné útvary**

1044 Nová modifikácia fyzikálnych charakteristík útvaru povrchovej vody by sa mohla plánovať aj vo
1045 vodných útvaroch, ktoré boli v predchádzajúcich cykloch plánovania RSV navrhnuté ako výrazne
1046 zmenené vodné útvary alebo umelé vodné útvary (existujúce výrazne zmenené alebo umelé vodné
1047 útvary). V zásade tabuľky uvedené vyššie ilustrujúce príklady podmienok, za ktorých sa na schválenie
1048 modifikácie prírodných vodných útvarov vyžaduje testovanie podľa článku 4.7 platia aj pre existujúce
1049 výrazne zmenené alebo umelé vodné útvary s odkazom na ich ekologický potenciál
a súvisiace ukazovatele kvality.

1050 Pri posudzovaní vplyvu novej fyzikálnej modifikácie na ekologický potenciál výrazne zmeneného
1051 vodného útvaru je dôležité dokázať odlišiť tento vplyv od vplyvu spôsobeného existujúcou fyzikálnou
1052 modifikáciou, ktorá viedla k označeniu výrazne zmeneného vodného útvaru. V praxi je toto rozlíšenie
1053 možné, ak existuje riadne posúdenie hydromorfologických a biologických prvkov kvality
1054 v súčasnom ekologickom potenciáli.

1055 Preto je predpokladom pre určenie počas „Posúdenia uplatniteľnosti článku 4.7“, či by nová modifikácia
1056 mohla viesť k zhoršeniu alebo nedosiahnutiu dobrého ekologického potenciálu z dôvodu novej
1057 modifikácie, aby bol environmentálny cieľ výrazne zmeneného alebo umelého vodného útvaru
1058 (dobrý ekologický potenciál – GEP) jasne definovaný podľa zásad RSV.

1059 Ako je vysvetlené v kapitole 5.5.2, ak sa udelí výnimka podľa článku 4.7 pre novú fyzikálnu modifikáciu
1060 v existujúcom výrazne zmenenom alebo umelom vodnom útvaru, treba skontrolovať potrebu
1061 predefinovať ekologický potenciál tohto vodného útvaru,
s uvážením dodatočnej fyzikálnej modifikácie.

1062 **3.4.2 Praktické úvahy a príklady pre útvary podzemných vôd**

1063 V nasledujúcej časti sa praktické príklady a úvahy pre útvary povrchových vôd zakladajú na
1064 predchádzajúcich zásadách pre útvary povrchových vôd. Po splnení kritérií sa môžu pre zmeny
1065 hladiny podzemnej vody(fyzikálna charakteristika útvarov podzemnej vody), ktoré môžu mať za
1066 následok priame účinky na stav podzemnej vody, uplatniť výnimky článku 4.7. **Zmeny hladiny**
1067 **podzemnej vody sú obzvlášť dôležité pre nedosiahnutie dobrého kvantitatívneho stavu**
1068 **podzemnej vody**. Kvantitatívny stav podzemnej vody je definovaný ako „dobrý“ alebo „zlý“. Definícia
1069 dobrého kvantitatívneho stavu je stanovená v prílohe V RSV v bode 2.1.2. Ukazovatele na posúdenie

1070 kvantitatívneho stavu sú ďalej špecifikované v Usmernení CIS č. 18⁶³. Aby mal útvar podzemnej vody
1071 dobrý kvantitatívny stav, musia byť splnené nasledujúce kritériá (ciele) spadajúce do definície
1072 dobrého stavu:

- 1073 1) využiteľný zdroj podzemnej vody nie je prevýšený dlhodobou priemernou ročnou mierou odberu;
- 1074 2) žiadne významné zhoršenie chémie a/alebo ekológie povrchovej vody vyplývajúce z
1075 antropogénnej zmeny hladiny alebo zmeny podmienok toku, ktoré by viedli k nedosiahnutiu
1076 príslušných cieľov článku 4 pre akékoľvek súvisiace útvary povrchových vôd;
- 1077 3) žiadne významné poškodenie suchozemských ekosystémov závislých od podzemnej vody
1078 vyplývajúce z antropogénnej zmeny hladiny vody;
- 1079 4) žiadne solné ani iné intrúzie vyplývajúce z antropogénne spôsobených trvalých zmien
1080 smeru toku.

1081

1082 Podľa Usmernenia č. 18, by sa všetky relevantné testy uvažujúce ohrozené ukazovatele mali
1083 vykonávať nezávisle od seba, a potom by sa mali výsledky zlúčiť na dosiahnutie celkového hodnotenia
1084 kvantitatívneho stavu. Najhoršia klasifikácia spomedzi príslušných testov pre kvantitatívny stav sa
1085 priradí celkovému kvantitatívnemu stavu a ak je ktorýkoľvek z výsledkov testov v zlom stave, potom aj
1086 celková klasifikácia útvaru podzemnej vody bude zlý stav. To znamená, že ak jeden alebo viac
1087 relevantných testov podzemnej vody by mohol byť neúspešný v dôsledku zmeny hladiny podzemnej
1088 vody, kvantitatívny stav podzemnej vody by sa zhoršil z „dobrého“ na „zlý“ a aktivovalo by sa
1089 testovanie podľa článku 4.7.

1090 Pri útvare podzemnej vody, ktorý už je v „zlom“ kvantitatívnom stave z dôvodu existujúcich podmienok
1091 spôsobujúcich nespĺnenie jedného alebo viacerých kritérií, je možné nedosiahnutie cieľa „dobrého
1092 stavu“ z dôvodu ďalšej zmeny hladiny podzemnej vody. Preto v prípade ďalšej zmeny hladiny
1093 podzemnej vody, ktorá by spôsobila "*nedosiahnutie dobrého stavu podzemnej vody*", by sa aktivovalo
1094 testovanie podľa článku 4.7. Všimnite si, že v prípade, že nie je možné dosiahnuť dobrý stav z dôvodu
1095 predchádzajúcej a ďalšej zmeny, bude potrebné zdôvodniť výnimky podľa článku 4.4 alebo 4.5
1096 v procese plánovania vodohospodárskeho manažmentu povodia podľa ich odlišných
1097 podmienok (pozri tiež kapitolu 5.5.3).

1097 V nasledujúcom texte sú uvedené príklady na ilustráciu podmienok, na základe ktorých sa pre prijatie
1098 rozhodnutia o schválení vyžaduje testovanie podľa článku 4.7. Tabuľky sú zjednodušené na účely
1099 ilustrácie. Pri posudzovaní rizika zhoršenia by sa malo brať do úvahy⁶⁴ usmernenie k CIS č. 15.

1100

1101

1102

1103

1104

⁶³ Podrobnosti sú uvedené v Usmernení č. 18 o stave podzemnej vody a hodnotení trendov: https://circabc.europa.eu/sd/a/ff303ad4-8783-43d3-989a-55b65ca03afc/Guidance_document_N%C2%B018.pdf

⁶⁴ https://circabc.europa.eu/sd/a/e409710d-f1c1-4672-9480-e2b9e93f30ad/Groundwater%20Monitoring%20Guidance%20Nov-2006_FINAL-2.pdf

1105 **Tabuľka 7: Príklad 5 – Zhoršenie celkového kvantitatívneho stavu podzemnej vody z „dobrého“ na „zlý“**

Príklad 5					
<p>Východisko: Celkový kvantitatívny stav podzemnej vody je klasifikovaný ako „dobrý“, pretože každé kritérium spĺňa podmienku pre „dobrý“ stav.</p> <p>Účinok v dôsledku modifikácie: Z dôvodu modifikácie sa očakáva zhoršenie jedného kritéria z „dobrého“ na „zlé“ (v tomto prípade z dôvodu poškodenia suchozemského ekosystému závislého od podzemnej vody), ako aj celkového kvantitatívneho stavu, čím sa aktivuje testovanie podľa článku 4.7.</p>					
	Kritériá				Celkový kvantitatívny stav podzemnej vody
	1) Využitelný zdroj podzemnej vody nie je prevýšený dlhodobou priemernou ročnou mierou odberu	2) Žiadne významné zhoršenie chémie a/alebo ekológie povrchovej vody vyplývajúce z antropogénnej zmeny hladiny alebo zmeny podmienok toku, ktoré by viedli k nedosiahnutiu príslušných cieľov článku 4 pre akékoľvek súvisiace útvary povrchových vôd	3) Žiadne významné poškodenie suchozemských ekosystémov závislých od podzemnej vody vyplývajúce z antropogénnej zmeny hladiny vody	4) Žiadne solné ani iné intrúzie vyplývajúce z antropogénne spôsobených trvalých zmien smeru toku.	
Východisko	G	G	G	G	G
Účinok v dôsledku modifikácie	G	G	P	G	P

1106 D: Dobrý; Z: Zlý;

1107

1108 **Tabuľka 8: Príklad 6 – Útvar podzemnej vody, ktorý už je klasifikovaný ako „zlý“ a jedno ďalšie kritérium nespĺňa podmienky**

1109

Príklad 6					
<p>Východisko: Celkový kvantitatívny stav podzemnej vody je klasifikovaný ako „zlý“, pretože jedno kritérium nespĺňa podmienky pre „dobrý“ stav (v tomto prípade z dôvodu solných intrúzií).</p> <p>Účinok v dôsledku modifikácie: Ďalšia zmena hladiny spodnej vody by viedla k ďalšiemu zhoršeniu (v tomto prípade by bol poškodený suchozemský ekosystém), a k „nedosiahnutiu dobrého stavu podzemnej vody“, čím sa aktivuje testovanie podľa článku 4.7.</p>					
	Kritériá				Celkový kvantitatívny stav podzemnej vody
	1) Využitelný zdroj podzemnej vody nie je prevýšený dlhodobou priemernou ročnou mierou odberu	2) Žiadne významné zhoršenie chémie a/alebo ekológie povrchovej vody vyplývajúce z antropogénnej zmeny hladiny alebo zmeny podmienok toku, ktoré by viedli k nedosiahnutiu príslušných cieľov článku 4 pre akékoľvek súvisiace útvary povrchových vôd	3) Žiadne významné poškodenie suchozemských ekosystémov závislých od podzemnej vody vyplývajúce z antropogénnej zmeny hladiny vody	4) Žiadne solné ani iné intrúzie vyplývajúce z antropogénne spôsobených trvalých zmien smeru toku.	
Východisko	G	G	G	G	G
Účinok v dôsledku modifikácie	G	G	P	P	P

1110 G: Dobrý; P: Zlý;

1111 **Tabuľka 9: Príklad 7 – Ďalšie zhoršenie kritéria, ktoré už je klasifikované ako „zlé“, vedúce k nedosiahnutiu**
 1112 „dobrého“ stavu

Príklad 7					
<p>Východisko: Celkový kvantitatívny stav podzemnej vody je klasifikovaný ako „zlý“, pretože jedno kritérium nespĺňa podmienky pre „dobrý“ stav (v tomto prípade z dôvodu poškodenia suchozemského ekosystému závislého od podzemnej vody).</p> <p>Účinok v dôsledku modifikácie: Z dôvodu modifikácie sa očakáva ďalšie zhoršenie toho istého kritéria, ktoré už teraz nespĺňa podmienky (napr. ďalšie škody na tom istom alebo prídavné poškodenie iného suchozemského ekosystému), čo povedie k „nedosiahnutiu dobrého stavu podzemnej vody“, čím sa aktivuje testovanie podľa článku 4.7.</p>					
	Kritériá				
	1) Využitelný zdroj podzemnej vody nie je prevyšovaný dlhodobou priemernou ročnou mierou odberu	2) Žiadne významné zhoršenie chémie a/alebo ekológie povrchovej vody vyplývajúce z antropogénnej zmeny hladiny alebo zmeny podmienok toku, ktoré by viedli k nedosiahnutiu príslušných cieľov článku 4 pre akékoľvek súvisiace útvary povrchových vôd	3) Žiadne významné poškodenie suchozemských ekosystémov závislých od podzemnej vody vyplývajúce z antropogénnej zmeny hladiny vody	4) Žiadne solné ani iné intrúzie vyplývajúce z antropogénne spôsobených trvalých zmien smeru toku.	Celkový kvantitatívny stav podzemnej vody
Východisko	G	G	P	G	P
Účinok v dôsledku modifikácie	G	G	P↓	G	P

1113 G: Dobrý; P: Zlý;

1114 Dôsledky pre prípad podľa článku 4.7 môžu byť veľmi odlišné v závislosti od skutočných účinkov
 1115 zmeny hladiny podzemnej vody. Napríklad, ak by navrhovaná zmena spôsobila zhoršenie ukazovateľa
 1116 kvality prislúchajúceho útvaru povrchovej vody (pozri kritériá č. 2 vyššie), nezhoršil by sa len
 1117 kvantitatívny stav útvaru podzemnej vody, ale aj útvary povrchovej vody. V takom prípade by sa
 1118 testovanie podľa článku 4.7 uplatnilo na oba vodné útvary (pozri tiež kapitolu 3.4 vzhľadom na účinky
 1119 na iné vodné útvary).

1120 Čo sa týka testu vyváženosti podzemnej vody (využitelný zdroj podzemnej vody nie je prevyšovaný
 1121 dlhodobou priemernou ročnou mierou odberu – pozri kritérium č. 1 vyššie), nesplnenie tohto testu by
 1122 znamenalo nadmerný odber a dlhodobú nerovnováhu, čo by viedlo k „trvalému“ zníženiu
 1123 hladiny podzemnej vody. Dlhodobo by to mohlo viesť k strate zdroja.

1124 A nakoniec, **zmeny hladiny podzemnej vody môžu tiež spôsobiť zhoršenie chemického stavu**
 1125 **podzemnej vody**. . To môže byť v prípade solných alebo iných intrúzií z dôvodu odberu podzemnej
 1126 vody (pozri kritérium 4 vyššie), ktoré vedú k nedosiahnutiu dobrého kvantitatívneho stavu podzemnej
 1127 vody a chemického stavu podzemnej vody. Zmeny hladiny podzemnej vody by mohli mať aj **nepriame**
 1128 **účinky** a spôsobiť zmeny geochemických procesov, ktoré ovplyvňujú chémiu podzemnej vody, čo
 1129 vedie k zlyhaniu chemického stavu podzemnej vody (pozri usmernenie č. 18, kap. 5.3.4). V tomto
 1130 kontexte si všimnite, že článok 4.7 neposkytuje výnimku, ak zhoršenie spôsobené vstupom
 1131 znečisťujúcich látok z bodových alebo difúzných zdrojov spôsobí stav vodného útvaru horší ako dobrý
 (pozri kapitolu 3.2).

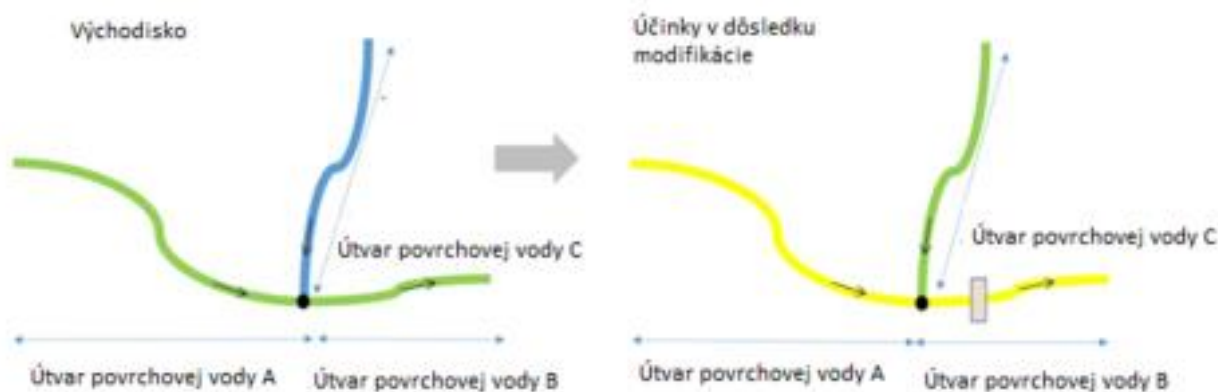
1132

1133 3.5 Účinky na ostatné vodné útvary

1134 Pri uplatňovaní výnimiek článku 4.7 na vodný útvar, "členské štáty zabezpečia, aby ich uplatňovanie
1135 natrvalo nevylučovalo alebo neohrozovalo dosiahnutie cieľov tejto smernice v iných vodných útvaroch
1136 daného správneho územia povodia a aby bolo v súlade s vykonávaním ďalšej environmentálnej
1137 právnej úpravy spoločstva" (článok 4.8)).

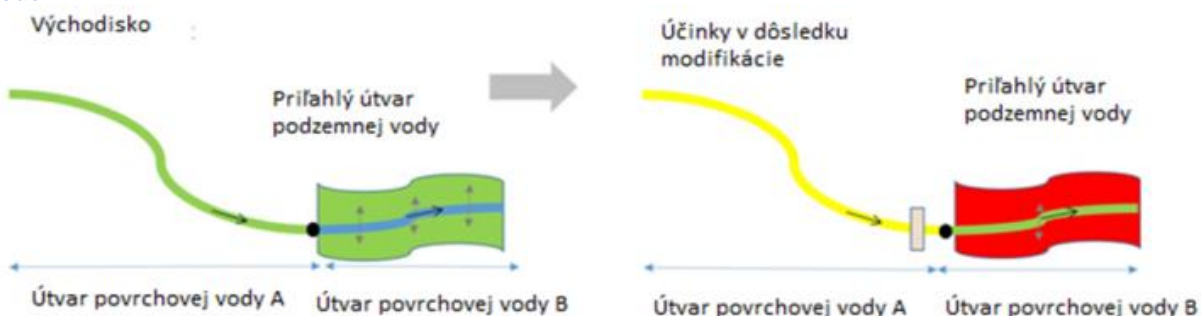
1138 V praxi by modifikácia vodného útvaru mohla spôsobiť účinky na iné (priľahlé) vodné útvary, v
1139 osobitných prípadoch dokonca aj v inom správnom území povodia (napr. umelý vodný útvar, ktorý
1140 spája dve povodia alebo priľahlý útvar pobrežnej vody v susednom správnom území povodia). Obr. 2
1141 ilustruje príklad modifikácie vodného útvaru (napr. navrhovaná priehrada v Útvare povrchovej vody B),
1142 ktorá spôsobí zhoršenie z dobrého na priemerný ekologický stav. Priľahlé útvary povrchovej vody
1143 (Útvar povrchovej vody A a C) sú ovplyvnené tiež (napr. z dôvodu vplyvov na priechodnosť a dôležité
1144 biotopy), čo vedie k zhoršeniu Útvary povrchovej vody A a C. Je možné odvodiť aj podobné ďalšie
1145 prípady, napr. vplyvy modifikácie útvaru povrchovej vody na priľahlý útvar podzemnej vody
1146 napríklad z dôvodu zníženého toku v útvare povrchovej vody a súvisiaceho poklesu hladiny
podzemnej vody (Obr. 3).

1147 **Obrázok č. 2: Príklad účinkov presahujúce hranice jedného útvaru povrchovej vody**

1148

1149 **Obrázok č. 3: Príklad účinkov presahujúce hranice jedného útvaru povrchovej vody vo vzťahu k podzemnej vode**

1150

1151 Vo vyššie uvedených prípadoch ⁶⁵ sa musí z dôvodu uplatniteľnosti posúdenia vykonať testovanie
1152 podľa článku 4.7 vo všetkých vodných útvaroch, v ktorých prišlo k zhoršeniu. Podobne, v prípade
1153 realizácie modifikácií na niekoľkých vodných útvaroch sa testovanie podľa článku 4.7 musí uplatniť pre
1154 všetky dotknuté vodné útvary. To by mohlo zvýšiť potrebu zdôvodňovania počas testovania podľa
1155 článku 4.7. Ak sú splnené podmienky pre všetky dotknuté vodné útvary, projekt sa môže schváliť
1156 (pozri aj krok 4 na Obr. 6). Všimnite si, že počet vodných útvarov v prípade, ktorých sa vyžaduje
testovanie podľa článku 4.7 môže byť nižší v porovnaní s

⁶⁵ Všimnite si, že príklady sú na účely ilustrácie zjednodušené. Zhoršenie/nedosaiahnutie dobrého stavu/potenciálu treba

chápať podľa uvedeného v predchádzajúcich kapitolách.

1157 počtom vodných útvarov, ktoré sa podrobili posúdeniu. Je to preto, lebo
1158 pri posudzovaní uplatniteľnosti sa neočakávalo zhoršenie vo všetkých vodných útvaroch, ktoré boli
1159 posudzované.

1160 Za istých okolností môže vzniknúť aj prípad, že vodný útvar, kde sa nachádza navrhovaná modifikácia,
1161 sa nemusí zhoršiť, ale zhorší sa iný vodný útvar (bude sa posudzovať pri posudzovaní uplatniteľnosti).
1162 V takom prípade sa musí vykonať testovanie vodného útvaru, ktorý by sa mohol zhoršiť podľa článku
1163 4.7- V tomto kontexte treba skonštatovať, že výnimky podľa článku 4.7 sa musia uplatňovať
1164 v rámci rozsahu jeho pôsobnosti, tak ako sa uvádza v kapitole
3.3.

1165 A nakoniec, v prípade vplyvu na inú legislatívu Spoločenstva v oblasti životného prostredia (napr.
1166 lokalita sústavy Natura 2000), treba zdôrazniť, že výnimka podľa článku 4.7 nenahrádza príslušné
1167 postupy a posúdenia, ktoré sa majú vykonať podľa ostatných regulačných požiadaviek na základe
1168 iných environmentálnych predpisov Spoločenstva, hoci je možné využiť potenciál synergii (t.j. počas
1169 postupu Posúdenia uplatniteľnosti) (pozri kapitolu 4).

1170 **3.6 Kumulatívne účinky**

1171 Hoci nová modifikácia, zmena, alebo nová trvalo udržateľná rozvojová činnosť človeka by samotná
1172 nemusela mať také účinky, že by aktivovali testovanie podľa článku 4.7, je možné, že dve alebo viac
1173 takýchto akcií by kumulatívne mohli spôsobiť zhoršenie alebo ovplyvniť schopnosť vodného útvaru
1174 dosiahnuť cieľ dobrého stavu/potenciálu. Praktické príklady môžu zahŕňať kumulatívne vplyvy
1175 niekoľkých modifikácií morfológických vlastností (napr. opatrenia proti povodňovému riziku) na biotopy,
1176 viacerých priečných konštrukcií, ako napríklad priehrad alebo hatí, na migrovanie rýb a transport
1177 nánosov, niekoľkých projektov odlišnej povahy v tom istom vodnom útvare, rozsiahlych údržbových
1178 prác alebo viacerých bodov odberu vody so spoločným významným vplyvom na kvantitatívny stav
1179 podzemnej vody. Preto existuje potreba zvážiť účinky
1180 kumulatívnych modifikácií pri využívaní článku 4.7⁶⁶. Priestorový rozsah vplyvov je
pri rozhodovaní, či je to ten prípad, významnou
úvahou⁶⁷.

1181 Posúdenie kumulatívnych účinkov môže byť z rôznych dôvodov v praxi veľmi zložitá, napríklad z
1182 administratívnych dôvodov (orgány udeľujúce povolenia nemusia byť vodohospodárskymi orgánmi),
1183 neposkytnutia dostatočných informácií o plánovaných projektoch orgánom udeľujúcim povolenia, alebo
1184 z časových dôvodov (napr. súčasné podanie niekoľkých projektov v rámci jedného povodia).

1185 Možným východiskom pri posudzovaní kumulatívnych účinkov viacerých navrhovaných projektov môže
1186 byť etapa zisťovania počas posudzovania uplatniteľnosti podľa článku 4.7 (pozri kapitolu 4.1). Údaje z
1187 plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia, t.j. informácie o už existujúcich tlakoch,
1188 plánovaných opatreniach a údajoch monitorovania o aktuálnom stave vodných útvarov, predstavujú
1189 východisko pre posúdenie. Aby povoľujúci orgán mohol zvážiť viacnásobné kumulatívne vplyvy
1190 viacerých navrhovaných projektov, musí mať k dispozícii informácie o viacerých navrhovaných
1191 projektoch. Príslušné zdroje môžu zahŕňať existujúce žiadosti o povolenia, informácie o plánovaných
1192 projektoch z plánov manažmentu povodňových rizík alebo odvetvových plánov rozvoja (napr. pre
hydroenergetickú výstavbu alebo poľnohospodárske zavlažovanie).

⁶⁶ RSV a manažment povodňových rizík, Workshop Manchester (UK) 2008: <https://circabc.europa.eu/sd/a/5fedffc5-e4d1-427c-b9d8-b3047f1cb8d2/Key%20Conclusions%20Workshop%20WFD%20%26%20Flood%20Risk%20Management%20-%20Manchester%20-%20February%202008.pdf>

⁶⁷ 55 Hlavné závery z workshopu k RSV a hydroenergetike, Brusel 2011: https://circabc.europa.eu/sd/a/23d94d2d-6b9c-4f17-9e15-14045cd541f3/Issue%20Paper_final.pdf

1193 Výsledkom je, že povoľujúce orgány by mali byť schopné dosiahnuť informovanejšie rozhodnutia v
 1194 súvislosti s potrebou uplatnenia testovania podľa článku 4.7 pre jednotlivé projekty, ktoré môžu
 1195 kumulatívne spôsobiť zhoršenie alebo ovplyvniť schopnosť vodného útvaru dosiahnuť cieľ dobrého
 1196 stavu/potenciálu. Všimnite si, že plné využitie plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia ako
 1197 plánovacieho nástroja – aj predstavením potenciálnych prípadov podľa článku 4.7 – poskytuje
 1198 príležitosť pre orgány, aby vzali do úvahy nielen informácie o už existujúcich tlakoch, ale aj vplyvy
 1199 potenciálnych budúcich rozvojových činností a posúdili možné kumulatívne účinky takýchto
 1200 rozvojových činností naplánovaných v rámci príslušného správneho územia povodia na určitý
 1201 konkrétny vodný útvar (pozri kapitolu 5.5.1). V tomto kontexte môže byť relevantné aj využitie
 informácií zo SEA.

Prípadová štúdia č. 2: Kumulatívny vplyv vodných nádrží na vodné prostredie Spoločné vedecké hodnotenie

Krajina: Francúzsko:

Vybudovanie novej infraštruktúry na skladovanie vody vyvoláva veľké množstvo obáv o životné prostredie, napríklad aký vplyv budú mať vodné nádrže na vodné prostredie, a to najmä v oblastiach, kde sa už nachádza niekoľko nádrží a po vodných zdrojoch je vysoký dopyt. Na základe zákona vybudovanie novej vodnej nádrže si vyžaduje podať žiadosť na povolenie projektu alebo vládne schválenie a vypracovať štúdiu o vplyve na životné prostredie. Tieto štúdie musia posúdiť kumulatívne účinky projektu spolu s ostatnými podobnými projektami. "Kumulatívny" aspekt vplyvu infraštruktúry na skladovanie vody v jednom povodí sa často chápe nesprávne z dôvodu nedostatočného poznania metód posudzovania. Konzultanti a vládne útvary nemajú dostatok nástrojov na spracovanie žiadostí na vybudovanie nových vodných nádrží, z čoho vyplývajú ďalšie problémy pri vodohospodárskom plánovaní a dohľade nad budovaním nových nádrží. Preto Ministerstvo životného prostredia Francúzska, sekcia energetických a námorných záležitostí spolu s podporou ONEMA požiadalo organizáciu Irstea v spolupráci s organizáciou INRA o spoločné vedecké posúdenie (ESCo) kumulatívnych účinkov vodných nádrží na vodné prostredie. Posúdenie založené na analýzach približne tisícov medzinárodných vedeckých článkov a správ vypracovalo zhruba pätnásť odborníkov z rôznych vedných odborov spolu s výskumnými organizáciami.

Z vedeckého posúdenia vyplynulo, že neexistujú dostatočné znalosti o kumulatívnych účinkoch vodných nádrží na životné prostredie. Vodné nádrže menia všetky funkčné charakteristiky povodia a preto keď sa stavajú na už zraniteľnej rieke ich výstavba môže predstavovať problém. Ale len niekoľko štúdií sa zaoberalo kumulatívnymi účinkami vodných nádrží na rôzne funkčné charakteristiky, ktoré boli predmetom posudzovania, napriek tomu, že medzi nimi existujú silné vzájomné interakcie. Posúdenie významu účinkov na určité povodie si teda vyžaduje určenie problémov v povodí a charakterizáciu jeho stavu z hľadiska týchto faktorov. Pri charakterizácii celkovej oblasti povodia a určovaní najzraniteľnejších podpovodí a súvisiacich problémov je vhodné riadiť sa dvojstranným prístupom ešte predtým ako sa začnú posudzovať kumulatívne účinky nových projektov na tieto podpovodia.

Na základe analýzy kumulatívnych účinkov vodných nádrží, príslušných procesov a ovplyvňujúcich faktorov, posudzovanie určilo hlavné vzájomné interakcie medzi funkčnými charakteristikami a potrebu ich zvázenia pri posudzovaní kumulatívnych účinkov. Rozmanitosť kontextov vo vedeckej literatúre a nedostatok údajov a znalostí v tomto prípade prispieva k nedostatočnému počtu relevantných ukazovateľov a overených metód na charakterizáciu vplyvu súboru vodných nádrží na povodie a ešte viac sťažuje predpovedaniu účinkov pri vybudovaní jednej alebo viacerých nových nádrží. V tomto prípade je dôležité získať poznatky a rádové hodnoty. Na riešenie otázky kumulatívnych účinkov vodných nádrží na dané povodie treba na základe vykonanej analýzy vypracovať metodický rámec. Toto je stredobodom pozornosti prevádzkovej fázy, ktorá bude nasledovať po vedeckom zhodnotení.

1202

1203 3.7 Riadenie neistoty

1204 Neistota je nevyhnutnou vlastnosťou plánovania vo všeobecnosti a treba ju riadiť aj v kontexte článku
 1205 4.7. Neistota môže byť problémom najmä v súvislosti s otázkou, či navrhovaná nová
 1206 modifikácia/zmena/ nová trvalo udržateľná rozvojová činnosť by mohla spôsobiť zhoršenie alebo
 1207 ovplyvniť schopnosť vodného útvaru dosiahnuť dobrý stav/potenciál, keďže toto posúdenie sa má
 1208 vykonať ex ante (pred implementáciou modifikácie). Má dôležitosť aj čo sa týka účinkov zmierňujúcich
 1209 opatrení, ktoré by mali byť inherentným prvkom (návrhu) nového projektu, a otázky, v akom rozsahu sa
 možno vyhnúť zhoršeniu/

1210 nedosiahnutiu dobrého stavu/potenciálu pri aplikácii takýchto zmierňujúcich opatrení.

1211

1212 Na zníženie neistoty možno vykonať niektoré konkrétne úkony, napríklad:

1213 • Stanovenie solídneho základu vzhľadom na aktuálny stav/potenciál pomocou citlivých metód a
1214 návrhov monitorovania, aj s pomocou citlivého klasifikačného systému (pozri príslušné
1215 Usmernenia CIS o monitorovaní a posudzovaní stavu útvarov povrchovej a podzemnej vody).

1216 ⁶⁸). V prípade, že ukazovateľ kvality

1217 je len mierne nad hraničnou hodnotou rozlišujúcou dve triedy stavu, môže byť

1218 pravdepodobnejšie zhoršenie z dôvodu navrhovaného projektu;

1219 • Prídavné monitorovanie na zlepšenie základu vzhľadom na aktuálny stav/potenciál vodného
1220 útvaru. Toto môže byť obzvlášť dôležité u vodných útvarov, kde bol stav hodnotený na
1221 základe zoskupenia, alebo kde chýbajú spoľahlivé informácie o určitom konkrétnom
1222 ukazovateli kvality;

1223 • Vykonanie konkrétnych štúdií modelovania predpokladaných vplyvov navrhovaného projektu
1224 (napr. konkrétnych štúdií, ktoré posudzujú predpokladané vplyvy na vodnú biológiu, aplikácia
1225 modelu podzemnej vody na posúdenie predpokladaných vplyvov na kvantitatívny stav
1226 podzemnej vody, atď.);

1227

1228 • Čerpanie zo skúseností z existujúcich modifikácií týkajúcich sa vzťahu tlak - vplyv
(údaje z monitorovania v už existujúcich podobných modifikáciách);

1229 Prístup na báze rizika rozlišovaním medzi nespornými prípadmi (napr. veľké priehrady) a
1230 navrhovanými projektmi, kde by mohlo byť zhoršenie menej určité, môže pomôcť nájsť strednú cestu
1231 medzi znížením neistoty a požadovaným zdrojovým vstupom pre posúdenia (napr. otázka, v akom
1232 rozsahu a ktoré dodatočné štúdie alebo modelovania sa vyžadujú – pozri v tomto kontexte aj kapitolu
1233 4.1).

1233 Ak je to v príslušnom kontexte plánovanej činnosti vhodné, môže sa zväziť využitie adaptabilného
1234 prístupu (napr. vydanie časovo obmedzených povolení, ak sa predpokladá, že nedôjde k zhoršeniu.
1235 Akékoľvek časovo obmedzené povolenie musí byť podporené posúdením uplatniteľnosti podľa článku
1236 4.7 a opatreniami na riadenie, monitorovanie a hodnotenie účinkov na stav/potenciál vodného útvaru
1237 po dobu, ktorá ohraničuje novú modifikáciu alebo zmenu. Naviac následné výsledky monitorovania
1238 (napr. v rámci projektu a pravidelného monitorovania podľa RSV) sa môžu použiť pri overovaní účinkov
1239 na stav/potenciál vodného útvaru
po realizácii projektu.

1240 A nakoniec, uplatnenie zásady prevencie (vrátane zváženia najhoršieho prípadu) môže pomôcť vyhnúť
1241 sa situáciám, kde ex post hodnotenia poskytnú dôkaz, že zhoršenie v skutočnosti vzniklo bez
1242 uplatnenia testovania podľa článku 4.7. Takýmto situáciám sa treba vyhýbať uplatnením testovania
1243 podľa článku 4.7 aj v prípadoch, kde nie je možné primeraným spôsobom posúdiť riziko, napriek úsiliu
1244 znížiť neistotu, a preto miera neistoty ohľadom účinkov plánovanej činnosti zostáva naďalej veľká. Tiež
1245 to môže byť relevantné z hľadiska transparentnosti a dokumentovania dôkazov, ktoré podporujú
1246 rozhodnutia príslušných orgánov, či je potrebné vykonať testovanie podľa článku 4.7.

1247

⁶⁸ http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/facts_figures/guidance_docs_en.htm

1248 **4 POSÚDENIE UPLATNITEĽNOSTI ČLÁNKU 4.7 A ZOSÚLADENIE S** 1249 **OSTATNÝMI SMERNICAMI**

1250 Ako už bolo uvedené vyššie, počas procesu schvaľovania novej modifikácie, zmeny alebo novej trvalo
1251 udržateľnej rozvojovej činnosti človeka treba určiť ešte pred schválením, či navrhovaný projekt môže
1252 viesť k zhoršeniu, alebo ovplyvniť schopnosť vodného útvaru dosiahnuť dobrý stav/potenciál. Tento
1253 proces sa v tomto kontexte nazýva „Posúdenie uplatniteľnosti článku 4.7“ a je dôležitým krokom pri
1254 určovaní, či sa počas povoloľovacej fázy projektu vyžaduje testovanie podľa článku 4.7 (alebo nie).

1255
1256 RSV nepredpisuje konkrétne kroky, ako sa má takéto posúdenie vykonávať. Avšak za neprítomnosti
1257 takého posúdenia zostáva otázkou, ako môžu príslušné orgány prijať rozhodnutie, či sa má vykonať
1258 testovanie podľa článku 4.7 a preto, následne, či možno udeliť povolenie pre projekt, alebo nie. Okrem
1259 toho, neprítomnosť Posúdenia uplatniteľnosti so sebou nesie riziko porušenia požiadaviek RSV, keďže
1260 by mohol byť schválený projekt vedúci k zhoršeniu/nedosiahnutiu dobrého stavu/potenciálu, pri
1261 nesplnení požiadaviek článku 4.7.

1262
1263 Z toho vyplýva, že „Posúdenie uplatniteľnosti“ má byť inherentným prvkom počas povoloľovacej fázy
1264 nového projektu. "Posúdenie uplatniteľnosti" má byť čo najjednoduchšie a najzrozumiteľnejšie, ale
1265 zároveň aj čo najpodrobnejšie a najvyčerpávajúcejšie, aby bolo možné dospieť k primeraným
1266 výsledkom. Výsledky musia byť dobre zdokumentované, ak záverom je, že testovanie podľa článku
1267 4.7 sa vyžaduje počas povoloľovacej fázy, ale aj v prípade, že sa nepredpokladá
1268 zhoršenie/nedosiahnutie dobrého stavu/potenciálu a preto sa testovanie podľa článku 4.7 nemá
1269 vykonať. Týmto sa najmä zabezpečí transparentnosť procesu rozhodovania, na preukázanie zhody a
1270 aby sa predišlo potenciálnym problémom so zainteresovanými stranami alebo iným príslušnými
1271 orgánmi (napr. počas auditu alebo kontroly zhody s požiadavkami RSV).

1272 Skúmanie vykonávané počas „Posúdenia uplatniteľnosti“ poskytuje príležitosť využiť synergie s
1273 hodnoteniami, ktoré by sa mohli vyžadovať na základe inej legislatívy v oblasti životného prostredia,
1274 najmä Smernice hodnotenia vplyvov na životné prostredie (EIA) a Smernice o biotopoch (HD).
1275 Všimnite si, že v tomto kontexte môžu byť dôležité aj ustanovenia Aarhuského dohovoru a
1276 príslušných európskych smerníc⁶⁹.

1277 **4.1 Prístup pre posúdenie uplatniteľnosti článku 4.7**

1278 Cieľom Posúdenia uplatniteľnosti v súvislosti s článkom 4.7 je určiť, či navrhovaný projekt môže viesť k
1279 zhoršeniu/nedosiahnutiu dobrého stavu/potenciálu
1280 (pozri kapitolu 3.4), a teda či si vyžaduje testovanie podľa článku 4.7 (pozri kapitolu 5) počas
1281 povoloľovacej fázy. Posúdenie
uplatniteľnosti dáva odpovede na nasledujúce otázky:

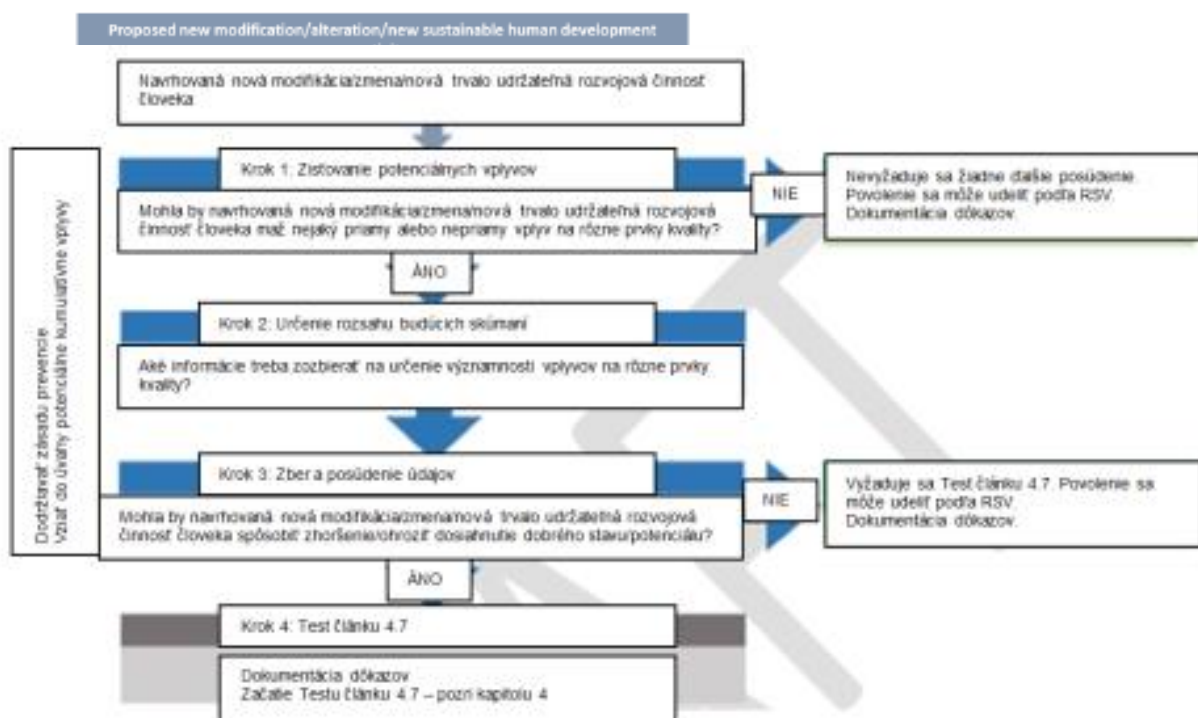
- 1282 • Je pravdepodobné, že projekt bude mať vplyv na stav/potenciál vodného útvaru?
- 1283 • Predpokladá sa, že projekt spôsobí zhoršenie/nedosiahnutie dobrého stavu/potenciálu?
- 1284 • Vyžaduje sa v povoloľovacej fáze testovanie podľa článku 4.7?

⁶⁹ Aarhuský dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia); pozri: <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43e.pdf>

1285 Predpokladom efektívneho vykonania posúdenia je dostupnosť primeraného súboru údajov, najmä
 1286 údajov z monitorovania stavu vodného útvaru, ako aj informácie o navrhovanom projekte na účely
 1287 predpovedania účinkov na stav/potenciál. Údaje súvisiace s projektom majú tiež zahŕňať informácie o
 1288 zmierňujúcich opatreniach, ktoré sú inherentným prvkom projektu a ktoré sa musia pri posúdení brať
 1289 do úvahy, keďže sú zamerané na zníženie negatívnych účinkov.
 1290

1291 Obr. 4 nižšie zobrazuje krokový prístup k Posúdeniu uplatniteľnosti v súvislosti s článkom 4.7, ktorý je
 1292 neskôr podrobnejšie popísaný. V prípade zmeny navrhovaného projektu (napr. ak počas Testu článku
 1293 4.7 vznikne záver, že nie sú vykonané všetky možné kroky na zmiernenie nepriaznivých účinkov –
 1294 pozri slučku spätnej väzby na iteračnom vzájomnom vzťahu počas vývoja projektu na Obr.1), príslušné
 1295 kroky v Posúdení uplatniteľnosti bude možno treba zopakovať, aby sa dosiahlo riadne preskúmanie
 1296 predpokladaných vplyvov navrhovaného projektu. Možné informácie z predbežného strategického
 1297 plánovania (napr. určité sektorové plány rozvoja a ich vplyvy) a príslušných SEA sa môžu upovedomiť o
 potrebe posudzovania.

1298 **Obrázok č. 4: Náčrt krokového prístupu pre Posúdenie uplatniteľnosti článku 4.7**

1299
 1300

Všimnite si, že pre podzemnú vodu sa na určenie stavu útvaru podzemnej vody uplatňujú odlišné kritériá (pozri kapitolu 3.4.2)

1301 **Krok 1: Zisťovanie potenciálnych vplyvov**

1302 Je to zisťovací krok na účely určenia, či existuje mechanizmus pre akékoľvek priame a/alebo nepriame
 1303 vplyvy na rôzne ukazovatele kvality určujúce stav/potenciál dotknutého/dotknutých vodného/vodných
 1304 útvaru/útvarov (pozri kap. 3.3). Účelom tohto kroku je zhruba odfiltrovať a „vytriediť“ projekty, ktoré
 1305 jasne neovplyvnia stav/potenciál vodného útvaru a určiť ukazovatele kvality, ktoré si vyžadujú v
 1306 druhom kroku (určenie rozsahu) ďalšiu pozornosť a podrobnejšie skúmanie. Zameriava sa na určenie
 1307 potenciálne ovplyvnených prvkov a podriadených prvkov, aby pomohol zaistiť, že následné hodnotenie
 1308 bude primerané. Údaje potrebné pre krok zisťovania môžu okrem iných zahŕňať:

- 1309
- 1310
- Dostatočne podrobné informácie o návrhu projektu (vrátane akýchkoľvek informácií o uvažovaných alternatívach) a použité zmierňujúce opatrenia;

- 1311 • Určenie potenciálne ovplyvnených vodných útvarov vrátane vodných útvarov proti prúdu, po
- 1312 prúde a príľahlých (napr. príľahlý útvar podzemnej vody vedľa útvaru povrchovej vody alebo
- 1313 naopak);
- 1314 • Veľkosť každého vodného útvaru;
- 1315 • Existujúce tlaky, aktuálny stav/potenciál príslušných útvarov povrchovej a podzemnej vody a
- 1316 súvisiacich prvkov kvality, vrátane nevyhovujúcich prvkov, a informácie o vzdialenosti
- 1317 konkrétnych EQR (hodnôt ekologickej kvality) k hraničným hodnotám oddeľujúcim dve triedy
- 1318 stavu, suchozemské ekosystémy, ktoré priamo závisia na podzemnej vode, atď.;
- 1319 • Cieľ RSV pre vodný útvar/plánované zmierňujúce opatrenia / opatrenia na základe;
- 1320 programu opatrení uvedených v pláne vodohospodárskeho manažmentu povodí;
- 1321 • Iné projekty, ktoré môžu spôsobiť kumulatívne vplyvy;
- 1322 • Iné dotknuté právne predpisy (napr. Smernica EIA alebo Smernica o biotopoch).

1323 Pri malých projektoch, ktoré nespádajú do rozsahu Smernice EIA (2011/92/EÚ) možno zvážiť
 1324 všeobecnejší prístup na zníženie zaťaženia posudzovania⁷⁰. V prípadoch, kde mierne modifikácie
 1325 alebo zmeny, napr. individuálne skontrolované na základe registrácie v súlade so všeobecne
 1326 záväznými pravidlami a podobné (napr. samoregulačné) iniciatívy, treba zvážiť možné vzájomne
 1327 kombinované účinky na stav alebo potenciál vodného útvaru. Táto skutočnosť je dôležitá v prípade,
 1328 kedy kombinované účinky z nových modifikácií (ďalej aplikácií) môžu mať vplyv na stav. Príslušný
 1329 orgán zodpovedný za uplatňovanie RSV alebo príslušný regulačný orgán musia vziať do úvahy
 1330 pravdepodobnosť výskytu a dosah vzájomne kombinovaných účinkov, v prípade, že sa v určitom
 1331 vodnom útvare plánujú vykonať rôzne nové mierne modifikácie alebo zmeny. Ak by mali tieto účinky
 1332 nepriaznivo ovplyvniť stav/potenciál vodného útvaru, potom by mala táto skutočnosť v prípade potreby
 1333 viesť k prehodnoteniu budúceho schvaľovacieho postupu alebo by sa mala zvážiť pri revízii
 všeobecného pravidla s cieľom zabezpečiť efektívne posudzovanie uplatniteľnosti článku 4.7⁷¹.

1334 Výsledkom Kroku 1 je záver, či by navrhovaný projekt nejakým spôsobom mohol ovplyvniť
 1335 stav/potenciál dotknutých vodných útvarov (t.j. či existuje potenciálny mechanizmus príčiny a
 1336 následku?). Pri vyhodnocovaní možných významných účinkov projektu sa využijú vopred stanovené
 1337 normy (napr. pre hydromorfologické modifikácie a ich účinky na biologické ukazovatele kvality)
 1338 prípadne kontrolné zoznamy vypracované na solídnom vedeckom základe.

- 1339 → Ak nie, potom treba v rámci povoľovacieho postupu zdokumentovať dôkaz na podporu tohto
- 1340 záveru a nevyžaduje sa žiadne ďalšie posúdenie;
- 1341 → Ak áno, alebo je to neisté, potom treba prejsť na Krok 2.

1342 **Krok 2: Určenie rozsahu budúcich skúmaní**

1343 Krok 2 je krokom určenia rozsahu na určenie ďalších potrebných údajov a definovanie potrebných
 1344 posúdení, ktoré sa vyžadujú na určenie významnosti vplyvov na ukazovatele kvality. Je to prípravný
 1345 krok pre Krok 3 – zber a posúdenie údajov – ktorého cieľom je odpovedať na otázku, či sa
 1346 predpokladá, že navrhovaný projekt spôsobí zhoršenie alebo ohrozenie zlepšenia dobrého stavu
 1347 /potenciálu.

1348 Krok 2 sa zameriava na potrebné skúmanie potenciálne ovplyvnených prvkov kvality a podriadených
 1349 prvkov kvality (napr. rôznych biologických a hydromorfologických prvkov kvality, chemických a fyzikálno-

⁷⁰ Pozri usmernenie k CIS č. 20

⁷¹ Ako praktický príklad môže slúžiť Holansko, ktoré využíva "register kumulácií" pre povolené ako aj nepovolené modifikácie, aby mal k dispozícii záznam o kumulatívnych účinkoch. Príslušný orgán tento register využije na zistenie zhoršenia pri posudzovaní nových projektov.

1350 chemických prvkov kvality, kritérií určujúcich kvantitatívny stav podzemnej vody, atď.). Krok 2 tiež
1351 umožňuje zistenie existujúcich medzier v dátach (napr. chýbajúce údaje z monitorovania pre určitý
1352 ukazovateľ kvality), ktoré si vyžadujú dodatočný (ad hoc) zber a analýzu údajov.

1353 Pre ukazovatele kvality, kde bol zistený potenciálny kauzálny mechanizmus, Krok 2 umožní prvé
1354 rozlíšenie medzi účinkami, u ktorých sa predpokladá, že budú dočasné alebo miestne v kontexte
1355 vodného útvaru a dlhodobými účinkami, alebo účinkami na celý vodný útvar. Pre ukazovatele kvality,
1356 kde v Kroku 1 nebol zistený žiadny možný kauzálny vzťah sa nevyžadujú ďalšie posúdenia. V prípade
1357 neistoty (napr. kauzálny vzťah alebo dočasné/miestne účinky) by sa daný element mal zhodnotiť v
ďalšom kroku.

1358 V tomto bode by sa mal zistiť potenciál zosúladenia zberu a posúdenia údajov s údajmi vyžadovanými
1359 na základe inej legislatívy v oblasti životného prostredia (napr. vykonanie EIA alebo potrebné
1360 posúdenia na základe Smernice o biotopoch), čím sa využije príležitosť získať prínos zo synergii (pozri
1361 kapitolu 4.2).

1362 **Krok 3: Zber a posúdenie údajov**

1363 V rámci Kroku 3 sa vykoná zber a posúdenie potrebných údajov podľa určenia v Kroku 2. Účelom
1364 tohto kroku je určiť vplyv, ktorý môže mať projekt (vrátane zmierňujúcich opatrení) na stav alebo
1365 potenciál dotknutých vodných útvarov na úrovni prvkov kvality (t.j. zhoršenie alebo ohrozenie
1366 predpokladaného zlepšenia). Posudok si môže napríklad vyžiadať skúmanie zo strany odborníkov
1367 a/alebo modelovania za účelom stanovenia účinkov na ukazovatele kvality. V Kroku 3 sa využije
1368 potenciál na synergie pre spoločné/koordinované zbieranie a posudzovanie údajov s ďalšou
1369 legislatívou v oblasti životného prostredia (napr. Smernica EIA alebo Smernica o biotopoch).

1370 Skúmanie významu vplyvov by malo zväziť nielen aktuálny stav/potenciál, ale aj plánované zlepšenia z
1371 dôvodu implementácie opatrení z plánovania vodohospodárskeho manažmentu povodia (napr.
1372 opatrenia obnovy) na dosiahnutie dobrého stavu/potenciálu. Preto treba vziať do úvahy kumulatívne
1373 účinky ostatných zásahov (pozri kapitolu 3.6). Posúdenie by malo v závere uviesť aj účinky v rámci
1374 časového rozpätia (pozri kapitolu 3.3.1).

1375 Ak je výsledkom Kroku 3, že

1376 → Navrhovaný projekt nemusí spôsobiť zhoršenie na úrovni ukazovateľa kvality alebo ohroziť
1377 zlepšenie, alebo v prípade, že sa predpokladajú len dočasné krátkodobé vplyvy, v rámci
1378 povoloňacieho procesu sa zdokumentuje dôkaz na podporu tohto záveru, nevyžaduje sa
1379 testovanie podľa článku 4.7 a môže sa vydať povolenie podľa RSV;

1380 → V prípade, že projekt môže spôsobiť zhoršenie na úrovni ukazovateľa kvality
1381 alebo ohroziť zlepšenie, prejdite na Krok 4.
1382

1383 **Krok 4: Testovanie podľa článku 4.7**

1384 Ak projekt môže spôsobiť zhoršenie/ohroziť dosiahnutie dobrého stavu/potenciálu, dôkaz o tom sa
1385 musí zdokumentovať a vykoná sa testovanie podľa článku 4.7. Projekt sa môže schváliť len v tom
1386 prípade, že budú splnené podmienky uvedené v článku 4.7 písm. a) až d), a teda výsledok testovania
1387 podľa článku 4.7 bude uspokojivý. Z toho vyplýva, že ak dané podmienky nie sú splnené a výsledok
1388 testovania podľa článku 4.7 je neuspokojivý, projekt nemožno schváliť podľa RSV. Podmienky a
1389 požiadavky pre testovanie podľa článku 4.7 sú uvedené v kapitole 5.

Prípadová štúdia č. 3: Kontrolný zoznam na posudzovanie zhody s RSV vyvinutý**pre JASPERS Krajina: EU28**

Spoločná pomoc na podporu projektov v európskych regiónoch (JASPERS) - <http://jaspers.eib.org/>) je partnerstvom medzi Európskou komisiou a Európskou investičnou bankou a jeho cieľom je zlepšovať kvalitu investícií podporovaných z Fondov EÚ (Európsky fond regionálneho rozvoja a Kohézny fond a Fondy IPA). Verejným orgánom a príjemcom pomoci poskytuje širokú škálu služieb vrátane poradenstva, budovania kapacít a pomoci pri posudzovaní kvality projektov. JASPERS poskytuje poradenstvo aj pre Nástroj na prepojenie Európy (CEF).

Na určenie potreby testovania podľa článku 4.7 bol vypracovaný kontrolný zoznam, ktorý využíva prístup v štyroch krokoch na stanovenie do akej miery projekt spĺňa požiadavky RSV:

1. Porozumieť kontextu a kroku na zistenie úrovne ukazovateľa: Existuje potenciálny kauzálny mechanizmus pre vplyv na ekologický alebo chemický stav? Ak nie, zaevidujte to pre audit, ale nevyžaduje sa žiadne ďalšie posúdenie. Ak áno, prejdite na krok 2.
2. Určiť rozsah: Zvážte, či sú účinky iba dočasné alebo sú bezvýznamné z hľadiska veľkosti vodného útvaru a či je možné vylúčiť vzájomne kombinované účinky. Posúdenie podľa RSV sa vyžaduje len pre ukazovatele, ktoré môžu byť ovplyvnené
3. Skúmanie: zber údajov a vyhodnotenie. Zváženie zmierňovacích opatrení. Existuje nejaký zvyškový vplyv na stav podľa RSV? Ak áno, prejdite na krok 4.
4. Vykonať testy podľa článku 4.7 (uvedené v usmernení k CIS č. 35)

Skoršia verzia kontrolného zoznamu bola použitá pre projekty v Poľsku (ochrana pred povodňami) a v Lotyšsku (pre výstavbu prístavu vrátane bagrovania). V súčasnosti sa JASPER podieľa na príprave a testovaní kontrolného zoznamu pre konkrétne prípady, ktorý bude možné výhľadovo v budúcnosti využiť aj pri príprave projektov a budúcej odbornej príprave partnerov. K dispozícii bude začiatkom roka 2018 v knižnici na webovej stránke Vedomostného a vzdelávacieho centra JASPERS. V prípade ďalších otázok kontaktujte prosím jaspersnetwork@eib.org.

Odkazy: <http://www.jaspersnetwork.org/plugins/servlet/documentRepository>

1390

1391

Prípadová štúdia č. 4: Výstavba vysokorýchlostnej trate 2 – Fáza 1 (z Londýna do West**Midlands) Krajina: Veľká Británia (VB)**

HS2 je vnútroštátny vládny projekt za niekoľko miliónov libier, ktorý má zabezpečiť vysokorýchlostné železničné spojenie z Londýna a z juhu na sever Anglicka. Do Fázy 1 patria štyri správne územia povodí (Temža, Anglian, Severn a Humber) a mohla by mať vplyv na 61 útvarov povrchových vôd a 15 útvarov podzemných vôd.

Pôvodne bolo posudzovaných 61 útvarov povrchových vôd, v ktorých neboli žiadne ukazovatele posúdené ako určite spôsobujúce objektívnu nezhodu vodných útvarov. Nakoniec ich však bolo 5 posúdených ako ohrozených zhoršením alebo nedosiahnutím dobrého ekologického stavu/potenciálu z dôvodu výstavby HS2 Fázy1. Z 15 pôvodne posudzovaných útvarov podzemných vôd boli nakoniec 4 útvary podzemných vôd posúdené ako ohrozené zhoršením alebo nedosiahnutím dobrého ekologického stavu z dôvodu výstavby HS2 Fázy1. Ostatné útvary povrchových a podzemných vôd boli posúdené ako neohrozené alebo zahrnujúce zmierňujúce opatrenia a iné opatrenia v rámci „Dodatočných opatrení“.

Dokument Preskúmanie posúdenia zhody s RSV bol zverejnený v marci 2016 a uvádzal podrobnosti o dôvodoch, prečo môže u každého vodného útvaru vzniknúť zhoršenie, spolu so všeobecnými zmierňujúcimi opatreniami, a obsahoval informácie, ako možno splniť štyri testy článku 4.7. Posúdenie dodržiava prístup na základe prevencie rizika a bolo odporúčané Agentúrou životného prostredia, aby boli všetky potenciálne nepriaznivé účinky nahlásené a podrobne rozpracované, aj keď pravdepodobnosť vzniku vplyvu bola veľmi nízka, alebo bol rozsah vplyvu obmedzený; primárnym cieľom bolo zabezpečiť, aby boli vplyvy podľa RSV ďalej zvažované a riešené počas celého vypracovania projektu aj vo fáze schvaľovania.

Odkazy:

<https://circabc.europa.eu/sd/a/e9885e5b-9638-4ff6-baee-2815c6300ce8/22 - MS United Kingdom - 4.7 Case Study.pdf>

<https://www.gov.uk/government/publications/water-framework-directive-compliance-assessment-review>

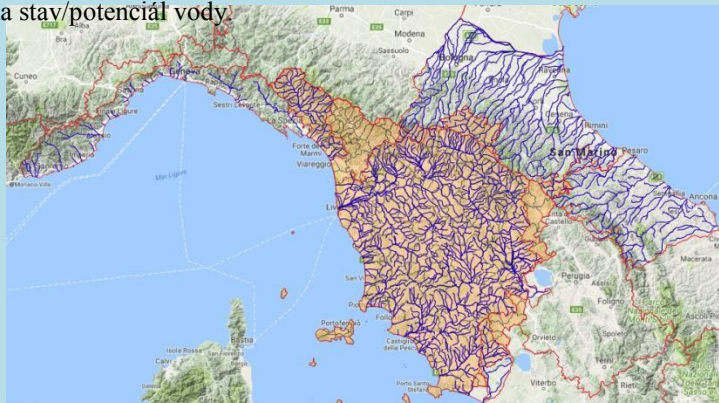
1392

1393

Prípadová štúdia č. 5: Zhodnotenie opatrení plánov manažmentu povodňového rizika na účely posúdenia podľa článku 4.7.

Krajina:
Taliansko

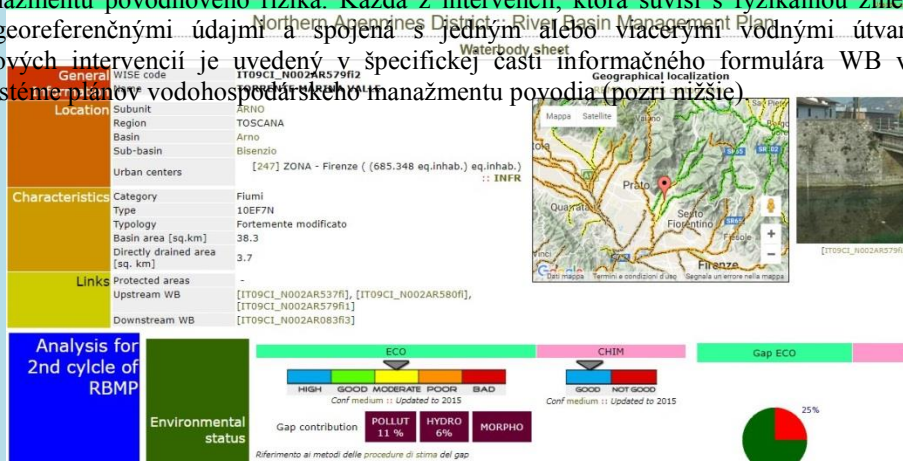
Oblasť prípadovej štúdie sa nachádza v severoapeninskom regióne (ITC), konkrétne v Toskánsku (asi 20 000 m², 60 % územia regiónu). Cieľom je odhadnúť vplyvy štrukturálneho opatrenia v pláne manažmentu povodňového rizika na stav/potenciál vody.

Tento postup sa uplatnil na všetky útvary povrchových vôd v oblasti počnúc malými riekami zaberajúcimi rozlohu asi 10 m² až po hlavné riečne kanály ako napr. rieka Arno (po prúde) zaberajúcimi asi 8 000 km² povodia.

Štrukturálne opatrenie v pláne manažmentu povodňového rizika môže viesť k fyzikálnej zmene vodného útvaru, nakoľko môže zahŕňať pozdĺžne ako aj priečne modifikácie riek, vrátane obnovy protipovodňových hrádz, zvýšenia priehrad, vybudovania odkláňacích odtokov a rozšírených častí s prírodnými a odpadovými kanálmi a obnovy riečnych brehov.

Za účelom predbežného posúdenia uplatnenia článku 4.7 2-plánovací cyklus vodohospodárskeho manažmentu povodia severoapeninského správneho územia povodia zahŕňa podrobnú analýzu štrukturálnych opatrení v plánoch manažmentu povodňového rizika. Každá z intervencií, ktorá súvisí s fyzikálnou zmenou rieky bola podporená georeferenčnými údajmi a spojená s jedným alebo viacerými vodnými útvarmi. Zoznam protipovodňových intervencií je uvedený v špecifickej časti informačného formulára WB v informačnom riadiacom systéme plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia (pozri nižšie).

Výpis z EIS - informačný riadiaci systém pre plány vodohospodárskeho manažmentu povodia ITC. Vrchná časť formulára WB

Nakoľko súvisiace intervencie sú z veľkej časti plánované opatrenia, ktoré treba definovať z hľadiska hydraulických riešení a štrukturálnych podrobností, cieľom navrhované zoznamu pre každý vodný útvar je upriamiť pozornosť na budúce potenciálne uplatnenie článku 4.7 na príslušné vodné útvary. Toto zahŕňa nasledujúce analytické kroky:

- Zber podrobných projektových údajov, ktoré sa týkajú štrukturálnych charakteristík:
 - geometrické rozmery intervencie: dĺžka - plocha - objem
 - veľkosť ovplyvnenej časti povodia a porovnanie s celkovou dĺžkou / plochou povodia
 - geomorfologické indexy (t.j. IQM) - ex ante + ex post zhodnotenie
- Porovnanie s limitnými hodnotami (určenými na úrovni regiónu)

Skutočný vplyv z hľadiska fyzikálnej zmeny sa preskúma pri rozvoji plánovaných činností, pričom sa uplatnia

bežné kritériá na zhodnotenie morfológických zmien a opodstatnenosti článku 4.7.

Popísaný postup bol všeobecným prínosom pre efektívnu a koordinovanú analýzu vzťahu plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia a plánov manažmentu povodňového rizika. Hlásenie v podobe oficiálneho formulára informácií o všetkých štrukturálnych intervenciách, ktoré by mohli potenciálne viesť k zmene fyzikálnych vlastností povodia, umožňuje verejnosti a súkromným zainteresovaným subjektom uvedomiť si možnosť uplatnenia článku 4.7. Diskusia o skutočnom vplyve protipovodňových opatrení sa môže začať

už v predbežnej projektovej fáze za účelom realizácie inkluzívnejšieho postupu v súvislosti s výberom technických riešení a uvedenia si výnimiek z cieľov RSV.

Kritickým bodom je otázka financovania, ktorá môže zmeniť alebo zrušiť platnosť analýzy, čím sa dosiahnu iba neúplné alebo čiastočne užitočné výbery v rámci projektu.

Odkazy: <http://www.appenninosettentrionale.it/eis/>

1394

1395 **4.2 Zosúladenie posúdení so Smernicou EIA a Smernicou o biotopoch**

1396 Navrhovaný projekt by si mohol vyžadovať nielen posúdenie v kontexte článku 4.7 RSV, ale aj, v
1397 závislosti od veľkosti, povahy a lokality projektu, hodnotenie vplyvov na životné prostredie (EIA) alebo
1398 hodnotenia na základe Smernice o biotopoch v súvislosti s dotknutými lokalitami sústavy

1399 Natura (pozri kapitolu 2.8). Musí sa zaistiť súlad s ďalšou relevantnou legislatívou (pozri aj článok 4.1
1400 písm. c) RSV). Pretože takéto zoskupenie posúdení a zosúladenie môže byť efektívne (e.g. z hľadiska
1401 zberu údajov a účasti verejnosti)⁷², pričom vznikne príležitosť využiť synergie a znížiť pracovné
1402 zaťaženie pri hodnoteniach vyžadovaných pre navrhovaný projekt na základe odlišných predpisov.

1403 Takéto zosúladenie je povinné – „ak je to vhodné“ – pre EIA a „primerané hodnotenie“ na základe
1404 Smernice o biotopoch, zatiaľ čo je na každom členskom štáte, či sa rozhodne to uplatniť
1405 pre Smernicu EIA a Rámcovú smernicu o vode⁷³.

1406 S odkazom na prístup a rôzne kroky pre „Posúdenie uplatniteľnosti“ v súvislosti s článkom 4.7 RSV
1407 popísané v predchádzajúcej kapitole, ekvivalentné kroky sa vyžadujú na základe Smernice EIA a
1408 Smernice o biotopoch a dali by sa vykonávať súbežne s krokmi podľa RSV. Týka sa to najmä
1409 „získavacieho konania“, „určenia rozsahu“ a potrebného zberu údajov. Takýto zosúladený prístup
1410 môže viesť k významným úsporám nákladov, hlavne v súvislosti s etapou zberu údajov, ktorú možno
1411 spoločne realizovať po vyjasnení požiadaviek na údaje na základe každej smernice počas
1412 predchádzajúcich krokov.

1413 Treba však mať na pamäti, že testy rozsahu a významu sú v každej smernici odlišné, takže
1414 zostávajúca časť procesu by sa mala vykonať pre každú smernicu osobitne.⁷⁴ Ak sú splnené
1415 podmienky jednej smernice a druhej nie, potom orgány projekt nemusia schváliť, pretože v takom
1416 prípade sa daný projekt nemôže vykonať na základe jednej smernice bez toho,
1417 aby porušil inú smernicu. Namiesto toho treba posúdiť, či sa dajú vykonať nejaké zmeny a doplnenia
1418 projektu tak, aby spĺňal požiadavky všetkých príslušných smerníc.

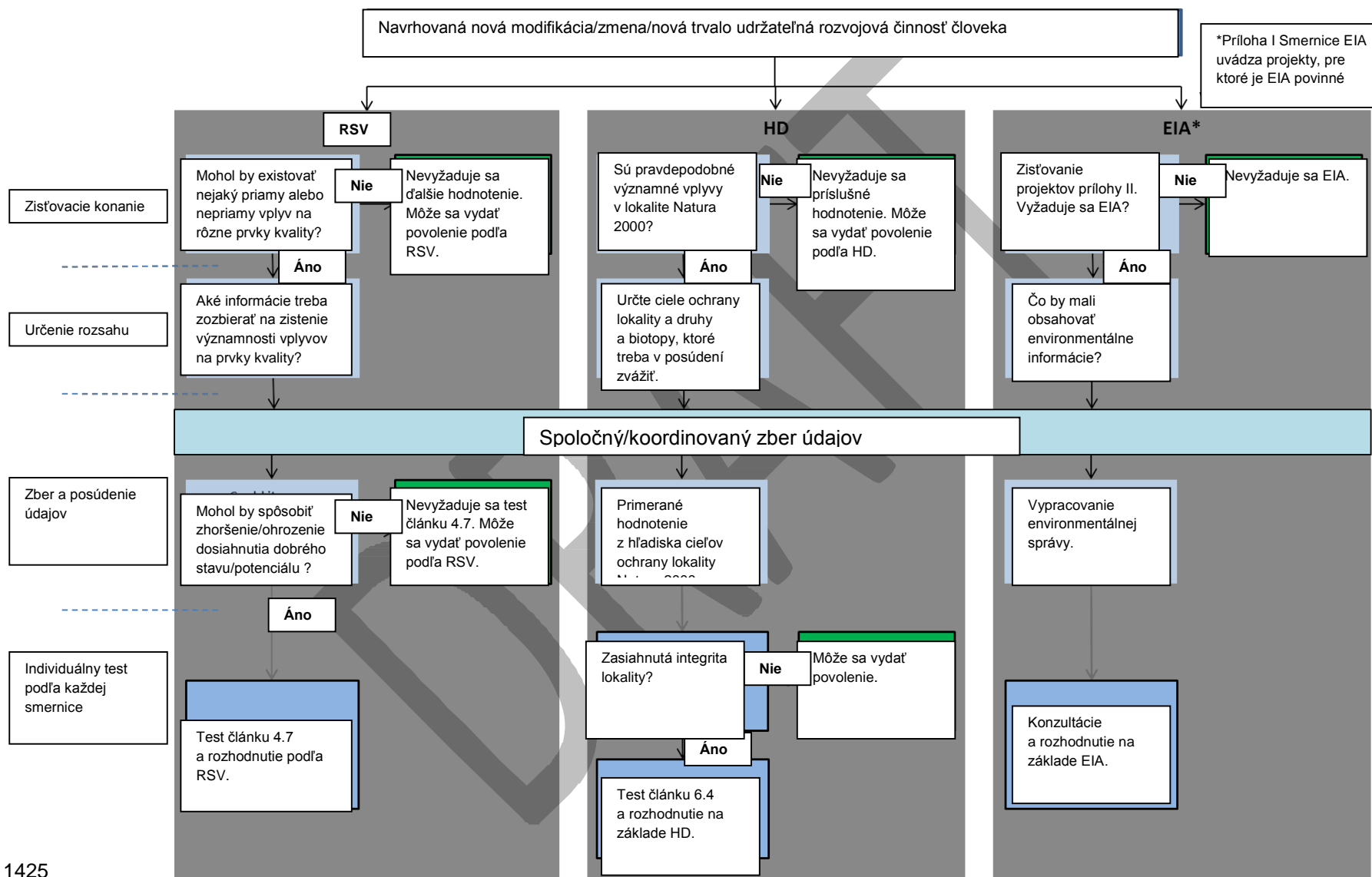
1419 Obrázok 5 uvádza kroky pre „Posúdenie uplatniteľnosti“ v súvislosti s článkom 4.7 RSV a ekvivalentné
1420 kroky podľa Smernice EIA a Smernice o biotopoch. V ďalšom sú podrobnejšie popísané hlavné
1421 požiadavky podľa Smernice EIA a Smernice o biotopoch a vzťah a prepojenia s článkom 4.7. Ďalšie
1422 informácie možno tiež získať z kapitoly 2.7.2 (EIA), 2.7.3 (Smernica o biotopoch) a príloha A
1423 (porovnávajúca prehľadová tabuľka).

⁷² Napríklad usmernenie o zosúladení postupov environmentálneho posudzovania pre projekty spoločného záujmu v oblasti energetickej infraštruktúry (PCI), http://ec.europa.eu/environment/eia/pdf/PCI_guidance.pdf; Usmernenie Komisie o zosúladení environmentálnych posúdení na základe článku 2.3 smernice EIA <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:273:FULL&from=DE>

⁷³ Pozri usmernenie Komisie o zosúladení environmentálnych posúdení vykonaných na základe článku 2.3 smernice EIA <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:273:FULL&from=DE>

⁷⁴ Pokiaľ je to možné, využite synergie, napríklad pri hľadaní alternatív alebo zmierňovacích opatrení.

1424 **Obrázok č. 5: Zosúladenie posúdení podľa RSV, HD a Smernice EIA**

1425

1426 Projekty podliehajúce EIA

1427 Smernica EIA má za cieľ zaistiť, aby projekty, ktoré budú mať pravdepodobne vplyv na životné
1428 prostredie, boli pred schválením primerane posúdené. Pred prijatím akéhokoľvek rozhodnutia na
1429 umožnenie realizácie takého projektu je potrebné identifikovať a posúdiť jeho možné vplyvy na životné
1430 prostredie (z hľadiska výstavby, prevádzky a demolácie).

1431 Posúdenie je povinné pre projekty uvedené v prílohe I smernice, u ktorých sú významné vplyvy na
1432 životné prostredie (napríklad, vodné priehrady a iné zariadenia určené na zadržiavanie alebo
1433 akumuláciu vody, ak nový alebo dodatočný objem zadržanej vody presahuje 10 miliónov kubických
1434 metrov (s.15, Príloha I).

1435 Ostatné projekty uvedené v prílohe II smernice (napr. vnútrozemské vodné cesty, projekty nezahrnuté
1436 v prílohe I, kanalizácie a protipovodňové diela; projekty mestskej výstavby, atď.) postupu EIA
1437 automaticky nepodliehajú. Členské štáty majú istý rozsah na uváženie jednotlivých prípadov alebo aby
1438 sa rozhodli podľa hraničných hodnôt alebo určitých kritérií (napr. veľkosti), lokality (najmä citlivé
1439 ekologické oblasti) a potenciálneho vplyvu (s vplyvom na povrch, trvanie), či tieto projekty budú mať
1440 pravdepodobne významné vplyvy na životné prostredie, a či podliehajú postupu EIA. Proces určenia,
1441 či projekty v prílohe II môžu mať významné vplyvy na životné prostredie a teda podliehať posúdeniu sa
1442 nazýva "zistovacie konanie" podľa smernice EIA. Určenie rozsahu nie je povinné, ale akceptuje sa ako
1443 dobrá prax.

1444 Právo EÚ môže niekedy vyžadovať niekoľko hodnotení pre jediný projekt. Každé hodnotenie je
1445 navrhnuté tak, aby maximalizovalo ochranu životného prostredia konkrétneho typu. Mnohonásobné
1446 zákonné požiadavky a paralelné hodnotenia však môžu viesť k nesúladu, oneskoreniu, duplicitě a
1447 administratívnym neistotám. Smernica EIA zabezpečuje vylepšené postupy hodnotenia,
1448 ktoré vedú k efektívnejším a účinnejším výsledkom (článok 2.3 Smernice EIA
podľa najnovšej revízie).

1449 Boli zistené nasledujúce potenciály pre synergie a zosúladienie posúdení podľa EIA a
1450 článku 4.7:

- 1451 • Posúďte, či môže projekt viesť k zhoršeniu stavu/potenciálu vodného útvaru alebo príslušného
1452 ukazovateľa kvality (článok 4.7 RSV). Toto posúdenie by mohlo byť súčasťou posúdenia
1453 faktoru vody (článok 3 EIA);
- 1454 • Spoločný/koordinovaný zber údajov pre príslušné posúdenia;
- 1455 • Definovanie zmierňovacích opatrení na zníženie nepriaznivých účinkov;
- 1456 • Posúďte špecifickú zložku posudzovania lepších environmentálnych možností projektu podľa
1457 článku 4.7 písm. d RSV a článku 5.1 písm. d EIA ;
- 1458 • Synergie z hľadiska konzultácií, ktoré predchádzajú schváleniu projektu na základe použitia
1459 procesu EIA pri verejných konzultáciách ohľadom projektov, ktoré by mali byť schválené v
rámci RBM.⁷⁵

1460 Okrem toho je dôležité poznamenať, že úroveň podrobností v environmentálnej správe vyžadovaná na
1461 základe EIA môže byť nižšia než pri hodnoteniach na základe článku 4.7 RSV. EIA si nevyžaduje
1462 hodnotenie na úrovni ukazovateľa kvality, skôr si vyžaduje

⁷⁵ Pozri str. 11 a 12 k usmerneniu o PCI: http://ec.europa.eu/environment/eia/pdf/PCI_guidance.pdf

1463 pravdepodobný významný vplyv projektu na vodu (článok 3 EIA)⁷⁶. Dá sa to vysvetliť tým, že EIA
 1464 posudzuje vplyvy projektu na životné prostredie, zatiaľ čo posúdenie podľa článku 4.7 sa zameriava na
 1465 vplyv na vodný útvar. Inými slovami, vykonanie EIA nezaručuje
 1466 splnenie článku 4.7., ale môže prispieť pri zosúladovaní posúdení.

1467 V prípadoch, kde projekt spadá pod požiadavky na vykonanie EIA, na základe dobrej praxe by sa to
 1468 mohlo vykonať v úzkej spolupráci s hodnoteniami vyžadovanými pre článok 4.7 vo fáze zberu a
 1469 hodnotenia údajov⁷⁷. Pritom môžu členské štáty vnútroštátne zaviesť postup/prístup EIA skúmajúci
 1470 všetky požiadavky článku 4.7, kde sa posúdia všetky projekty potenciálne spôsobujúce zhoršenie
 1471 alebo zabraňujúce dosiahnutiu environmentálnych cieľov pre vodu. Toto platí aj pre projekty, ktoré
 1472 nespádajú do rozsahu typického EIA, prílohy I a II.⁷⁸ Ich integrácia ponúka príležitosť prijať nový
 1473 prístup na optimalizáciu vzájomných synergii a minimalizovanie nesúladu medzi nimi.

Prípadová štúdia č. 6: Vypracovanie rámca hodnotenia podľa článku 4.7 a prepojenie s

EIA Krajina: Chorvátsko (HR)

Hodnotenie podľa článku 4.7 v Chorvátskej republike je prepojené na hodnotenie vplyvov na životné prostredie, aby sa znížila administratívna záťaž a zjednodušili postupy pre novú výstavbu. Je jasné, že hodnotenie EIA a hodnotenie podľa článku 4.7 majú splývajúce ukazovatele, napríklad zber údajov a proces účasti verejnosti.

V integrovanom postupe majú príslušné orgány možnosť dosiahnuť jedno rozhodnutie na základe dohodnutého súboru údajov a s uvažovaním všetkých aspektov ochrany životného prostredia (nielen dosahovania cieľov z hľadiska RSV). Dostupnosť kompletných informácií je extrémne dôležitá najmä v prípade väčších projektov, ktoré majú významné vplyvy a pre ktoré treba poskytnúť zdôvodnenie požadované pre uplatnenie článku 4.7 RSV. Preto sa vyžaduje, aby autor štúdie vplyvov na životné prostredie bol súčasťou štúdie na analyzovanie vplyvov projektu na vodné útvary (z hľadiska dosahovania cieľov RSV), čím sa zistí rozsah a význam takýchto vplyvov. Ak sa to vyžaduje, zbiera údaje a zdôvodňuje uplatnenie ustanovení článku 4.7 RSV.

Treba poznamenať, že ak sa EIA nevyžaduje, v Zákone o vodách sa predpokladá porovnateľný postup pre posúdenie podľa článku 4.7 ako súčasť postupu udeľovania vodohospodárskych povolení. Treba uviesť, že rovnaký postup sa dodržiava pre plány a programy, ktoré podliehajú SEA.

Celkový postup súvisiaci s identifikáciou vplyvov projektu na stav vody z hľadiska cieľov RSV je založený na údajoch a informáciách uvedených v aktuálnom Pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia, ktorý – podľa ustanovení Zákona o vodách – obsahuje Plán manažmentu povodňových rizík prijatý chorvátskou vládou. Týmto spôsobom sa zistený stav vodných útvarov a program predpokladaných opatrení v aktuálnom Pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia použije ako východisko pre zistenie potenciálnych vplyvov budúcich činností a projektov v povodí. Umožnilo to nepretržitú komunikáciu a výmenu informácií medzi Plánom vodohospodárskeho manažmentu povodia a (plánovanou) výstavbou v povodí, a autori získavajú lepší náhľad a správne podkladové údaje pre aktualizácie Plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia.

Náhľady do celého procesu vedú k nasledujúcim hlavným záverom:

- Údaje o vodných útvaroch zozbieraných na účely Plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia sú cenným zdrojom pre hodnotenia podľa EIA a článku 4.7, a takéto údaje sú veľmi potrebné.
- Zdá sa, že je výhodné, aby hodnotenie článku 4.7 nadväzovalo na EIA a aby niektoré ukazovatele postupu boli spoločné.

Odkazy: Plán vodohospodárskeho manažmentu povodia (vrátane Plánu manažmentu povodňových rizík) a podklady sú zverejnené na <http://www.voda.hr/hr/plan-upravljanja-vodnim-podrucjima>

1474

⁷⁶ Čl. 3 EIA konštatuje: V každom jednotlivom prípade by posúdenie environmentálnych vplyvov malo primeraným spôsobom určiť, popísať a posúdiť priame a nepriame významné vplyvy projektu (...).

⁷⁷ Podrobnejšie informácie k týmto prístupom sú uvedené napr. v usmernení o zosúladení postupov environmentálneho posudzovania pre projekty spoločného záujmu v oblasti energetickej infraštruktúry (PCI), http://ec.europa.eu/environment/eia/pdf/PCI_guidance.pdf Usmernenie komisie

o zosúladení environmentálnych posúdení vykonaných podľa článku 2.3 smernice EIA <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:273:FULL&from=DE>

⁷⁸ Je to v súlade s odôvodnením smernice EIA, na základe ktorej môžu členské štáty stanoviť prísnejšie pravidlá na ochranu životného prostredia.

1475 Projekty s významom pre lokality sústavy Natura 2000

1476 Smernica o biotopoch a smernica o vtákoch má za cieľ prispieť k zabezpečeniu biodiverzity
1477 prostredníctvom ochrany prírodných biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Hlavným
1478 predpokladom je zriadenie a dobré riadenie lokalít sústavy Natura 2000. Článok 6 Smernice o
1479 biotopoch stanovuje požiadavky pre riadenie a ochranu lokalít sústavy Natura 2000, ktoré sú lokalitami
1480 európskeho významu (SCI) a osobitnými chránenými územiami (SAC) podľa Smernice o biotopoch (a
1481 siete chránených vtáčích území – CHVÚ – podľa Smernice o vtákoch 2009/147/ES).

1482

1483 RSV aj Smernica o biotopoch umožňuje využitie výnimiek, hoci existujú rozdiely v postupoch a
1484 podmienkach. Smernica o biotopoch, články 6.3 a 6.4 stanovujú postup pre posudzovanie a
1485 schvaľovanie plánov alebo projektov, ktoré môžu mať vplyv na lokality Natura 2000. Cieľom článku 6.3
1486 je najmä zabrániť nepriaznivým vplyvom plánov a projektov na lokality Natura 2000, a tým udržať
1487 integritu lokalít Natura 2000 a koherentnosť siete a jej vlastností. Preto sa musí pre každý plán alebo
1488 projekt, ktorý bude mať pravdepodobne významný vplyv na lokalitu, musí vykonať primerané
1489 hodnotenie (AA) z hľadiska cieľov ochrany pre túto lokalitu.

1490 Krok procesu článku 6.3, kde sa určuje, či projekt alebo plán pravdepodobne spôsobí významné vplyvy
1491 na lokalitu Natura 2000, či už samotný alebo v kombinácii s inými plánmi a projektmi, zodpovedá tomu,
1492 čo sa bežne nazýva „zistovacie konanie“. Ak výsledky zistovacie kroku ukazujú, že sa
1493 nepredpokladajú žiadne významné vplyvy, nie je potrebné vykonávať primerané hodnotenie.

1494 Podobne, i keď to nie je výslovne uvedené, sa určenie rozsahu akceptuje ako dobrá prax a má za cieľ
1495 presne určiť potenciálne vplyvy, ktoré by malo primerané hodnotenie pokrývať, ako aj primerané
1496 informácie, ktoré treba zozbierať. Primerané posudzovanie sa zameriava na ciele ochrany lokality.
1497 V kontexte primeraného hodnotenia sa môžu zväžiť akékoľvek prípadné zmierňujúce opatrenia (napr. v
1498 súvislosti s umiestnením projektu, metódou výstavby, atď.), aby sa predišlo nepriaznivým vplyvom na
integritu lokality.

1499 V prípade negatívneho záveru primeraného hodnotenia môžu platiť ustanovenia článku 6.4 a definujú
1500 kľúčové ukazovatele, ktoré treba zväžiť (alternatívne riešenia, imperatívne dôvody nadradeného
1501 verejného záujmu, kompenzačné opatrenia). Ďalšie podrobné informácie sa nachádzajú vo vývojovom
1502 diagrame o konkrétnom postupe podľa článku 6.3 a 6.4 Smernice o biotopoch v prílohe B⁷⁹.

1503

1504

⁷⁹ Pozri príslušné usmernenie, dokumentáciu a judikatúru v súvislosti s vykonávaním článkov 6.3 a 6.4 na stránke http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm

1505 **5 TESTOVANIE PODĽA ČLÁNKU 4.7 A VZŤAH K PLÁNOM 1506 VODOHOSPODÁRSKEHO MANAŽMENTU POVODIA**

1506 Ak v dôsledku „Posúdenia uplatniteľnosti“ v súvislosti s článkom 4.7 (pozri kapitolu 3.7) môže nová
1507 modifikácia/zmena alebo nová trvalo udržateľná rozvojová činnosť človeka spôsobiť zhoršenie alebo
1508 ovplyvniť schopnosť vodného útvaru dosiahnuť cieľ dobrého stavu/potenciálu, treba počas
1509 povoloňacieho konania vykonať „testovanie podľa článku 4.7“.

1510 Na základe testovania podľa článku 4.7 sa určí, či možno udeliť povolenie pre navrhovaný projekt
1511 napriek tomu, že môže spôsobiť zhoršenie/ohroziť dosiahnutie dobrého stavu/potenciálu. To znamená
1512 v prípade, že sú splnené príslušné podmienky stanovené v RSV, ktoré sú podrobnejšie popísané
1513 v nasledujúcich kapitolách. Ak tieto podmienky nie sú splnené, projekt schváliť nemožno.

1514 **5.1 Postupný prístup pre testovanie podľa článku 4.7**

1515 Testovanie podľa článku 4.7 si vyžaduje vykonanie niekoľkých hodnotení, ktoré by mali byť čo
1516 najjednoduchšie a najzrozumiteľnejšie, ale zároveň čo najpodrobnejšie a najvyčerpávajúcejšie za
1517 účelom dosiahnutia primeraných výsledkov. Sú znázornené na obrázku č. 6 v postupnom prístupe.
1518 Tento vývojový diagram má predstavovať praktický nástroj, ktorý objasňuje rôzne kroky a vzťahy medzi
1519 posúdeniami pri zvažovaní vykonania testovania dotknutého (-tých) vodného útvaru (-ov) podľa článku
1520 4.7 Sleduje základnú logiku skoršieho vývojového diagramu vypracovaného pre Usmernenie CIS č.
1521 20⁸⁰ a bol ďalej rozpracovaný. Rôzne kroky testovania podľa článku 4.7 sú špecifikované
1522 podrobnejšie, a je uvedený iteračný vzťah s Posúdením uplatniteľnosti v súvislosti s článkom 4.7,
1523 podľa základnej logiky, že modifikácie projektu môžu viesť k zmenám vzhľadom na vplyvy, ktoré môžu
1524 spôsobiť na stav/potenciál vodného útvaru, čo by si mohlo vyžadovať prehodnotenie posúdenia
1525 uplatniteľnosti. Za istých okolností dokonca modifikovaný alebo prepracovaný projekt nemusí viesť k
1526 zhoršeniu alebo ohrozeniu dosiahnutia dobrého stavu/potenciálu, čo spôsobí neplatnosť
1527 testovania podľa článku 4.7.

1528 Poradie rôznych krokov, ktoré predstavujú rôzne požiadavky podľa RSV nie je úplne totožné s textom
1529 RSV. K tomuto sa pristúpilo z rôznych dôvodov. Napríklad, úvahy v rámci Kroku 1 (zmiernenie) a 2
1530 (lepšia environmentálna voľba) a potenciálne aj kroku 3 (zvažovanie) môžu mať za následok úpravy
1531 projektu. V takom prípade bude potrebné v rámci posudzovania uplatniteľnosti iteratívnym spôsobom
1532 príslušné ukazovatele opätovne posúdiť. Uvedené sa nevyhnutne netýka ďalších krokov konania.
1533 Tak ako všetky výnimky RSV, ani článok 4.7 nemožno uplatniť, ak nie sú splnené ustanovenia článkov
1534 4.8 a 4.9. Inými slovami, použitie výnimiek je dovolené len vtedy, keď zaručia aspoň rovnakú úroveň
1535 ochrany ako existujúca legislatíva EÚ a za podmienky, že natrvalo nevyhlúčia alebo neohrozia
1536 dosiahnutie širších cieľov RSV v iných vodných útvaroch v rámci rovnakého správneho územia
1537 povodia. Požiadavky na dodržiavanie týchto ustanovení boli ďalej špecifikované
1538 v Kroku 4 a 5.
1539

1540 V prípade, že projekt spôsobí vplyvy aj na iné vodné útvary, môže byť schválený len v prípade
1541 zdôvodnenia výnimiek aj pre tieto iné vodné útvary. V takom prípade bude vhodné vykonať testovanie
1542 dotknutých vodných útvarov podľa článku 4.7 v rámci toho istého konania (pozri kapitolu 3.5).
1543 Informácie o výsledkoch z príslušných hodnotení a/alebo povoloňacích konaní
1544 na základe inej legislatívy EÚ, podľa potreby, umožnia vykonanie Kroku 4 testovania podľa článku 4.7
(napr.

⁸⁰ Pozri usmernenie k CIS č. 20, obrázok č. 4

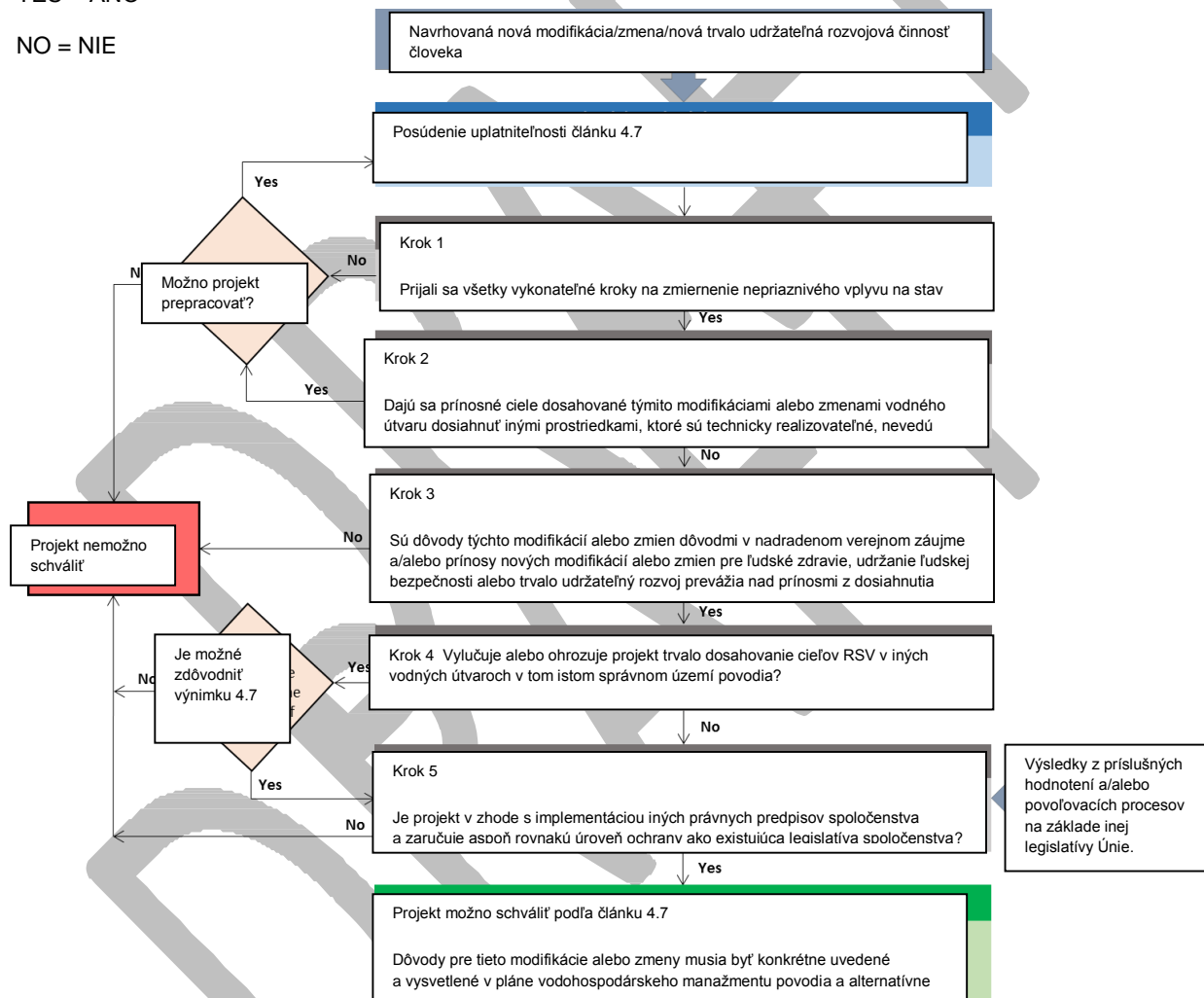
1545 relevantné hodnotenia na základe EIA alebo primerané hodnotenie na základe Smernice o biotopoch –
 1546 pozri kapitolu 4.2). Nakoniec možno testovanie podľa článku 4.7 uzavrieť a projekt v prípade splnenia
 1547 podmienok schváliť, vrátane požiadavky, že dôvody týchto modifikácií alebo zmien musia byť
 1548 konkrétne uvedené a vysvetlené príslušným orgánom v pláne vodohospodárskeho manažmentu
 1549 povodia a alternatívne ciele pre vodný útvar sa musia preskúmať každých šesť rokov.
 1550

1551 Všimnite si, že mechanizmy strategického predbežného plánovania (napr. konkrétne sektorové plány
 1552 rozvoja) môžu byť zdrojom informácií pre vypracovanie a výber projektov, posúdenia v súvislosti s RSV
 1553 a celkového procesu rozhodovania vrátane rôznych krokov pri testovaní podľa článku 4.7 RSV.
 1554 Navyiac, nie je nevyhnutné postupovať presne podľa krokov znázornených na obrázku č. 6 a
 1555 najvhodnejšie poradie sa môže odvíjať od prístupu a úrovni plánovania. Napríklad pri niektorých
 1556 projektoch je vhodnejšie vykonať krok 2 (lepšia environmentálna voľba) pred krokom 1 (zmiernovacie
 1557 opatrenia), napr. v prípade, že sú zavedené mechanizmy strategického predbežného plánovania. Ale i
 1558 tak sa musí zabezpečiť splnenie rôznych požiadaviek článku 4.7

1559 **Obrázok č. 6: Príklad postupného prístupu k testovaniu podľa článku 4.7 a iteračný vzťah**
 1560 **s posúdením uplatniteľnosti článku 4.7**

YES = ÁNO

NO = NIE

1561
 1562
 1563 V nasledujúcich kapitolách sú podrobnejšie vysvetlené rôzne kroky a úvahy ohľadom testovania podľa

článk
u
4.7.

1564 **5.2 Realizácia všetkých vykonateľných krokov na zmiernenie nepriaznivého vplyvu**

1565 Jednou z podmienok na udelenie výnimky podľa článku 4.7 je, že "sa uskutočnia všetky realizovateľné
1566 kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav vodného útvaru" (článok 4.7 písm. a). Inými
1567 slovami, táto podmienka si vyžaduje vykonanie všetkých realizovateľných úkonov vedúcich k
1568 menšiemu zhoršeniu podmienok ovplyvneného vodného útvaru alebo k minimalizácii účinkov
1569 zabraňujúcich dosiahnutie dobrého stavu/potenciálu.

1570 RSV nedefinuje ani neobmedzuje vymedzenie zmiernovacích opatrení⁸¹. "Praktické kroky na
1571 zmiernenie nepriaznivého vplyvu na stav vodného útvaru" požadované na základe článku 4.7 môžu
1572 predstavovať širokú škálu úkonov. Ako najdôležitejšia sa javí skutočnosť, že **cieľom týchto úkonov**
1573 **je predchádzať alebo znížiť potenciálny účinok na stav** ukazovateľa kvality uvedeného v RSV.
1574 Inými slovami, opatrenia znížia alebo dokonca zabránia zhoršeniu alebo nedosiahnutiu
1575 očakávaného zlepšenia stavu.

1576 Výber najvhodnejšieho úkonu na zmiernenie nepriaznivých účinkov sa môže líšiť v závislosti od
1577 konkrétnych miestnych podmienok. Objasnenie nasledujúcich dôležitých bodov môže pomôcť najmä
1578 tým, ktorí nie sú oboznámení s požiadavkami smernice o biotopoch a smernice EIA:

1579 **Zmierňovacie a kompenzačné opatrenia podľa smernice o biotopoch**

1580 Hoci nie sú zmierňovacie opatrenia v texte smernice o biotopoch výslovne uvedené, sú súčasťou
1581 bežnej praxe a berú asa do úvahy v kontexte primeraného posudzovania podľa článku 6.3 smernice.
1582 Sú to opatrenia zamerané na odstránenie, zabránenie alebo zmiernenie potenciálnych vplyvov na
1583 príslušné lokality sústavy Natura 2000.

1584 Smernica o biotopoch požaduje, aby sa na záver testovania podľa článku 6.4 prijali kompenzačné
1585 opatrenia, ktorými sa vykompenzujú negatívne účinky plánu alebo projektu tak, že celková ekologická
1586 súdržnosť sústavy Natura 2000 zostane zachovaná. V kontexte smernice o biotopoch to zvyčajne
1587 znamená obnovenie alebo znovu vytvorenie prirodzeného prostredia v novo-rozšírenej lokalite, ktorá je
1588 následne zahrnutá do sústavy Natura 2000 ako kompenzácia vplyvov na existujúcu lokalitu v dôsledku
1589 realizácie projektu, ktorý bol povolený na základe výnimky podľa článku 6.4. V súlade so smernicou o
1590 biotopoch zmierňovacie opatrenia by sa nemali zamieňať s kompenzačnými opatreniami⁸².

1591 Článok 4.7 rámcovej smernice o vode takúto rovnocennú požiadavku na kompenzačné opatrenia
1592 neuvádza. RSV skôr akceptuje skutočnosť, že v prípade splnenia požiadaviek na testovanie podľa
1593 článku 4.7, daný vodný útvar bude ovplyvnený zvyškovým nepriaznivým účinkom.

1594

1595 **Zmierňovacie opatrenia v kontexte smernice EIA**

1596 Zmierňovacie opatrenia sú obzvlášť dôležité pri posudzovaní alternatív podľa smernice EIA z hľadiska
1597 posilnenia realizovateľnosti projektov ako aj zlepšenia návrhu projektu. Smernica EIA
1598 nedefinuje prípadne výslovne nerozlišuje medzi zmeirňovacími a kompenzačnými

⁸¹ Rozdiel medzi zmierňovacími a kompenzačnými opatreniami je vyzdvihnutý v usmernení k CIS č. 20, podľa ktorého cieľom zmierňovacích opatrení je znížiť prípadne úplne potlačiť nepriaznivý vplyv na stav vodného útvaru a cieľom kompenzačných opatrení je kompenzovať "čisté negatívne účinky" projektu a súvisiacich zmierňovacích opatrení v ďalšom vodnom útvare.

⁸² Tento rozdiel bol potvrdený aj súdom vo veci C-521/12, odsek 29-35).

1599 opatreniami⁸³. Opatrenia zamerané na zabránenie, predchádzanie, zníženie alebo ak je to možné
1600 vyváženie akýchkoľvek zistených významných nepriaznivých účinkov sa spoločne označujú ako
1601 "zmierňovacie opatrenia", s výnimkou vyváženia, ktoré sa považuje za kompenzačné opatrenie. Ak sa
1602 však berú do úvahy rôzne druhy zmierňovacích opatrení podľa smernice EIA, za dobrú prax,
1603 podporenú rôznymi odkazmi v smernici EIA na opatrenia, ktoré zabraňujú, predchádzajú alebo znižujú
1604 a ak je to možné vyvažujú nepriaznivé vplyvy, sa považuje uprednostnenie opatrení prijatých priamo v
1605 zdroji (na mieste) nad opatreniami "mimo zdroja" a podporujú uplatnenie tzv. "zmierňovacej hierarchie".

1606 Keď sa určí potenciálny nepriaznivý vplyv, uvedená hierarchia zdôrazňuje podľa stupňa
1607 dôležitosť potrebu:

- 1608 1. Opatrení na zabránenie - zabrániť nepriaznivým účinkom, napríklad zmenou miesta, metódy
1609 alebo načasovania činnosti alebo využitím iných preventívnych opatrení pri zdroji;
- 1610 2. Opatrenia na zníženie - prijať opatrenia pri zdroji alebo tak blízko zdroja účinku ako sa dá na
1611 minimalizáciu alebo zníženie nepriaznivých vplyvov na zanedbateľnú, nízku alebo inak prijateľnú
1612 úroveň;
- 1613 3. Opatrenia na vyváženie - tam, kde je treba napraviť, vyvážiť alebo iným spôsobom
1614 vykompenzovať zvyškové nepriaznivé účinky (t. j. vplyvy, ktorým sa nedá zabrániť, alebo ich nie
1615 je možné znížiť na mieste) a to prijatím opatrení na iných miestach, ktoré pomôžu znížiť čistý
1616 nepriaznivý vplyv na zanedbateľnú, nízku alebo inak prijateľnú úroveň.

1617 **Zmierňovacie opatrenia uvedené v článku 4.7 písm. a RSV**

1618 Nakoľko v kontexte RSV neexistuje špecifická požiadavka na uplatnenie hierarchie zmierňovacích
1619 opatrení pri zvažovaní praktických krokov na zmiernenie nepriaznivého vplyvu na stav vodného útvaru,
1620 i tak sa odporúča uplatnenie dobrej praxe a uprednostnenie všetkých realizovateľných opatrení, ktoré
1621 zabraňujú, minimalizujú alebo znižujú účinky pri zdroji pred realizáciou opatrení mimo zdroja.

1622 Pojem "kroky" uvedené v článku 4.7 sa vzťahuje na širokú škálu opatrení vo všetkých fázach rozvoja,
1623 vrátane návrhu zariadení, údržby a prevádzkových podmienok, obnovy a vytvorenia prirodzených
1624 prostredí.

1625 Znenie "všetky realizovateľné kroky" a obdobne pojem "realizovateľný, ktorý sa používa v iných
1626 právnych predpisoch naznačuje, že zmierňovacie opatrenia by mali byť technicky realizovateľné,
1627 primerané z hľadiska nákladov a kompatibilné s novými modifikáciami, zmenami alebo novou trvalo
1628 udržateľnou rozvojovou činnosťou človeka. Požiadavky na zmierňovacie opatrenia rôznych druhov
1629 modifikácií sú stanovené v usmerneniach (napr. usmernenie k pomôckam na migráciu rýb) alebo v
1630 špecifických referenčných dokumentoch (napr. Najlepšie ekologické postupy (BEP), najlepšie dostupné
1631 technológie (BAT)). Zmierňovacie opatrenia sa zameriavajú na minimalizáciu alebo dokonca zrušenie
1632 nepriaznivých účinkov na stav vodného útvaru a mali by tvoriť neoddeliteľnú súčasť projektu.
1633 Opatrenia by mali byť prijaté aj v iných vodných útvaroch, akonáhle sa účinky prejavujú vo vodnom
1634 útvaru, na ktorý sa vzťahuje článok 4.7. V závislosti od ich rozsahu môžu zmierňovacie opatrenia v
1635 niektorých prípadoch viesť k zlepšeniu stavu. Nie je možné udeliť výnimku podľa článku 4.7, ak neboli
1636 prijaté všetky realizovateľné zmierňovacie opatrenia. Ak sa zhodnotí, že realizáciou všetkých
realizovateľných zmierňovacích opatrení je možné predísť

⁸³ Napríklad v smernici 2014/52/EÚ sa na viacerých miestach uvádzajú "opatrenia na zabránenie, predchádzanie alebo zníženie, a ak je to možné vyváženie pravdepodobných významných nepriaznivých účinkov na životné prostredie a upozornenia, že členské štáty by mali zaviesť zmierňovacie a kompenzačné opatrenia".

1637 zhoršeniu alebo nedosiahnutiu dobrého stavu/potenciálu, netreba vykonať testovanie podľa článku 4.7,
1638 v dôsledku posúdenia uplatniteľnosti článku 4.7 (pozri iteratívnu spätnoväzbovú slučku na obrázku č. 6).

1639 V prípade novej vodnej elektrárne sa medzi dôležitými zmierňovacími opatreniami nachádza výstavba
1640 pomôcok na migráciu príslušných druhov rýb a/alebo zriadenie ekologických tokov. Príklady súvisiacich
1641 druhov zmierňovacích opatrení sa riešia v rámci CIS (napr. práce na dosahovaní dobrého
1642 ekologického potenciálu - skladovanie vody⁸⁴). V prípade nového odberu podzemnej vody, okrem
1643 obmedzenia objemu odberu podzemnej vody, sa medzi zmierňovacími opatreniami môžu objaviť
1644 prírodné opatrenia na zadržiavanie vody za účelom doplnenia podzemnej vody, čím sa podporuje
1645 udržiavanie rovnováhy medzi odberom a doplňovaním.
1646

1647 Zmierňovacie opatrenia nemusia byť nevyhnutne iba hydromorfologické. V niektorých prípadoch, napr.
1648 pri projektoch, ktorých súčasťou je odber vody, môžu mať medzi zmierňovacími opatreniami
1649 obmedzenie znečisťovania z bodových alebo difúzných zdrojov na účely riešenia zníženej kapacity
1650 riedenia vodného útvaru z dôvodu odberu a tým zabránenie zvýšeným koncentráciám znečisťujúcich
látok.

1651 Ak vezmeme do úvahy široký rozsah možných projektov, vplyvov a druhov zmierňovania, zaoberanie
1652 sa všetkými rozličnými druhmi zmierňujúcich opatrení, ktoré treba zväziť na základe článku 4.7 a) by
1653 presiahlo rozsah tohto usmernenia. Preto sa táto časť usmernenia koncentruje na to, ako a kedy by sa
1654 mali všetky vykonateľné zmierňujúce opatrenia zväziť, zriadiť a monitorovať v procese posudzovania
1655 článku 4.7 a povoloacieho procesu pre nové projekty.

1656 **Zváženie zmiernenia počas etapy návrhu projektu**

1657 Zmierňujúce opatrenia treba zvažovať v úvodnom posúdení uplatniteľnosti podľa článku 4.7 na účely
1658 určenia, či projekt môže spôsobiť zhoršenie/nedosiahnutie dobrého stavu/potenciálu a tým aktivovať
1659 testovanie podľa článku 4.7, ako aj v samotnom teste podľa článku 4.7 na účely určenia, či sú splnené
1660 podmienky na udelenie výnimky na základe článku 4.7. Zmierňujúce opatrenia na zníženie
1661 nepriaznivých vplyvov sa môžu vyžadovať ako podmienky schválenia (povolenia/udelenia licencie) pre
1662 nový projekt, aj vrátane požiadaviek na údržbu a monitorovanie efektívnosti zmierňujúcich opatrení
1663 (napríklad na zaistenie fungovania pomôcok na migráciu rýb) a pre potenciálne
1664 potreby adaptácie.

1665 Je rozumné zväziť „všetky vykonateľné kroky na zmiernenie nepriaznivých vplyvov“ už v ranej
1666 etape návrhu projektu z nasledujúcich dôvodov:

- 1667
- Aby sa znížili alebo dokonca eliminovali vplyvy na vodné útvary;
 - Na zváženie v úvodnom Posúdení uplatniteľnosti článku 4.7 – v prípade, že sa dá predísť zhoršeniu/nedosiahnutiu dobrého stavu/potenciálu hneď na začiatku, nebude potrebné žiadne testovanie podľa článku 4.7 a teda ani žiadna výnimka podľa článku 4.7;
 - V prípade, že sa dá predísť zhoršeniu/nedosiahnutiu dobrého stavu/potenciálu – pre samotné testovanie podľa článku 4.7, keďže vykonanie „všetkých vykonateľných krokov na zmiernenie nepriaznivých vplyvov“ je neoddeliteľnou súčasťou požiadaviek na umožnenie výnimky článku 4.7;
- 1668
- 1669
- 1670
- 1671
- 1672
- 1673

⁸⁴ Bežné chápanie použitia zmierňovacích opatrení na dosiahnutie dobrého ekologického potenciálu pre výrazne zmenené vodné útvary - Časť 1: Vodné útvary ovplyvnené skladovaním vody: <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/working-group-ecostat-report-common-understanding-using-mitigation-measures-reaching-good-ecological>

- 1674 • Aby sa predišlo dlhým diskusiám a neistote v súvislosti s projektom, čo by mohlo neprimerane
1675 predĺžiť jeho schvaľovanie;
- 1676 • A nakoniec, keďže začlenenie zmierňujúcich opatrení je obvykle lacnejšie a ľahšie v ranej
1677 etape návrhu projektu v porovnaní so skúmaním možností zmiernenia potom, čo je návrh už
1678 pevne stanovený, čo môže mať niektoré nevýhody, t.j. z hľadiska úspor nákladov a tiež z
1679 hľadiska efektívnosti administratívnych konaní počas fázy povoľovania projektu.

1680 Počas testovania podľa článku 4.7 budú musieť príslušné orgány vyhodnotiť, či sú súčasťou
1681 navrhovaného projektu všetky vykonateľné kroky na zmiernenie nepriaznivých vplyvov, alebo sa budú
1682 vyžadovať dodatočné vykonateľné zmierňujúce opatrenia (dodatočné k tým, ktoré navrhuje vlastník
1683 projektu) na účely ďalšieho zníženia vplyvov. To môže viesť k úpravám počiatočného návrhu projektu a
1684 teda mať vplyv na výsledky Posúdenia uplatniteľnosti článku 4.7. Preto môže byť uvažovanie
1685 zmierňujúcich opatrení iteračným procesom, ktorý môže viesť k aktualizovanému hodnoteniu vplyvov,
1686 ktoré môže mať daný projekt na stav/potenciálvodného útvaru z dôvodu zmiernenia.

1688 Pre definovanie konkrétnych zmierňujúcich opatrení sa môžu získať synergie s procesom EIA pre
1689 projekty v jeho rozsahu, ale je dôležité vziať na vedomie, že testovanie podľa článku 4.7 sa musí
1690 vykonať odlišným spôsobom.

1691 Poznatky získané z výsledkov monitorovania o účinkoch zmierňujúcich opatrení realizovaných ako
1692 súčasť programov opatrení v predchádzajúcich cykloch plánovania môžu byť užitočné na výber
1693 relevantných a efektívnych zmierňujúcich opatrení. Možné zmierňujúce opatrenia sú obvykle
1694 stanovené v usmerňujúcich dokumentoch používaných v procese schvaľovania alebo katalógoch
1695 opatrení vypracovaných na vnútroštátnej úrovni, ktoré obsahujú a popisujú najmodernejšie opatrenia a
1696 technológiu/najlepšiu dostupnú technológiu/povinné minimálne požiadavky pre rôzne typy modifikácií.
1697 Katalógy opatrení sú tiež dôležité pre ďalšie kroky implementácie RSV, napr. v procese návrhu výrazne
1698 zmenených vodných útvarov a zvažovania zmierňujúcich opatrení pri definovaní ekologického
potenciálu.

1699 Zmierňujúce opatrenia uvažované v definícii dobrého ekologického potenciálu sú tiež dôležité pre
1700 definovanie vykonateľných zmierňujúcich opatrení podľa článku 4.7 a). Mali by sa uvažovať ako
1701 východisko, ale rozsah zmierňujúcich opatrení na základe článku 4.7 je potenciálne širší než
1702 zmierňujúce opatrenia pre definovanie dobrého ekologického potenciálu existujúcich výrazne
1703 zmenených vodných útvarov. Preto môže byť jednoduchšie integrovať zmierňujúce opatrenia už vo
1704 fáze návrhu projektu než implementovať opatrenia do existujúcej infraštruktúry. Ďalším dôležitým
1705 dôvodom, prečo sú zmierňujúce opatrenia dobrého ekologického potenciálu len podmnožinou
1706 zmierňujúcich opatrení, ktoré by sa mohli uplatniť v prípade článku 4.7, je, že stavebné metódy sa dajú
1707 upraviť tak, aby znížili vplyvy, zatiaľ čo u prebiehajúcich operácií a činností nie je žiadna stavebná fáza.

1708 Pri realizovateľných zmierňovacích opatreniach, ktoré sa spájajú s neistotou o rozsahu a načasovaní
1709 ich účinkov na stav, sa môžu uplatniť zásady adaptabilného riadenia.

1710 Koncept adaptabilného riadenia predstavuje potenciálne užitočný spôsob ako postupovať v prípade, že
1711 sa vyskytnú zvyškové neistoty. Rozhodnutia o vykonaní úkonov na zvládanie účinkov modifikácií alebo
1712 zmien môžu byť sprostredkované prostredníctvom záverov dohodnutého programu monitorovania.
1713 Koncept adaptabilného riadenia sa uplatňuje v prípadoch, keď:

- 1714 • typ zmierňovacích opatrení je schválený, ale nie je jasné kedy alebo kde presne sa ich
1715 realizácia bude vyžadovať;
- 1716 • Realizuje sa neodsúhlasené zmierňovacie opatrenie a preto nastáva potreba prijatia záložného
1717 plánu, ak by nové opatrenie neprispelo k dosiahnutiu očakávaného výsledku;
- 1718 • existuje predstava o pravdepodobných dôsledkoch modifikácie alebo zmeny a vysoká miera
1719 istoty o efektívnosti opatrenia zameraného na obnovu, problém spočíva však v tom, že
1720 opatrenie je nákladné a preto sa bude realizovať iba ak monitorovanie preukáže, že je
1721 nevyhnutné na zabránenie zhoršenia alebo nedosiahnutia dobrého stavu/potenciálu (pozri
1722 obrázok č. 6 - iteratívna spätná slučka).

1723 Konkrétnym príkladom adaptabilného riadenia je bagrovanie, pri ktorom vzniká znečistenie zo
1724 suspendovaného sedimentu a v okruhu 2 km od miesta, kde sa bagruje sa nachádza veľmi citlivý
1725 ekologický zdroj v rámci vodného útvaru (napríklad jediné miesto vo vodnom útvaru s dnom
1726 zarasteným morskou trávou alebo rozmnožovanie rýb). Modelovaním, ktoré je súčasťou
1727 posudzovania, sa preukázalo, že zhoršenie ekologického zdroja sa viaže iba na určité kombinácie
1728 počasia a prílivu a odlivu, a preto radšej ako k pozastaveniu bagrovania, sa odporučilo monitorovať
1729 úroveň suspendovaného sedimentu v reálnom čase. Ak sa monitorovaním zistí, že znečistenie
1730 spôsobené bagrovaním prekročí "červenú čiaru", bagrovanie sa dočasne pozastaví a bude
1731 pozastavené pokiaľ sa neobnoví pôvodný stav. Ak však znečistenie spôsobené sedimentom
1732 prekračuje "červenú čiaru" pravidelne, adaptabilnou odozvou môže byť zmena spôsobu bagrovania a
1733 použitie metódy, pri ktorej nevznikne také veľké množstvo suspendovaného sedimentu
(zároveň je menej výkonná).

Prípadová štúdia č. 7: Rozvoj zásobovania mesta vodou a zmiernenie

Krajina: Fínsko (FI):

Vo Fínsku sa plánuje nový odber podzemnej vody čerpaním na účely lepšieho zabezpečenia dodávok pitnej vody vo veľkom meste, ktoré je závislé na jednom vodnom zdroji, blízkej rieke. Proces zmiernenia zahŕňa niekoľko korektív vykonávaných prevádzkovateľom. Z navrhnutých vodných útvarov bolo odhadnuté, že odberom vody bude ohrozených zopár malých jazier a ešte menší počet riek. V oblasti sa nachádzajú aj niekoľko prameňov a potokov, ktoré nie sú vymedzené ako vodné útvary.

- A. Pôvodne sa žiadala odber 32,500 m³/vody denne. Táto žiadosť bola zamietnutá z dôvodu vplyvov na oblasť chránenú smernicou o biotopoch. Proces bol obnovený prieskumom alternatív na odber vody z iných oblastí v okruhu 80 - 100 km od centra mesta.
- B. Na základe zistených alternatív sa vykonala analýza viacerých kritérií. Cieľom bolo nájsť nielen ekonomicky, technicky, spoločensky a ekologicky udržateľnú alternatívu, ale aj podporiť otvorenú diskusiu medzi zúčastnenými stranami. Napokon projektová skupina odporučila dve alternatívy. Jedno možné odberové miesto sa nachádzalo v pôvodnej oblasti, ale objem odobranej vody bol oveľa nižší. Neistota ohľadom objemu a kvality podzemnej vody a oveľa dlhšia doba realizácie projektu predstavovali najvýznamnejšiu slabinu alternatívy.
- C. Ako zmierňovacie opatrenie v pôvodnej lokalite sa navrhlo premiestniť čerpanie vody na iné miesta, znížiť ich počet a znížiť denný odber o dve tretiny na 11,000 m³/denne, čo by predstavovalo najnižší možný odber potrebný na zvýšenie bezpečnostného stavu mesta z nízkeho na stredný. Upustilo sa aj od regulácie vodnej hladiny jazera. Modelovaním prietoku podzemnej vody sa ukázalo, že napriek týmto opatreniam, dôjde k zmenám kvality vody v niektorých jazierach a potokoch, najmä počas období nízkeho prietoku. Preto boli navrhnuté dodatočné opatrenia na zníženie vplyvov: usmernenie toku vody z niektorých čerpacích staníc do povodia a zníženie odberu niektorých staníc počas nízkeho prietoku. Takisto sa odporučilo zablokovať lesné odvodňovacie priekopy v určitých oblastiach.
- D. Obnova veľkého počtu prameňov mimo príslušnej oblasti bude kompenzovať stratu prameňov v ovplyvnenej oblasti.
- E. Správa o hodnotení vplyvov Natura 2000 pre obnovený projekt a správy z prieskumov z terénu a modelovania boli zaslané povoľujúcemu orgánu spolu so žiadosťou o udelenie povolenia. Počas schvaľovacieho konania príslušný orgán posúdi, či sú metódy a výsledky spoľahlivé a či sú zmierňovacie a kompenzačné opatrenia dostatočné napríklad vzhľadom na zákon o ochrane prírody, zákon o vode a článok 4.7.

Odkazy: <http://www.ymparisto.fi/download/noname/%7B5DC260B6-B2EC-468B-9E83-90DC9F2C28EE%7D/78444>

1735 Vykonateľnosť zmiernenia

1736 V súlade s vyššie uvedeným, vykonateľné zmiernujúce opatrenia by mali byť technicky realizovateľné,
1737 nemali by viesť k neprimeraným nákladom a mali by byť kompatibilné s novou modifikáciou, zmenou
1738 alebo novou trvalo udržateľnou rozvojovou činnosťou človeka.

1739 Posúdenie, ktoré zmiernujúce opatrenia sú vykonateľné, možno vykonať na základe zásad dobrej
1740 praxe, ktoré sa uplatnia na všetky projekty určitého typu. Avšak výber vykonateľných zmiernujúcich
1741 opatrení má aj zložku špecifickú pre každý prípad. Určité zmiernujúce opatrenia nemusia byť technicky
1742 realizovateľné v konkrétnom mieste, alebo nemusia byť primerané z dôvodu prírodných podmienok
1743 špecifických pre konkrétny typ. Napríklad, v prípade vodných elektrární sa zaistenie ekologického toku
1744 a inštalácia pomôcok na migráciu rýb obvykle vyžaduje ako zmiernujúce opatrenie pre vodné útvary v
1745 rybárskych oblastiach. Inštalácia pomôcok na migráciu rýb nebude vhodná vo vodných útvaroch mimo
1746 oblastí, kde neexistovali prírodné rybné biotopy. Treba uviesť, že rybné biotopy sa dajú obnoviť, ak ich
1747 existujúci tlak zničí. Všimnite si, že prirodzené životné prostredie rýb sa dá obnoviť, ak došlo k jeho
strate v dôsledku existujúceho tlaku.

1748 5.3 Posúdenie podstatne lepších environmentálnych volieb

1749 Podľa článku 4.7 d) "*očakávané prínosy týchto úprav alebo zmien vodného útvaru, nie je možné z*
1750 *dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprimeraných nákladov dosiahnuť inými prostriedkami,*
1751 *ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou*". Preto je potrebné posúdiť „alternatívne
1752 prostriedky“ pre navrhované nové modifikácie, zmeny alebo nové trvalo udržateľné
1753 rozvojové činnosti človeka.

1754 Usmernenie č. 20 už v tomto kontexte uvádza, že takéto prostriedky alebo alternatívne riešenia by
1755 mohli zahŕňať alternatívne lokality, odlišné mierky alebo návrhy výstavby, alebo alternatívne procesy.
1756 Alternatívy by sa mali posúdiť v raných fázach výstavby a na príslušnej geografickej úrovni (napr. EÚ,
1757 národná, správne územie povodia) voči očividným očakávaným prínosom, ktoré prinesie daná úprava.
1758 Pre projekty v tomto rozsahu môže využitie požiadaviek Smernice EIA pomôcť pri posudzovaní
1759 rôznych možných alternatív.

1760 Prosíme, všimnite si, že RSV nepoužíva pojem „imperatívny“ použitý v článku 6.4 Smernice
1761 o biotopoch, čo je dôležité zvážiť pri porovnávaní. V súvislosti s neprimeranými nákladmi, pojem
1762 "neprimeranosť" je posudkom, ktorý má politický, technický a spoločenský rozmer a odvíja sa od
hospodárskych informácií a a analýzy nákladov a prínosov⁸⁵.

1763 Rozsah „alternatívnych prostriedkov“ môže zahŕňať dva rozmery – strategickú úroveň a úroveň
1764 špecifickú pre daný projekt, pričom posúdenia na strategickej úrovni sa môže premietnuť pri
1765 rozhodovaní do posúdenia špecifického pre daný projekt.

1766 5.3.1 Strategická úroveň

1767 Na vyhodnotenie podstatne lepších environmentálnych volieb treba zvážiť strategické zložky, aj mimo
1768 lokálnej úrovne. Príklady „iných prostriedkov“ pre prínosné ciele dosahované týmito
1769 modifikáciami môžu zahŕňať napríklad:

⁸⁵ Podrobnejšie informácie sú uvedené v usmernení k CIS č. 1 Hospodárstvo a životné prostredie: [https://circabc.europa.eu/sd/a/cffd57cc-8f19-4e39-a79e-20322bf607e1/Guidance%20No%20-%20Economics%20-%20WATECO%20\(WG%202.6\).pdf](https://circabc.europa.eu/sd/a/cffd57cc-8f19-4e39-a79e-20322bf607e1/Guidance%20No%20-%20Economics%20-%20WATECO%20(WG%202.6).pdf)

- 1770 • Iné formy výroby obnoviteľnej energie, opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti, alebo
 1771 alternatívne lokality pre hydroenergetickú výrobu, iné formy vyváženia ponuky a dopytu po
 1772 energii;
- 1773 • Posúdenie kapacít a možností pre iné možnosti dopravy, napr. železnica, cesty, plavba;
 1774 • Možnosti a účinky opatrení na zadržiavanie vody v súvislosti s povodňovou ochranou;
 1775 • Potenciál opatrení na úsporu vody pri zásobovaní pitnou vodou alebo projektoch zavlažovania;
 1776 • atď.
- 1777
- 1778 V závislosti od povahy novej modifikácie, zmeny alebo novej trvalo udržateľnej rozvojovej činnosti
 1779 človeka je v tomto kontexte kriticky dôležité zváženie príslušných odvetvových politík, napríklad vrátane
 1780 Akčných plánov pre obnoviteľné energie, Programu TEN-T, Plánov manažmentu povodňových rizík,
 1781 Programov rozvoja vidieka, atď. (pozri kapitolu 2). Inými slovami, pre informované rozhodnutie o tom,
 1782 či možno ospravedlniť zhoršenie/nedosiahnutie dobrého stavu/potenciálu sa vyžaduje posúdenie na
 1783 strategickej úrovni s uvažovaním veľkého rozsahu možných volieb. Úvahy o životnosti (napríklad pre
 1784 dopyt po energii) tiež môžu zohrávať svoju úlohu pri rozhodovaní⁸⁶. Zváženie strategickej zložky tiež
 1785 pomôže zlepšiť koherentnosť politiky. V tomto kontexte môžu byť užitočné výsledky strategických
 1786 environmentálnych hodnotení podľa smernice SEA, ktoré sa uplatňujú pre plány a programy.
 1787
- 1788 Nakoniec je tu ešte potreba zvážiť potenciálne kumulatívne účinky modifikácií (pozri kapitolu 3.5).
 1789 Keďže je dôležité zvážiť priestorový rozsah vplyvov, strategická úroveň môže byť
 1790 pre súvisiace hodnotenia vhodnou mierkou.

Prípadová štúdia č. 8: Smernice ICPDR o udržateľnom rozvoji hydroenergetiky

Krajina: Medzinárodná komisia pre ochranu Dunaja (Povodie Dunaja zahŕňajúce členských štátov 9 EÚ AT, BG, CZ, DE, HR, HU, RO, SI, SK a 5 štátov, ktoré nie sú členom EÚ BA, MD, ME, RS a UA)

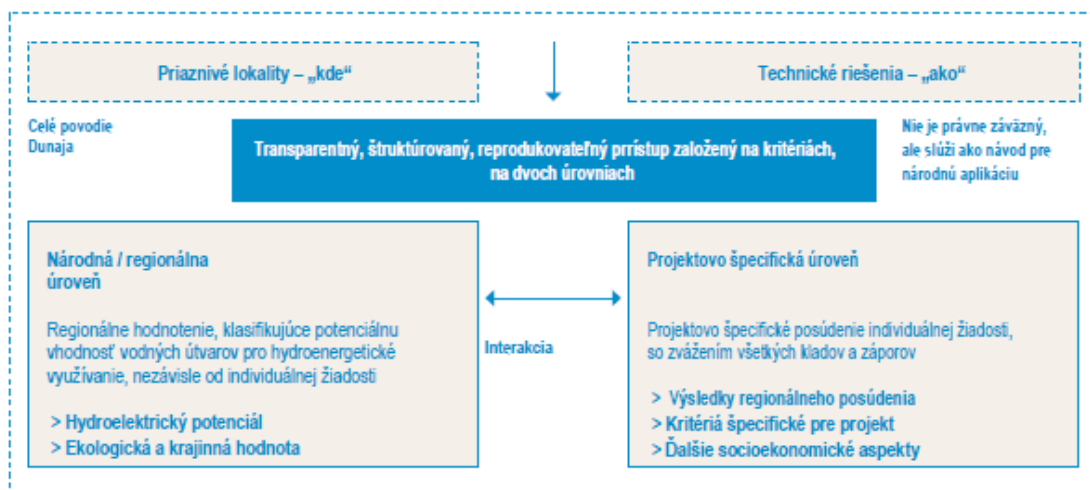
Krajiny v povodí Dunaja plánujú nový hydroenergetický rozvoj na účely zvýšenia podielu obnoviteľných energií. Súčasne majú krajiny plniť ciele ochrany životného prostredia, vrátane RSV.

Potvrdzujúc výzvu udržateľného rozvoja hydroenergetiky v rámci existujúceho právneho a politického rámca vypracovala ICPDR „Smernice o udržateľnom rozvoji hydroenergetiky“. Smernice odporúčajú uplatnenie strategického prístupu, vrátane strategickej (národnej/regionálnej) úrovne a úrovne špecifickej pre projekt. Kritériá pre obidve úrovne sú zahrnuté do dokumentu. Je to tak aj z dôvodu, že požadované hodnotenia a získavanie údajov sú realizovateľné len na príslušných úrovniach. Preto sa pre prístup strategického plánovania podľa uvedeného nižšie navrhuje dvojúrovňové hodnotenie.

Smernice, ktoré vypracoval medzidisciplinárny tím, vrátane zástupcov orgánov (energetika a životné prostredie), hydroenergetického odvetvia a mimovládnych organizácií, boli dokončené a prijaté v júni 2013 a odporúčané zo strany ICPDR na používanie na národnej úrovni.

⁸⁶ Pozri Kráľovská komisia pre znečistenie životného prostredia (1988): 12. správa Najlepšia vykonateľná environmentálna voľba

Obrázok 1: Strategické plánovanie – národné /regionálne hodnotenie a špecifické hodnotenie konkrétneho projektu

Odkazy: <http://www.icpdr.org/main/activities-projects/hydropower>

1791 5.3.2 Projektová úroveň

1792 Na projektovej úrovni sa musia alternatívy posúdiť vzhľadom na to, či iné opatrenia nemôžu slúžiť
 1793 rovnakému účelu a popri tom predstavovať aj oveľa lepšiu environmentálnu voľbu. Zahŕňa to napríklad
 1794 rôzne návrhy projektov, ktoré sú technicky realizovateľné a nie sú neprimerane nákladné. Takisto
 1795 aj iné právne predpisy (napr. smernica EIA a smernica o biotopoch) môžu vyžadovať posúdenie
 alternatívnych opatrení⁸⁷.

1796 Potenciálne synergie možno získať s hodnoteniami podľa Smernice EIA (ak sa použijú) na určenie
 1797 vplyvov plánovaného projektu na životné prostredie, ktoré predpisujú stavebnému investorovi popísať
 1798 zodpovedajúce alternatívy, ktoré sú relevantné z hľadiska projektu a jeho špecifických vlastností a
 1799 uviesť hlavné dôvody, prečo sa rozhodol pre danú alternatívu, pričom musí vziať do úvahy účinky
 1800 projektu na životné prostredie⁸⁸. V tomto kontexte treba uviesť, že EIA (ani SEA)
 1801 nepredpisujú návrh projektov ani neodporúčajú ich zlepšenia alebo zmeny.

1802 5.4 Váženie záujmov: Nadradený verejný záujem / prínosy verzus vplyvy

1803 Ďalšou podmienkou, ktorú treba splniť, je že "dôvody pre tieto úpravy alebo zmeny sú dôvodmi
 1804 nadradeného verejného záujmu a/alebo prínos z dosiahnutia cieľov stanovených v odseku 1 pre
 1805 životné prostredie a spoločnosť je prevážený prínosom nových úprav alebo zmien pre ľudské zdravie,
 1806 udržaním ľudskej bezpečnosti alebo trvalo udržateľným rozvojom" (článok 4.7 c)). Na splnenie tohto
 1807 testu musí nová modifikácia, zmena alebo nová trvalo udržateľná rozvojová činnosť človeka splniť
 1808 aspoň jedno alebo obidve z dvoch kritérií článku 4.7 c)
 1809 (nadradený verejný záujem alebo test váženia)⁸⁹.

⁸⁷ Pozri napríklad Prípady C-239/04 Castro Verde osobitne chránené územie - Nedostatok alternatívnych riešení:

<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=c-239/04>

⁸⁸ Pozri článok 5.1(d) smernice EIA

⁸⁹ Pozri tiež Rozhodnutie rakúskeho Národného vysokého správneho súdu (VwGH 24.11.2016, Ro 2014/07/0101), ktoré stanovuje, že splnenie jedného kritéria článku 4.7 c) je postačujúce, teda nadradený verejný záujem alebo test váženia, nie je potrebné splniť obe.

1810 5.4.1 Nadradený verejný záujem

1811 V legislatíve EÚ môže verejný alebo všeobecný záujem slúžiť ako podklad pre zdôvodnenie výnimiek.
1812 V rámci EÚ a na národnej úrovni existuje viacero „verejných záujmov“ spoločenskej, hospodárskej a
1813 environmentálnej povahy. Keďže nie všetky verejné záujmy môžu byť automaticky „nadradené“, je
1814 dôležité rozlišovať medzi „verejným záujmom“ a „nadradeným verejným záujmom“, ktorý spomína
1815 článok 4.7 (c)⁹⁰. „Nadradený“ v podstate znamená, že iný záujem je nadradený dosahovaniu cieľov
1816 RSV. Členským štátom musí byť povolené isté rozpätie na zváženie pri určovaní, či je projekt v
1817 takomto záujme⁹¹. Účasť verejnosti výrazne pomôže pri určovaní nadradeného verejného záujmu.
1818

1819 Nasledujúce zdroje informácií poskytujú ďalšie pohľady na otázku čo možno považovať za "verejný
1820 záujem" a "nadradený verejný záujem"⁹²:

- 1821 • Usmernenie CIS č. 1 (WATECO)⁹³ uvádza niekoľko kľúčových prvkov, ktoré treba vziať do
1822 úvahy (napr. splniť verejné záujmy, nemusia platiť všetky druhy verejného záujmu, cieľ chrániť
1823 základné hodnoty života obyvateľov a spoločnosti (napr. zdravie, bezpečnosť) v rámci
1824 základných politík štátu a spoločnosti).
- 1825 • Európsky súd uviedol, ⁹⁴ že zavlažovanie a zásobovanie pitnou vodou môže⁹⁵ predstavovať
1826 nadradený verejný záujem, ktorý môže opodstatniť projekt odvodu vody za neprítomnosti
1827 alternatívnych riešení (pre úvahy týkajúce sa ľudského zdravia alebo prínosných dôsledkov
1828 primárnej dôležitosti pre životné prostredie). Tiež uviedol,⁹⁶ že výstavba vodnej
1829 elektrárne sutočne môže predstavovať nadradený verejný záujem.
- 1830 • V súvislosti s projektmi v oblasti hydroenergetiky v rámci CIS bolo skonštatované, že výstavba
1831 vodných elektrární nie je automaticky nadradeným verejným záujmom len preto, že vyrába
1832 energiu z obnoviteľných zdrojov⁹⁷.
- 1833 • Na národnej úrovni môžu zohrávať úlohu aj ďalšie otázky súvisiace s uplatnením článku 4.7
1834 RSV,
napríklad vojenská bezpečnosť (napr. spôsobujúca prípady článku 4.7 v pobrežných
oblastiach)⁹⁸.

1835 Existujúca prax v súvislosti s podobným konceptom uvedeným v smernici o biotopoch (lokality sústavy
1836 Natura 2000, ktoré môžu byť dotknuté novou modifikáciou) ponúka ďalšie perspektívy. Prvý pododsek
1837 článku 6.4 uvádza, že medzi naliehavé dôvody vyššieho verejného záujmu patria dôvody spoločenskej
1838 a ekonomickej povahy a v druhom pododseku

⁹⁰ Všimnite si, že zvažovanie "nadradeného verejného záujmu" sa uplatňuje iba v prvej časti článku 4.7 písm. c, ale nie v jeho druhej časti.

⁹¹ Pozri prípad C-346/14 Komisia verus Rakúsko:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=177722&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=320623>

⁹² Všimnite si, že uvedené odkazy sa nepovažujú za úplné, nakoľko by sa mohli objaviť nové rozhodnutia.

⁹³ [https://circabc.europa.eu/sd/a/cffd57cc-8f19-4e39-a79e-20322bf607e1/Guidance%20No%201%20-%20Economics%20-%20WATECO%20\(WG%202.6\).pdf](https://circabc.europa.eu/sd/a/cffd57cc-8f19-4e39-a79e-20322bf607e1/Guidance%20No%201%20-%20Economics%20-%20WATECO%20(WG%202.6).pdf)

⁹⁴

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?sessionid=9ea7d0f130d679e412f3db944bbd8cee4d91f8fe99e.e34KaxilC3eQc40LaxqMbN4Pah4Te0?text=&docid=126642&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=55628> ;

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?sessionid=9ea7d0f130d679e412f3db944bbd8cee4d91f8fe99e.e34KaxilC3eQc40LaxqMbN4Pah4Te0?text=&docid=111201&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=55628>

⁹⁵ Prosím zoberte na vedomie, že takéto činnosti môžu predstavovať nadradený verejný záujem, ktorý je dôležitý v kontexte celkového posúdenia a podobne v kontexte článku 4.7 RSV.

⁹⁶

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=177722&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=320623>

⁹⁷ https://circabc.europa.eu/sd/a/23d94d2d-6b9c-4f17-9e15-14045cd541f3/Issue%20Paper_final.pdf

⁹⁸ Pozri článok 42.3 Zmluvy o Európskej únii

1839 sa ako príklady takýchto naliehavých dôvodov nadradených verejných záujmov spomína ľudské
1840 zdravie, verejná bezpečnosť a priaznivé dôsledky primárneho významu na životné prostredie⁹⁹. Pre
1841 uplatňovanie tohto konceptu existuje judikatúra Európskeho súdneho dvora¹⁰⁰. Okrem toho
1842 "Usmernenie k ustanoveniam článku 6 smernice o biotopoch 92/43/EHS"¹⁰¹ a usmernenie špecifické
1843 pre daný sektor¹⁰² poskytuje určité objasnenie. Je rozumné domnievať sa, že naliehavé dôvody
1844 nadradeného verejného záujmu sa týkajú situácií, kedy sa predstavované plány alebo projekty javia
ako nevyhnutné v rámci:

- 1845 • Opatrení alebo politík, ktorých cieľom je chrániť zásadné hodnoty pre občiansku spoločnosť
1846 (zdravie, bezpečnosť a životné prostredie);
- 1847 • Základných národných a spoločenských politík ;
- 1848 • Vykonávania činností hospodárskej alebo spoločenskej povahy, ktoré plnia špecifické záväzky
1849 verejných služieb.

1850 Na základe vyššie uvedených zdrojov, ktoré odlišujú „verejné záujmy“ od „nadradených verejných
1851 záujmov“ sa možno dôvodne domnievať, že jednoduché vyhlásenie bez ďalších dobre podložených
1852 hodnotení nestačí na vyhlásenie plánovanej novej modifikácie alebo novej trvalo udržateľnej rozvojovej
1853 činnosti človeka za „nadradený verejný záujem“. V tomto smere môže pomôcť široká a transparentná
1854 diskusia, ktorá bude podkladom takýchto hodnotení, so zapojením príslušných orgánov a
1855 zainteresovaných strán, vrátane transparentného a jasne zdokumentovaného procesu rozhodovania
1856 pre každý prípad. Návod pre rôzne úrovne účasti verejnosti a ako organizovať účasť verejnosti sa
1857 nachádza v Usmernení CIS č. 8 – Účasť verejnosti v súvislosti s Rámcovou smernicou
1858 o vode.¹⁰³

1859 V tomto smere môžu byť, okrem procesu účasti verejnosti vyžadovaného na základe článku 14 RSV,
1860 užitočné aj výsledky zo SEA pre príslušné plány a programy, ktoré môžu podporiť debatu na určenie
1861 nadradených verejných záujmov. Treba však poznamenať, že vo väčšine prípadov bude potrebný
1862 špecifický kontext projektu, pretože prípady článku 4.7 majú odlišnú mierku, odlišné načasovanie a
1863 rôzne skupiny zainteresovaných strán, ktoré by sa mali zúčastniť na rozdiel od procesu konzultácií
1864 k plánom vodohospodárskeho manažmentu.

1865 **5.4.2 Váženie prínosov z modifikácie verzus nedosiahnuté prínosy a príležitosti**

1866 Druhá časť článku 4.7 c) sa venuje otázke, či " *„prínos z dosiahnutia cieľov stanovených v odseku 1 pre
1867 životné prostredie a spoločnosť je prevážení prínosom nových úprav alebo zmien pre ľudské zdravie,
1868 udržanie ľudskej bezpečnosti alebo trvalo udržateľný rozvoj"*.
1869

⁹⁹ Prosím vezmite na vedomie, že v smernici RSV sa nepoužíva pojem "naliehavý" v takom zmysle ako v článku 6.4 smernice o biotopoch, čo treba porovnať. Čo sa týka "ostatných naliehavých dôvodov nadradeného verejného záujmu" spoločenskej a hospodárskej povahy, zo znenia jasne vyplýva, že iba verejné záujmy, bez ohľadu na to, či ich presadzujú verejné alebo súkromné subjekty, môžu vyvážiť ciele smernice. Z uvedeného vyplýva, že projekty súkromných subjektov sa môžu vziať do úvahy iba v prípade, že slúžia verejným záujmom.

¹⁰⁰ Pozri "článok 6 smernice o biotopoch - rozhodnutia Európskeho súdneho dvora na stránke:

http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/caselaw/index_en.htm

¹⁰¹ Pozri usmernenie k článku 6.4 a metodické usmernenie o posudzovaní plánov a projektov s významným dosahom na lokality sústavy Natura 2000 zverejnené na stránke: http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/natura_2000_assess_en.pdf ; pozri kapitolu 2.7

¹⁰²

pozri:

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm

¹⁰³

pozri:

[https://circabc.europa.eu/sd/a/0fc804ff-5fe6-4874-8e0d-](https://circabc.europa.eu/sd/a/0fc804ff-5fe6-4874-8e0d-de3e47637a63/Guidance%20No%208%20-%20Public%20participation%20%28WG%202.9%29.pdf)

[de3e47637a63/Guidance%20No%208%20-%20Public%20participation%20%28WG%202.9%29.pdf](https://circabc.europa.eu/sd/a/0fc804ff-5fe6-4874-8e0d-de3e47637a63/Guidance%20No%208%20-%20Public%20participation%20%28WG%202.9%29.pdf)

1870 Analýza nákladov a prínosov projektu prispôbeného potrebám smernice, aby sa mohlo rozhodnúť, či
1871 prínosy nových úprav alebo zmien pre ľudské zdravie, udržanie ľudskej bezpečnosti alebo trvalo
1872 udržateľný rozvoj prevažujú nad prínosmi pre životné prostredie a spoločnosť vyplývajúcimi zo
1873 zabránenia zhoršeniu stavu alebo obnovy dobrého stavu úvodného útvaru. Prínosy z dosiahnutia
1874 environmentálnych cieľov článku 4.4 zahŕňajú¹⁰⁴:
1875

- 1876 • v prípade zhoršenia stavu, tie prínosy a príležitosti, ktorým zhoršenie stavu zabránilo (napr.
1877 strata biodiverzity, strata služieb ekosystémov); a
- 1878 • v prípade nedosiahnutia dobrého stavu alebo potenciálu, tie prínosy, ktoré by sa dosiahli, ak by
1879 nebolo zabránené dosiahnutiu dobrého stavu alebo dobrému ekologickému stavu (napr.
1880 znemožnenie zásobovania pitnou vodou¹⁰⁵ alebo nedosiahnuté prínosy z dôvodu
1881 nevyhnutného zvýšenia úrovne čistenia; v prípade, že vodný útvar sa môže zhoršiť z
1882 priemerného na zlý,
priepasť medzi dobrým a zlým).

1883 „Vodohospodárske náklady“ (záporné prínosy) musia byť v rovnováhe s potenciálnymi prínosmi a inými
1884 nákladmi (zvýšené využívanie iných prírodných zdrojov, vrátane globálnych vplyvov) nových
1885 modifikácií a zmien pre ľudské zdravie, udržanie bezpečnosti ľudí alebo pre trvalo udržateľný rozvoj¹⁰⁶.
1886 Budú sa teda musieť zväziť a podľa možnosti vypočítať ďalšie kategórie možných prínosov a nákladov,
1887 pričom sa bude brať do úvahy určitý špecifický ukazovateľ kvality, v prípade ktorého
1888 sa očakáva zhoršenie alebo nedosiahnutie zlepšenia.

1889 Okrem toho Usmernenie k CIS č. 11¹⁰⁷ uvádza nasledujúce kroky:

- 1890 1. Skúmanie otázok podobných tým, ktoré sa uvažujú pri analyzovaní „stavu udržateľnosti“ nových
1891 činností. Sú to: zlepšovanie ľudského zdravia, zlepšovanie ľudskej bezpečnosti (napr. v
1892 prípade projektov na ochranu pred povodňami), zvýšenie ekonomickej činnosti alebo výroby.
- 1893 2. Posúdenie nedosiahnutých prínosov vyplývajúcich z nedosiahnutia environmentálnych cieľov
1894 smernice na základe vyhodnotenia environmentálnych, ekonomických a sociálnych prínosov
1895 súvisiacich s vodou. V oboch prípadoch sa treba pokúsiť kvantifikovať a vyjadriť prínosy alebo
1896 nedosiahnuté prínosy v peňažnej forme, aby boli obidve strany analýzy porovnateľné. V
1897 mnohých prípadoch však bude veľmi ťažké vyjadriť a kvantifikovať všetky prínosy alebo
1898 nedosiahnuté prínosy v peňažnej forme. Preto treba prezentovať rôzne prínosy a vplyvy,
1899 či už v peňažnej forme, kvantifikované alebo posúdené kvalitatívne, vo viacrozmernej tabuľke.

1900 Neznamená to, že bude potrebné peňažne vyjadriť alebo dokonca kvantifikovať všetky náklady a
1901 prínosy, aby bolo možné vykonať takýto posudok, pretože by to bolo metodicky náročné. Primeraný
1902 mix kvalitatívnych, kvantitatívnych a v niektorých prípadoch, peňažne vyjadrených informácií by mal
1903 závisieť od toho, čo je dôležité na dosiahnutie posudku a čo je úmerné a realizovateľné zbierať¹⁰⁸. V
tomto kontexte a

¹⁰⁴ Obširnejší zoznam sa nachádza v Prílohe I: Náklady a výnosy v usmernení k CIS č. 20

¹⁰⁵ Všimnite si, že článok 4.7 RSV požaduje od členských štátov, aby zabezpečili potrebnú ochranu vodných útvarov, aby sa predišlo zhoršeniu ich kvality s cieľom znížiť potrebu čistenia pri príprave pitnej vody.

¹⁰⁶ http://ec.europa.eu/environment/sustainable-development/SDGs/implementation/index_en.htm

¹⁰⁷ <http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/economics/pdf/Guidance%201%20-%20Economics%20-%20WATECO.pdf>

¹⁰⁸ Pri hodnotení prínosov alebo porovnávaní prínosov sa možno inšpirovať Návodom na analýzu nákladov a prínosov investičných projektov - Nástroj ekonomickeho posudzovania pre kohéznú politiku 2014-2020: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/cba_guide.pdf

1904 a z dôvodu širokého rozsahu odborných znalostí nevyhnutných pre takéto posúdenia sa úzka
1905 spolupráca dotknutých príslušných orgánov považuje za osvedčený postup.

1906 Výzva pri kvantifikovaní a peňažnom vyjadrení environmentálnych prínosov sa týka ekonomického
1907 posúdenia, prečo analýza na základe viacnásobných kritérií by mohla poskytnúť relevantnejšie
1908 informácie a výsledky než analýza nákladov a prínosov. Pri tejto metóde sa berie do úvahy široká
1909 škála kritérií¹⁰⁹, nielen peňažné ukazovatele a preto vedie k prijímaniu lepších informovaných
1910 rozhodnutí. V prípade, že sa pre posúdenie nákladov a prínosov pre životné prostredie a životné
1911 podmienky robia dve samostatné analýzy bude potrebné vypracovať postup na porovnanie výsledkov
1912 oboch analýz a vykonať konečné vyvážené posúdenie celkových prínosov. Bez ohľadu na metódu
1913 nástroj posúdenia treba poznamenať, že posúdenie hospodárskeho a spoločenského prínosu je
1914 naviazané na environmentálny a jeho zdôvodnenie musí byť transparentné a zodpovedné.

1915

1916

Prípadová štúdia č. 9: Katalóg kritérií pre hydroenergetiku

Krajina: Rakúsko (AT)

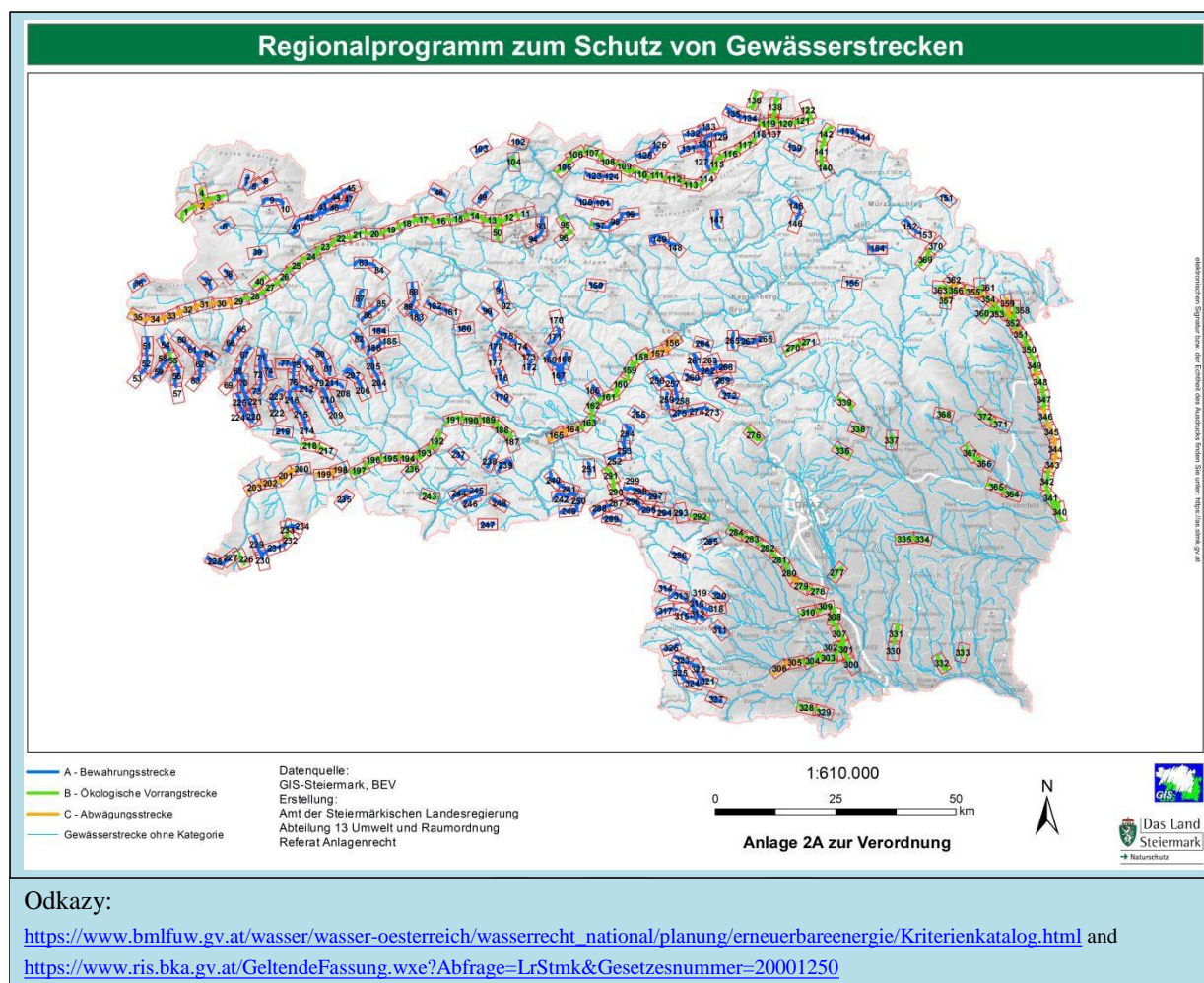
Rakúsko stanovilo v prvom pláne vodohospodárskeho povodia zásady pre hydroenergetický rozvoj ako aj „Katalóg kritérií pre nový rozvoj hydroenergetiky“ (Österreichischer Wasserkatalog: Wasser schützen – Wasser nutzen. Kriterien zur Beurteilung einer nachhaltigen Wasserkraftnutzung), čo je systém na podporu rozhodovania pri regionálnom plánovaní. Hlavné ciele katalógu sú:

- pomáhať vodohospodárskym orgánom pri vážení rôznych verejných záujmov
- zhrnúť technické poznatky o najdôležitejších aspektoch (energetický manažment, ekológia a iné dôležité aspekty vodohospodárskeho manažmentu)
- poskytnúť informácie o kritériách na posúdenie ekologickej hodnoty povodí
- zaistiť rakúske spoločné chápanie a uplatňovanie testovania podľa čl. 4.7
- napomáhať transparentnosti
- podporný nástroj – nebrániť konečnému rozhodnutiu schvaľujúceho orgánu
- prídavná podpora na posúdenie lepších environmentálnych volieb
- základ pre ďalšie strategické plánovanie pre hydroenergetický rozvoj na regionálnej úrovni
- pomôže plánovačom v hydroenergetike vyhodnotiť v ranom stupni šance nového projektu získať schválenie, ešte pred vykonaním podrobného plánovania projektu

Na účely zavedenia tohto prístupu bolo vypracovanie katalógu kritérií zaradené v prvom kroku ako opatrenie do programu opatrení prvého plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia, ktorý sa použije na váženie verejných záujmov pri zhoršení stavu (článok 4.7 RSV) ako aj podklad pre regionálne plánovanie rozvoja výroby elektrickej energie vo vodných elektrárňach. Kritériá boli vypracované tak, aby dokázali zhodnotiť nové projekty v oblasti hydroenergetiky vzhľadom na ich pozitívny účinok na aspekty riadenia vodných zdrojov ako aj pozitívne prípadne negatívne účinky na ostatné aspekty riadenia vodných zdrojov (napr. ochrana pred povodňami, bilancia sedimentov, zásobovanie vodou, kvalita vody, cestovný ruch, atď.) Na druhej strane kritériá bola vypracované tak, aby dokázali zhodnotiť časti riek vzhľadom na ich ekologickú hodnotu. Katalóg vydalo ministerstvo a poskytlo ho regionálnym orgánom s výzvou na jeho uplatňovanie (Erlass).

Ako príklad druhého kroku (praktické uplatnenie) slúži regionálny program zo Štajerska, ktorý uvádza "ochranné pásma", "pásma ekologickeho záujmu" a "zvažované pásma" (pozri mapu).

¹⁰⁹ Výsledky mapovania a posudzovania ekosystémov a ich služieb (proces MAES), ak sú k dispozícii, môžu byť v tomto kontexte užitočné, pozri: <http://biodiversity.europa.eu/maes>

1917

1918 5.5 Vzťah k plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia

1919 Výnimky článku 4.7 sú naviazané niekoľkými otázkami na plány vodohospodárskeho manažmentu
 1920 povodia. Hlavné z nich sú uvedené nižšie.

1921 5.5.1 Hlásenie v plánoch vodohospodárskeho manažmentu povodia

1922 Článok 4.7 b) obsahuje všeobecné ustanovenie, že "the „důvody úprav alebo zmien sú menovite
 1923 uvedené a vysvetlené v pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia vyžadovaného článkom 13 a
 1924 ciele sa vyhodnotia každých šesť rokov". Okrem toho príloha VII RSV A.5, A.7 a B1 odkazuje na
 1925 výnimky článku 4.7 a potrebu hlásiť ich v plánoch vodohospodárskeho manažmentu povodia.
 1926 Racionálne jadro za týmito požiadavkami je podporiť proces účasti verejnosti a zabezpečiť, že použitie
 1927 výnimiek bude transparentné a sledovateľné, umožňujúce verejné skúmanie. Proces účasti verejnosti
 1928 môže byť užitočný aj z iného hľadiska, napr. pre určenie nadradeného verejného záujmu z dôvodu
 1929 spätnej väzby od príslušných aktérov a zainteresovaných osôb v prípade, že budú do navrhovaných
 plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia zahrnuté potenciálne prípady článku 4.7.

1930 Usmernenie č. 20 v tomto kontexte uvádza, že je to povinnosť podávať správy a neznamená, že
 1931 členské štáty musia čakať do zverejnenia plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia, kým
 1932 povolia realizáciu novej fyzikálnej modifikácie alebo novej trvalo udržateľnej rozvojovej činnosti. V
 1933 mnohých prípadoch sa projekty vypracujú v rámci 6-ročného cyklu plánu vodohospodárskeho
 manažmentu povodia.

- 1934 Pre úpravy a zmeny v rámci smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie musia členské
 1935 štáty zabezpečiť, aby dotknutá verejnosť dostala príležitosť vyjadriť svoj názor ešte pred spustením
 1936 projektu.
- 1937 Aj keď je načasovanie projektu také, že konzultácia o plánoch vodohospodárskeho manažmentu
 1938 povodia nezabezpečí príležitosť zainteresovaných strán vyjadriť vopred svoj názor na takéto
 1939 rozhodnutia, článok 14 žiada, aby členské štáty podporili aktívne zapojenie všetkých zainteresovaných
 1940 strán do implementácie smernice. Odporúča sa, aby členské štáty zabezpečili, že takéto príležitosti¹¹⁰
 1941 budú poskytnuté v súvislosti s projektmi, ktoré nespádajú do rozsahu smernice o posudzovaní vplyvov
 1942 na životné prostredie, ale môžu mať za následok zhoršenie stavu alebo zabránenie dosiahnutiu
 1943 dobrého ekologického stavu, dobrého ekologického potenciálu alebo dobrého stavu podzemnej vody.
- 1944 Informácie poskytnuté prostredníctvom takýchto konzultácií pomôžu členským štátom dosiahnuť
 1945 rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre výnimku a znížia pravdepodobnosť, že zainteresované
 1946 strany napadnú následné rozhodnutie. Ak úprava alebo zmena prebieha v strede cyklu plánovania
 1947 povodia, dôvod tejto zmeny musí byť stanovený v nasledujúcich plánoch vodohospodárskeho
 1948 manažmentu povodia (ich aktualizácii).
- 1949 Okrem toho usmernenie k PIC¹¹¹ pre projekty energetickej infraštruktúry v spoločnom záujme poskytuje
 1950 ďalší smer, uvádzajúc, že *"ak je projekt predložený v strede 6-ročného cyklu a nebol zahrnutý do*
 1951 *predchádzajúceho plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia, pri prísnych a krátkych časových*
 1952 *limitoch budú členské štáty v skutočnosti meniť a dopĺňať svoje plány vodohospodárskeho*
 1953 *manažmentu povodia bez konzultácie s verejnosťou. Preto by preferovaným postupom mala byť*
 1954 *formálna aktualizácia existujúcich plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia. Alternatívou by*
 1955 *bolo spoľahnúť sa na riadnu konzultáciu s verejnosťou napr. prostredníctvom procesu EIA alebo inú*
 1956 *vhodnú konzultáciu. (...) Nevykonanie riadnej verejnej konzultácie by mohlo niesť so sebou riziko, že*
 1957 *členské štáty stratia zo zreteľa previazanosť medzi navrhovaným projektom a iným využitím vôd v*
 1958 *povodí, alebo že budú obyvatelia čiastočne zbavení práva na konzultáciu podľa RSV. Preto sa*
 1959 *odporúča, aby boli časové limity na konzultácie dostatočné, aby umožnili riadne zváženie projektu v*
 1960 *kontexte plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia. V prípadoch, kde sa projekty predkladajú v*
 1961 *strede cyklu plánovania podľa RSV, budú sa musieť potom zahrnúť do nasledujúceho plánu*
vodohospodárskeho manažmentu povodia, ktorý bude celý podliehať konzultáciám s verejnosťou."
- 1962 Okrem toho je užitočné do plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia (a navrhovaných plánov
 1963 vodohospodárskeho manažmentu povodia) zahrnúť nasledujúce informácie, ktoré sú k dispozícii v
 1964 čase publikovania
 plánov:
- 1965 • Potenciálne prípady 4.7 pred realizáciou projektu, napr. protipovodňové opatrenia uvedené v
 1966 Plánoch manažmentu povodňových rizík, alebo iné infraštruktúrne projekty (napr. plavebné,
 1967 hydroenergetické, zavlažovacie systémy), ktoré môžu podliehať testovaniu podľa článku 4.7,
 1968 alebo iné projekty, kde začalo prebiehať schvaľovacie konanie;
- 1969 • Iné projekty, ktoré môžu mať vplyv na stav/potenciál vodného útvaru, ale ktoré nemusia
 1970 individuálne aktivovať testovanie podľa článku 4.7;
- 1971 • Informácie o potenciálnej interakcii s existujúcim tlakom a využitím v povodí;

¹¹⁰ Všímnite si, že ustanovenia Aarhuského dohovoru môžu byť relevantné v tomto kontexte.

¹¹¹ Usmernenie o zosúladení postupov environmentálneho posudzovania pre projekty spoločného záujmu (PCI) v oblasti energetickej

- 1972 • Informácie a odkazy na príslušné podklady;
- 1973 Pridanou hodnotou je informácia v pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia o projektoch, pri
 1974 ktorých sa testovanie podľa článku 4.7 nevyžadovalo (keďže navrhovaný projekt bol posúdený ako
 1975 projekt, ktorý nespôsobí zhoršenie/nedosiahnutie dobrého stavu/potenciálu). Tieto informácie by napr.
 1976 mohli byť relevantné aj pre aktualizáciu zhodnotenia environmentálneho vplyvu činnosti človeka a
 1977 ekonomické analýzy požadované na základe článku 5 a prílohy III RSV. Posúdenie vplyvov a hrozba
 1978 nedosiahnutia environmentálnych cieľov najmä na určenie tlakov. Môžu byť užitočné aj z dôvodov
 1979 transparentnosti, t. j. v prípade, že
 tieto informácie požadujú zainteresované
 strany¹¹².

Prípadová štúdia č. 10: Nariadenie španielskeho vodohospodárskeho ministra v

súvislosti s článkom 4.7 Krajina: Španielsko (ES)

Španielsko vypracovalo technické Nariadenie, ktoré platí pre každý medziregionálny rozvoj povodia v krajine. Tieto pokyny stanovujú technický postup na analyzovanie nových modifikácií fyzikálnych vlastností vodných útvarov, nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka a zmien hladiny útvarov podzemných vôd, ktoré by mohli viesť k zvažovaniu výnimiek čl. 4.7. Pre každý potenciálny prípad článku 4.7 sa musí vyplniť zoznam základných skutočností.

Konečný zoznam základných skutočností sa má zahrnúť do plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia ako zhrnutie hodnotenia podľa čl. 4.7. Môže sa použiť ako súhrn (ktorý možno použiť v procese účasti verejnosti), ale aj ako kontrolný zoznam pre osoby zodpovedné za vodohospodárske plánovanie, na účely dodržania všetkých krokov kompletnej analýzy. Okrem toho, umožňuje skompilovať všetky informácie ako štruktúrované údaje v počítačovom systéme.

Odkazy: <https://circabc.europa.eu/sd/a/172ae44f-23e3-4cb6-9c8a-74a79bf5c331/19 - MS Spain - 4.7 Case Study 1.pdf>

- 1980
- 1981 **5.5.2 Článok 4.7 a a označovanie výrazne zmenených vodných útvarov**
- 1982 Ak sa pre novú modifikáciu fyzikálnych charakteristík útvaru povrchovej vody
 1983 (hydromorfologická zmena) uplatní článok 4.7, vodný útvar sa môže kvalifikovať na označenie ako
 1984 výrazne zmenený vodný útvar v nasledujúcom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia, kde
 bude vodný útvar zhoršený/nedosiahne dobrý ekologický stav.
- 1985 V tomto kontexte Usmernenie č. 20 uvádza, že po vzniku novej hydromorfologickej zmeny sa môže
 1986 stať, že sa v nasledujúcom cykle plánovania vodný útvar kvalifikuje pre označenie ako výrazne
 1987 zmenený vodný útvar v zmysle článku 4.3. Nevyžaduje sa, aby toto označenie bolo zverejnené až v
 1988 nasledujúcom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia. Vodné útvary sa však nesmú označiť
 1989 ako výrazne zmenené vodné útvary pred realizáciou novej úpravy, z dôvodu očakávanej výraznej
 1990 hydromorfologickej zmeny.
- 1991 Po uplatnení článku 4.7, a v prípade označenia nových výrazne zmenených vodných útvarov sa má
 1992 použiť postupný prístup vypracovaný v rámci usmernenia pre výrazne zmenené vodné útvary, a to bez
 1993 „kroku dočasnej identifikácie“.
- 1994 Medzi výnimkou podľa článku 4.7 a označením výrazne zmeneného vodného útvaru existujú
 1995 podobnosti, napr. pri riešení fyzikálnych modifikácií alebo požiadavke na zmierňujúce opatrenia.
 1996 Usmernenie CIS č. 4 už uvádza, že testy na označenie výrazne zmeneného vodného útvaru podľa
 článku 4.3

Pozri napríklad rozsudok súdu C-75/08 vo veci smernice EIA na stránke <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=73330&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=194020>

- 1997 môžu byť dôležité pre novo zmenené vodné útvary, napríklad vodné útvary, ktorých charakter sa
1998 podstatne zmenil v dôsledku uplatnenia výnimky článku 4.7¹¹³. Preto by bolo vhodné zabezpečiť
1999 koherentnosť medzi požadovanými posúdeniami podľa článku 4.7 a testami podľa článku
2000 4.3. Súčasne, nová hydromorfologická zmena nebude vždy viesť k označeniu
2001 príslušného vodného útvaru ako výrazne zmeneného. Toto rozhodnutie závisí od výsledku
testov označovania podľa článku 4.3.
- 2002 Potom, čo sa vodný útvar označí ako výrazne zmenený vodný útvar podľa výnimky článku 4.7 a testu
2003 článku 4.3, musí sa označenie výrazne zmeneného vodného útvaru kontrolovať každých 6 rokov v
2004 nasledujúcich plánoch vodohospodárskeho manažmentu povodia, či sa dosahujú požiadavky na
2005 označenie výrazne zmeneného vodného útvaru a dobrý ekologický potenciál. Vyžaduje sa to na
potvrdenie, či sa neobjavili nové prístupy a možnosti zmierňujúcich opatrení, ktoré by sa mali zväziť.
- 2006 V prípade udelenia výnimky článku 4.7 pre novú fyzikálnu modifikáciu v existujúcom výrazne
2007 zmenenom vodnom útvaru (pozri kapitolu 3.3.1) môže byť následne potrebné predefinovať ekologický
2008 potenciál tohto vodného útvaru na základe 6-ročného cyklu plánovania podľa RSV, aby sa vzala do
úvahy dodatočná fyzikálna modifikácia.
- 2009 **5.5.3 Vzťah článku 4.7 k článkom 4.4 a 4.5**
- 2010 V prípade, že sú kritériá článku 4.7 splnené, je možné uplatniť výnimky článku 4.7 v zmysle prvej časti
2011 (nové modifikácie fyzikálnych vlastností útvaroch povrchovej vody alebo zmeny úrovne hladiny útvarov
2012 podzemnej vody) na vodné útvary, ktoré podliehajú výnimkám podľa článkov 4.4 alebo 4.5¹¹⁴. Táto
2013 otázka nie je relevantná pre výnimky na základe druhej časti (nové trvalo udržateľné rozvojové činnosti
2014 človeka), nakoľko sa týka iba zhoršenia stavu útvarov povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý, kedy
2015 nie je potrebné zvažovať uplatnenie výnimiek podľa článku 4.4 alebo 4.5.
2016
- 2017 Môžu sa vyskytnúť prípady, kedy po uplatnení výnimky podľa článku 4.7 a modifikácii vodného útvaru,
2018 uplatnenie výnimiek podľa článkov 4.4 a 4.5 musí byť odôvodnené. Ako príklad slúži uplatnenie
2019 výnimky podľa článku 4.7 na novú modifikáciu, ktorá zhorší stav vody a následne sa uplatní výnimka
2020 podľa článku 4.4 založená na prirodzených podmienkach, nakoľko obnova ekosystému trvá dlhšie,
2021 napriek tomu, že sa realizovali potrebné zmierňovacie opatrenia na dosiahnutie dobrého stavu (pozri
2022 kapitolu 3.3.1). Podobne, v prípade, že sa článok 4.7 uplatní pri zmene hladiny podzemnej vody,
2023 výnimky podľa článkov 4.4 a 4.5 budú musieť byť v nasledujúcich plánoch vodohospodárskeho
2024 manažmentu povodia odôvodnené vzhľadom na ich rôzne podmienky a preverené každých šesť rokov.
2025 Preto je rozumné zabezpečiť súlad medzi požadovanými posúdeniami a
2026 testami podľa článku 4.7 a požadovanými posúdeniami podľa článku 4.4 a 4.5.
- 2027 Všimnite si, že uplatnenie výnimiek článku 4.7 na vodnú útvary, ktoré podliehajú uplatneniu výnimiek
2028 podľa článkov 4.4 alebo 4.5 neznamená, že nie je potrebné prijať opatrenia na zlepšenie stavu. V
2029 prípade pohnútok a tlakov, ktoré sú v pozadí uplatnenia článkov 4.4 a 4.5 sa treba zaoberať otázkou, čo
2030 nová modifikácia, pri ktorej sa uplatňuje výnimka podľa článku 4.7 môže alebo nemôže ovplyvniť.
- 2031 Všimnite si, že akékoľvek ďalšie zhoršenie ukazovateľa kvality, ktorý už je v najnižšej triede, sa
2032 považuje za zhoršenie, čím sa aktivuje testovanie podľa článku 4.7. A Typickým príkladom môže byť
2033 vodný útvar, pri ktorom sa z dôvodu znečistenia hnojivami z poľnohospodárstva uplatňuje výnimka
podľa článku 4.4 (pri postupnej realizácii opatrení zo strany znečisťovateľa, ktoré riešia

¹¹³ pozri kapitolu 8.3.2 Usmernenie CIS č. 4: [https://circabc.europa.eu/sd/a/f9b057f4-4a91-46a3-b69a-e23b4cada8ef/Guidance%20No%204%20-%20heavily%20modified%20water%20bodies%20-%20HMWB%20\(WG%202.2\).pdf](https://circabc.europa.eu/sd/a/f9b057f4-4a91-46a3-b69a-e23b4cada8ef/Guidance%20No%204%20-%20heavily%20modified%20water%20bodies%20-%20HMWB%20(WG%202.2).pdf)

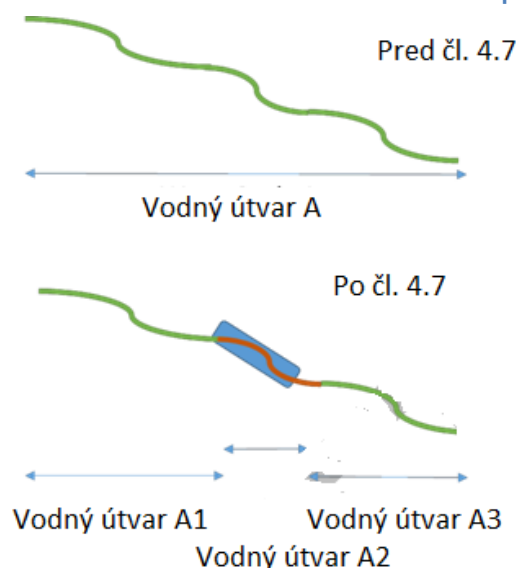
¹¹⁴ Vezmite na vedomie, že ustanovenia článkov 4.8 a 4.9 sa musia pri uplatňovaní výnimiek RSV splniť.

2034 existujúci tlak) a v rovnakom čase sa uplatňuje výnimka podľa článku 4.7 na novú modifikáciu. Vo
 2035 všeobecnosti vplyvy zo znečistenia hnojivami nie sú výrazné, ale v niektorých prípadoch v závislosti od
 2036 charakteru novej modifikácie môžu zhoršiť dôsledky znečistenia (napr. hydromorfologické zmeny, ktoré
 2037 ovplyvňujú kapacitu ekosystémov absorbovať živiny). Preto treba zväziť ako sa zmierňovacie
 2038 opatrenia prijaté v súvislosti s novým projektom môžu kombinovať a pôsobiť vzájomne s ostatnými
 2039 opatreniami na zlepšenie stavu (napr. kombinácia rybovodu s morfológickými opatreniami určenými na
 2040 opätovné vytvorenie prirodzeného prostredia a požiadavkami na ekologický prietok).

2041 **5.5.4 Zmena vymedzenia a/alebo typológie vodného útvaru z dôvodu výnimky podľa článku 4.7**

2042 Po realizovaní projektu sa môže vyžadovať zmena vymedzenia vodného útvaru (pre nasledujúce plány
 2043 vodohospodárskeho manažmentu povodia). Podľa Usmerenia CIS č. 2¹¹⁵, fyzikálne vlastnosti
 2044 (geografické alebo hydromorfologické), ktoré budú pravdepodobne významné v súvislosti s cieľmi
 2045 smernice, by sa mali použiť na zistenie oddelených prvkov povrchovej vody. Ďalej vysvetľuje, že
 2046 výrazne zmenené vodné útvary by mali byť označené ako samostatné vodné útvary. Inými slovami, v
 2047 závislosti od veľkosti vodného útvaru pred uplatnením článku 4.7, môže byť potrebné ďalšie rozdelenie
 2048 na vodné útvary. Pri vodných útvaroch, ktoré sú výsledkom rozdelenia, je potrebné opakované
 2049 posúdenie z hľadiska cieľov a výnimiek, s uvážením toho, čo bolo uplatnené v predchádzajúcom pláne
 vodohospodárskeho manažmentu povodia.

2050 **Obrázok č. 7: Zmena označenia vodného útvaru z dôvodu uplatnenia článku 4.7**

2051

2052 V prípadoch, kde sú vodné útvary zoskupené, takéto zoskupenie už po vykonaní modifikácie nemusí
 2053 byť možné, keďže už nebudú splnené kritériá zoskupenia (súvisiace ukazovatele povrchovej vody v
 2054 rámci typu majú rovnaký¹¹⁶ stav).
 2055

¹¹⁵ <https://circabc.europa.eu/sd/a/655e3e31-3b5d-4053-be19-15bd22b15ba9/Guidance%20No%202%20-%20Identification%20of%20water%20bodies.pdf>

¹¹⁶ Pozri usmernenie č. 2 na stránke: <https://circabc.europa.eu/sd/a/655e3e31-3b5d-4053-be19-15bd22b15ba9/Guidance%20No%202%20-%20Identification%20of%20water%20bodies.pdf>

2056 Vezmite na vedomie, že potreba aktualizácie typológie môže vyplývať z opatrení na zlepšenie stavu
2057 vodného útvaru, napr. opätovné zavedenie prírodných procesov (napr. odstránenie stavidiel, opätovné
2058 zavedenie prílivu a odlivu) a z toho vyplynie zmena typu vodného útvaru.

2059 **5.5.5 Článok 4.7 v cezhraničnom kontexte**

2060 Cezhraničná koordinácia je kľúčovou otázkou pre medzinárodné povodia a rieši ju RSV. Článok 3.4
2061 uvádza, že *“členské štáty zabezpečia, aby boli požiadavky tejto smernice na dosiahnutie*
2062 *environmentálnych cieľov ustanovených článkom 4, a najmä všetky programy opatrení koordinované v*
2063 *celom správnom území povodia. Pre medzinárodné správne územia povodí zabezpečia túto*
2064 *koordináciu príslušné členské štáty spoločne, pričom na tento účel môžu použiť existujúce štruktúry*
2065 *vytvorené na základe medzinárodných dohôd”*.

2066 Táto otázka je obzvlášť dôležitá v prípadoch, kedy si navrhovaný projekt vyžaduje posúdenia podľa
2067 článku 4.7 pre vodné útvary, ktoré tvoria hranicu medzi dvoma krajinami, kde vodný útvar prekračuje
2068 hranicu, alebo kde by mohol spôsobiť cezhraničné vplyvy vo viac ako jednom vodnom útvare.
2069 Praktickým príkladom sú protipovodňové opatrenia, vodné elektrárne, alebo odber vody z
2070 cezhraničných útvarov podzemnej vody. V takých prípadoch potrebujú dotknuté členské štáty
2071 koordinovať Posúdenie uplatniteľnosti článku 4.7 aj testovanie podľa článku 4.7, pričom zabezpečia
2072 použitie spoločných/koordinovaných postupov, hraničných hodnôt a metódik.
2073 Bilaterálne a multilaterálne cezhraničné komisie pre povodie by mohli pôsobiť ako facilitátori takejto
koordinácie¹¹⁷.

¹¹⁷ Pozri aj dohovor Organizácie Spojených národov o ochrane a využití cezhraničných vodných tokov a medzinárodných jazier a dohovor OSN o vodných tokoch.

2074 6 VÝHL'AD A NÁSLEDNÉ AKTIVITY

2075 Usmernenie sa snaží o ďalšie objasnenie rôznych aspektov v súvislosti s praktickým uplatňovaním
2076 výnimiek z environmentálnych cieľov podľa článku 4.7 RSV. Zatiaľčo mnohé aspekty boli objasnené,
2077 zistené boli aj určité obmedzenia procesu CIS, nakoľko v rámci CIS nie je možné k mnohým z aspektov
2078 zaujať "uniformný prístup" a ktoré si na úrovni členských štátov vyžadujú
2079 oveľa špecifickejšiu pozornosť, metódy, nástroje a vhodné prístupy.

2080 Preto z hľadiska praktického využitia usmernenia by bolo vhodné vykonať ďalšie následné činnosti
2081 a potenciálne pokryť širokú škálu tém. Môžu zahŕňať napríklad:

- 2082 • Výmenu skúseností z posudzovania toho, či plánovaný projekt spôsobí zhoršenie alebo
2083 prispeje k nedosiahnutiu cieľov RSV (posúdenie uplatniteľnosti);
- 2084 • Posúdenie vzťahu príčina-dôsledok medzi modifikáciami/zmenami a rôznymi ukazovateľmi
2085 kvality;
- 2086 • Výmenu praktických skúseností ohľadom aspektov, ktoré súvisia so samotným testovaním
2087 podľa článku 4.7, napríklad výmena informácií o zmierňovacích opatreniach pre rôzne
2088 modifikácie, posúdenie alternatív, váženie záujmov/nadradeného verejného záujmu atď..;
- 2089 • Prístupy strategického plánovania v rôznych sektoroch a prepojenie na posúdenia RSV a článku
2090 4.7
2091 vrátane workshopov špecifických pre sektor;
- 2092 • Zosúladenie posúdení s ostatnými smernicami;
- 2093 • Administratívny rámec pre schvaľovanie projektov na úrovni členských štátov;
- 2094 • Uvádzanie výnimiek podľa článku 4.7.

2095 Navyiac výsledky posúdenia 2. cyklu plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia by mohli odhaliť
2096 ďalšie problémy, ktoré treba riešiť. Proces CIS môže predstavovať vhodný rámec pre potenciálne
2097 následné činnosti. Preto by sa pri vypracovávaní ďalšieho pracovného programu CIS mala niektorým z
2098 týchto problémov venovať špeciálna pozornosť. Bolo by vhodné preskúmať, či iné koordinačné
2099 mechanizmy a podporné nástroje nemôžu byť príležitosťou pre ďalšiu výmenu a budovanie kapacít.

2100

2101

2102

2103

2104

PRÍLOHA A: Porovnávací prehľadová tabuľka smerníc RSV, HD, EIA a SEA

Legislatíva	RSV 2000/60/ES	Smernica o biotopoch 92/43/EHS	Smernica EIA 2011/92/EÚ	Smernica SEA 2001/42/ES
Ciele konania	<p>Cieľom smernice je udržiavať a zlepšovať vodné prostredie. Smernica vyžaduje, aby členské štáty realizovali opatrenia na zabránenie zhoršeniu stavu a na dosiahnutie dobrého stavu všetkých vodných útvarov.</p> <p>Plánovanie „nových modifikácií“ si vyžaduje vykonať posúdenie vplyvov na stav dotknutých vodných útvarov. Ak nová modifikácia pravdepodobne spôsobí zhoršenie alebo nedosiahnutie dobrého stavu, príslušný orgán musí zabezpečiť, aby boli pred schválením projektu splnené podmienky článku 4.7, ale aj 4.8 a 4.9.</p>	<p>Smernica o biotopoch a smernica o vtákoch má za cieľ prispieť k zabezpečeniu biodiverzity prostredníctvom ochrany prírodných biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Vyžaduje, aby členské štáty prijali opatrenia na obnovu alebo udržanie biotopov a druhov v priaznivom stave ochrany, aj prostredníctvom zriaďovania a ochrany lokalít (SCI a SAC) v sústave Natura 2000. Smernica o vtákoch 2009/147/ES obsahuje podobné ustanovenia pre voľne žijúce vtáky. CHVÚ klasifikované podľa Smernice o vtákoch tvoria súčasť sústavy Natura 2000.</p> <p>Čl. 6 Smernice o biotopoch stanovuje požiadavky na manažment a ochranu lokalít Natura 2000. Čl. 6.3 a 6.4 stanovuje postup hodnotenia a schvaľovania plánov a projektov, ktoré môžu mať vplyv na lokality Natura 2000. Cieľom je udržať celistvosť sústavy lokalít Natura 2000 a celkovú súdržnosť sústavy.</p>	<p>Zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a ľudského zdravia stanovením minimálnych požiadaviek na hodnotenie vplyvov projektov na životné prostredie.</p> <p>Členské štáty prijímajú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že pred udelením povolenia sa pre všetky projekty, ktoré pravdepodobne budú mať významný vplyv na životné prostredie okrem iného z dôvodu ich charakteru, veľkosti alebo umiestnenia, bude vyžadovať povolenie a budú posúdené z hľadiska ich vplyvov (článok 2 1)).</p>	<p>Zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispieť k integrácii environmentálnych úvah do prípravy a schvaľovania plánov a programov so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja tým, že sa zabezpečí, v súlade s touto smernicou, vykonanie environmentálneho posudzovania určitých plánov a programov, ktoré majú pravdepodobne významné účinky na životné prostredie (článok 1).</p>
Typy rozvoja	<p>Akýkoľvek projekt a činnosť, ktoré môžu viesť k zhoršeniu stavu vodného útvaru. Za určitých podmienok článok 4.7 umožňuje uplatnenie výnimiek na nové modifikácie fyzikálnych vlastností útvaru povrchových vôd, zmeny úrovne hladiny podzemnej vody alebo nové trvalo udržateľné činnosti človeka.</p> <p>I keď niektoré projekty nie sú zahrnuté Smernicou EIA, môže platiť článok 4.7. Určujúcim faktorom je, či projekt pravdepodobne spôsobí zhoršenie stavu/potenciálu dotknutých vodných útvarov alebo zabráni dosiahnutiu dobrého stavu/potenciálu.</p> <p>Niektoré opatrenia na zlepšenie stavu môžu spadať do rozsahu Smernice EIA a teda si vyžadujú EIA (napr. mestské čističky odpadových vôd).</p>	<p>Akýkoľvek plán alebo projekt s pravdepodobnými nepriaznivými vplyvmi na lokalitu Natura 2000</p>	<p>Projekty uvedené v prílohe I Smernice EIA.</p> <p>Projekty prílohy II určené pre každý prípad zvlášť a/alebo na základe limitných hodnôt alebo kritérií.</p>	<p>Všetky plány a programy a ich modifikácie: (a) ktoré sa pripravujú pre poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybárstvo, energetiku, priemysel, dopravu, odpadové hospodárstvo, vodné hospodárstvo, telekomunikácie, turistiku, plánovanie miest a vidieka alebo využívanie územia a ktoré stanovujú rámec pre súhlas budúceho rozvoja projektov uvedených v prílohách I a II k smernici EIA, alebo (b) pri ktorých sa určilo, že vyžadujú posudzovanie podľa článku 6 alebo 7 Smernice o biotopoch nakoľko sa očakáva, že budú mať vplyv na lokality. Iné plány a programy (P/P). P/P, ktoré určujú využívanie malých území na miestnej úrovni a menšie modifikácie P/P, určené zvlášť podľa každého prípadu a/alebo stanovením druhov P/P.</p>
Zisťovacie konanie	<p>Žiadny konkrétny predpis, avšak krok procesu čl. 4.7, kde sa určí, či nová modifikácia/zmena alebo nová trvalo udržateľná rozvojová činnosť človeka môže mať vplyv na stav/potenciál vodného útvaru. Ak výsledky kroku zisťovacieho konania ukazujú, že sa neočakávajú žiadne významné vplyvy, potom nie je potrebné vykonávať ďalšie hodnotenia.</p>	<p>Krok procesu článku 6.3, kde sa určuje, či projekt alebo plán pravdepodobne spôsobí významné vplyvy na lokalitu Natura 2000, či už samotný alebo v kombinácii s inými plánmi a projektmi, zodpovedá tomu, čo sa bežne nazýva „zisťovacie konanie“. Ak výsledky zisťovacieho konania ukážu, že sa nepredpokladajú žiadne významné vplyvy, nie je potrebné vykonať primerané hodnotenie.</p>	<p>Príloha I Smernice EIA uvádza projekty, pre ktoré je EIA povinné. Pri projektoch uvedených v prílohe II smernice musia členské štáty určiť, či sa má EIA vykonať na základe charakteristik projektu; prostredníctvom preskúmania každého prípadu zvlášť a/alebo na základe stanovenia limitných hodnôt alebo kritérií. Je to tzv. „zisťovacie konanie“. Zisťovacie konanie má vziať do úvahy kritériá stanovené v prílohe III, t.j. charakteristiky projektu; jeho umiestnenie a charakteristiky potenciálnych vplyvov.</p>	<p>Určiť, či plán alebo program je „plánom alebo programom“ ako je definované v článku 2 a) a či má pravdepodobne významné environmentálne účinky (článok 3.4). Ak je odpoveď na obidve z vyššie uvedených otázok „áno“, potom si plány alebo programy vyžadujú SEA.</p>

Legislatíva	RSV 2000/60/ES	Smernica o biotopoch 92/43/EHS	Smernica EIA 2011/92/EÚ	Smernica SEA 2001/42/ES
Rozsah a úroveň podrobností environmentálnych informácií	<p>Žiadny konkrétny predpis, avšak určenie rozsahu má za cieľ určiť posúdenia potrebné na určenie účinkov na stav/potenciál vodného útvaru na úrovni ukazovateľa kvality.</p>	<p>I keď to nie je výslovne uvedené, určenie rozsahu sa akceptuje ako dobrá prax a zameriava sa na presné určenie vecí, ktoré majú byť primerane posúdené ako aj na zber náležitých informácií.</p>	<p>Určenie rozsahu nie je povinné, ale akceptuje sa ako dobrá prax .</p>	<p>Povinná požiadavka prekonzultovať s určenými orgánmi rozsah a úroveň podrobnosti informácií, ktoré musí environmentálna správa obsahovať (článok 5.4).</p>
	<p>Vyžadujú sa informácie o stave ukazovateľov kvality, ktoré určujú ekologický stav (napr. ryby, mikrobezstavovce, atď.) a potenciálny vplyv projektu na ne. Prvé posúdenie, ktoré treba vykonať je posúdenie toho, či sa vplyvom realizácie projektu zhorší stav, alebo sa nedosiahne dobrý stav. V takom prípade, ak nie sú podmienky článku 4.7 splnené, projekt nie je možné schváliť.</p> <p>V článku 4.7 sa uvádza, že sa musí preukázať, že očakávané prínosy úprav alebo zmien vodného útvaru, nie je možné z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprímeraných nákladov dosiahnuť inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou. Tieto prostriedky alebo alternatívne riešenia môžu zahŕňať alternatívne lokality, rôzne miery alebo návrhy rozvoja, alebo alternatívne procesy. Alternatívy sa majú vyhodnotiť v raných etapách vývoja a na primeranej geografickej úrovni voči očakávaným prínosom modifikácie. Pre projekty spadajúce pod Smernicu EIA môže použitie jej požiadaviek pomôcť posúdiť rôzne možné alternatívy.</p> <p>Ďalšou podmienkou je, že projekt je v nadradenom verejnom záujme (podobný koncept sa používa v Smernici o biotopoch), alebo že prínosy projektov prevážia vplyvy nedosiahnutia cieľov RSV.</p> <p>Okrem toho treba do projektu zahrnúť všetky vykonateľné zmierňujúce opatrenia. Znovu, postupy EIA môžu byť užitočné pri určovaní adekvátnych zmierňujúcich opatrení.</p> <p>Je dôležité si uvedomiť, že RSV sa zaoberá len trvalými vplyvmi na hladinu vodného útvaru, zatiaľ čo EIA sa zaoberá aj miestnymi vplyvmi dočasnej povahy.</p> <p>Jednou z podmienok článku 4.7 je, že dôvody projektu sú menovite uvedené a vysvetlené v pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia, ktorý povinne podlieha 6-mesačným verejným konzultáciám.</p>	<p>Ak po zisťovanom konaní nemožno vylúčiť, že plán alebo projekt bude mať významný vplyv na lokalitu, vyžaduje sa primerané hodnotenie. Primerané hodnotenie je zamerané na ciele ochrany lokality, ktoré sa týkajú druhov a prirodzeného prostredia druhov, pre ktoré bola lokalita určená. (NB: Hoci Smernica o biotopoch nešpecifikuje obsah primeraného hodnotenia, tento je vysvetlený v príslušných rozhodnutiach súdu uvádzaných v usmernení Komisie). Posúdiť sa musia všetky účinky, vrátane kumulatívnych. V kontexte primeraného hodnotenia je možné zvážiť akékoľvek možné zmierňujúce opatrenia (napr. vo vzťahu k lokalite projektu, metóde výstavby, atď.), aby sa predišlo nepriaznivým vplyvom na integritu lokality.</p> <p>V prípade negatívneho záveru primeraného hodnotenia môžu platiť ustanovenia článku 6.4, ktoré definujú kľúčové prvky, ktoré treba zvážiť (alternatívne riešenia, naliehavé dôvody nadradeného verejného záujmu, kompenzačné opatrenia). (NB: Tieto faktory sú objasnené v príslušnom usmernení Komisie k článku 6 smernice o biotopoch. Preskúmanie alternatív nespadá do rozsahu článku 6.3, ale do rozsahu článku 6.4 (C-441/03, C-241/08).</p>	<p>Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie, ktorú má zabezpečiť navrhovateľ pre projekt, by mala obsahovať opis vhodných alternatív preštudovaných navrhovateľom, ktoré sú relevantné pre projekt, vrátane, podľa vhodnosti, náčrtu pravdepodobného vývoja aktuálneho stavu životného prostredia v prípade, ak by sa projekt nerealizoval (nulový variant), v záujme zlepšenia kvality procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a s cieľom umožniť v počiatočnej fáze začlenenie environmentálnych aspektov do návrhu projektu (článok 5 d), príloha IV, Smernica EIA v aktuálnom znení).</p>	<p>Vypracuje sa environmentálna správa, v ktorej sa určia, popíšu a zhodnotia „primerané alternatívy, ktoré zohľadňujú ciele a geografický rozmer plánu alebo programu“ (článok 5.1).</p>
Účasť verejnosti a konzultácie	<p>Toto ustanovenie umožňuje konzultáciu projektu v kontexte plánu, čo umožní posúdenie interakcií s inými novými projektmi a existujúcim využitím vody v povodí.</p>	<p>Nie je povinná v kontexte rozhodovania podľa článku 6.3, ale podporuje sa („ak je primeraná“).</p>	<p>Orgány, ktorých sa projekt bude pravdepodobne týkať z dôvodu ich osobitných právomocí v oblasti životného prostredia alebo na základe miestnej alebo regionálnej príslušnosti, majú možnosť vyjadriť svoje stanovisko k informáciám predloženým navrhovateľom a k žiadosti o povolenie.</p>	<p>Návrh plánu alebo programu a environmentálna správa sa sprístupní (i) orgánom, ktoré sú z dôvodu svojej špecifickej environmentálnej zodpovednosti pravdepodobne zainteresované v environmentálnych účinkoch vykonávania plánov a programov a (ii) verejnosti. Hlavné</p>

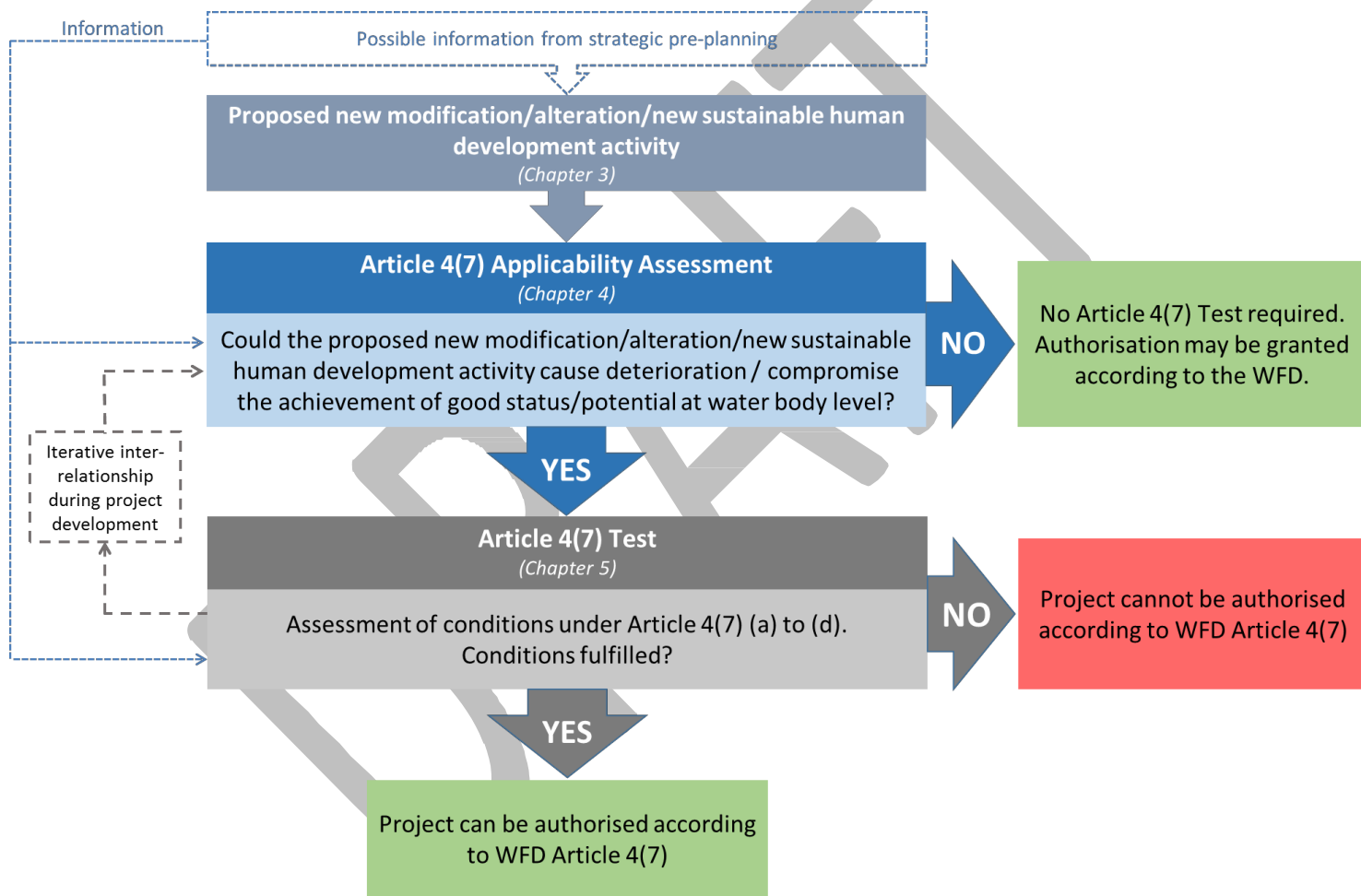
Verejnosť je informovaná elektronicky a prostredníctvom verejných oznamov alebo inými vhodnými prostriedkami (článok 6.1 – 6.2).

Legislatíva	RSV 2000/60/ES	Smernica o biotopoch 92/43/EHS	Smernica EIA 2011/92/EÚ	Smernica SEA 2001/42/ES
	nových projektov a existujúceho využitia vody v povodí.		verejné oznámenia alebo iné vhodné prostriedky. článok 6. 1 - 6.2. Dotknutej verejnosti sú v primeranom časovom rámci sprístupňované informácie uvedené v článku 6.3 a) - c). Verejnosti sa poskytnú včasné a účinné príležitosti zúčastniť sa procesov rozhodovania týkajúceho sa životného prostredia.	Orgány a verejnosť dostanú včasnú a účinnú príležitosť vyjadriť svoje stanovisko k návrhu plánu alebo programu a k spravidelnej environmentálnej správe vo vhodnom čase pred schválením plánu alebo programu (článok 6.1 – 6.2).
Rozhodovanie	Pre plány a projekty sú environmentálne ciele záväzné. To znamená, že ak nový projekt pravdepodobne spôsobí zhoršenie stavu alebo zabráni dosiahnutiu dobrého stavu v dotknutých vodných útvaroch, orgány sú povinné odmietnuť vydať povolenie až do splnenia podmienok v článku 4.7.	Výsledky primeraného hodnotenia sú záväzné, t.j. príslušné orgány môžu schváliť plán alebo projekt, ak primerané hodnotenie príde k záveru, že tento plán alebo projekt nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu lokality Natura 2000. Ak však primerané hodnotenie príde k záveru, že sa nepriaznivé vplyvy nedajú vylúčiť, povolenie aj tak možno udeliť za prísnych podmienok (neexistujú žiadne alternatívne riešenia, existujú imperatívne dôvody nadradeného verejného záujmu, boli nájdené kompenzačné opatrenia na škody, aby sa zaistila koherentnosť sústavy Natura 2000. V takom prípade musí byť informovaná Komisia a za špecifických okolností dať svoje stanovisko.	Cieľom EIA je popísať potenciálne vplyvy projektu na životné prostredie, aby sa zabezpečilo, že výsledky konzultácií a informácií zozbieraných počas procesu EIA budú riadne vzaté do úvahy v procese rozhodovania a že budú poskytnuté informácie o konečnom rozhodnutí (článok 8, 8 a) a 9).	Environmentálna správa, vyjadrené stanoviská a výsledky každej cezhraničnej porady sa zohľadnia pri príprave plánu alebo programu pred jeho schválením alebo postúpením na legislatívne konanie (článok 8). Členské štáty zabezpečia, aby orgány na základe ich zodpovedností v oblasti životného prostredia, verejnosť a každý členský štát, s ktorým sa poradilo, boli o schválení plánu alebo programu informovaní a že takto informovaným budú sprístupnené položky popísané v článku 9.1 a) – c).
Monitorovanie	RSV zahŕňa požiadavku na zriadenie programov monitorovania na monitorovanie stavu vody na účely stanovenia koherentného a komplexného prehľadu o stave vody v rámci každého povodia (článok 8 a príloha V).	Uvažované na základe dobrej praxe. Bude dôležité najmä monitorovanie zmiernujúcich alebo kompenzačných opatrení na účely zaistenia ich efektívnosti vzhľadom na ich cieľ (žiadne nepriaznivé vplyvy na integritu lokality, alebo udržiavanie koherentnosti siete).	Členské štáty zabezpečia, že vlastnosti projektu a/alebo opatrenia navrhované s cieľom zabrániť, predísť alebo zmierniť, a ak je to možné, nahradiť straty spôsobené pravdepodobne významnými nepriaznivými vplyvmi na životné prostredie, sú realizované navrhovateľom, a stanovia postupy týkajúce sa monitorovania významných nepriaznivých vplyvov na životné prostredie. Typ parametrov, ktoré sa majú monitorovať a dĺžka monitorovania musia byť primerané charakteru, umiestneniu a veľkosti projektu a významu jeho vplyvov na životné prostredie. Aby sa zabránilo dvojitému monitorovaniu, môžu sa prípadne uplatniť existujúce monitorovacie opatrenia vyplývajúce z právnych predpisov Únie iných ako táto smernica a z vnútroštátnych právnych predpisov (článok 8a 4.). Podľa vhodnosti budú opatrenia na monitorovanie zahrnuté do rozhodnutia o udelení povolenia (článok 8a 1. b)).	Členské štáty sledujú významné environmentálne účinky vykonávania plánov a programov aby boli, okrem iného, schopné včas identifikovať nepredvídané škodlivé účinky a schopné uskutočniť vhodné nápravné opatrenia (článok 10.1). Environmentálna správa obsahuje „popis opatrení určených na monitorovanie“ (Príloha I i)). Monitorovanie umožní porovnanie skutočných významných environmentálnych účinkov vykonávania plánov a programov s predpovedanými. Pomôže tak zabezpečiť, aby boli zistené akékoľvek problémy vzniknuté počas implementácie, či už boli alebo neboli predpokladané, a aby boli budúce prognózy presnejšie. Ako dobrá prax môže byť monitorovanie súčasťou kompilácie základných informácií pre budúce plány a programy, a prípravu informácií, ktoré budú potrebné pre EIA projektov.

2105 **PRÍLOHA B: Vývojové diagramy**

2106

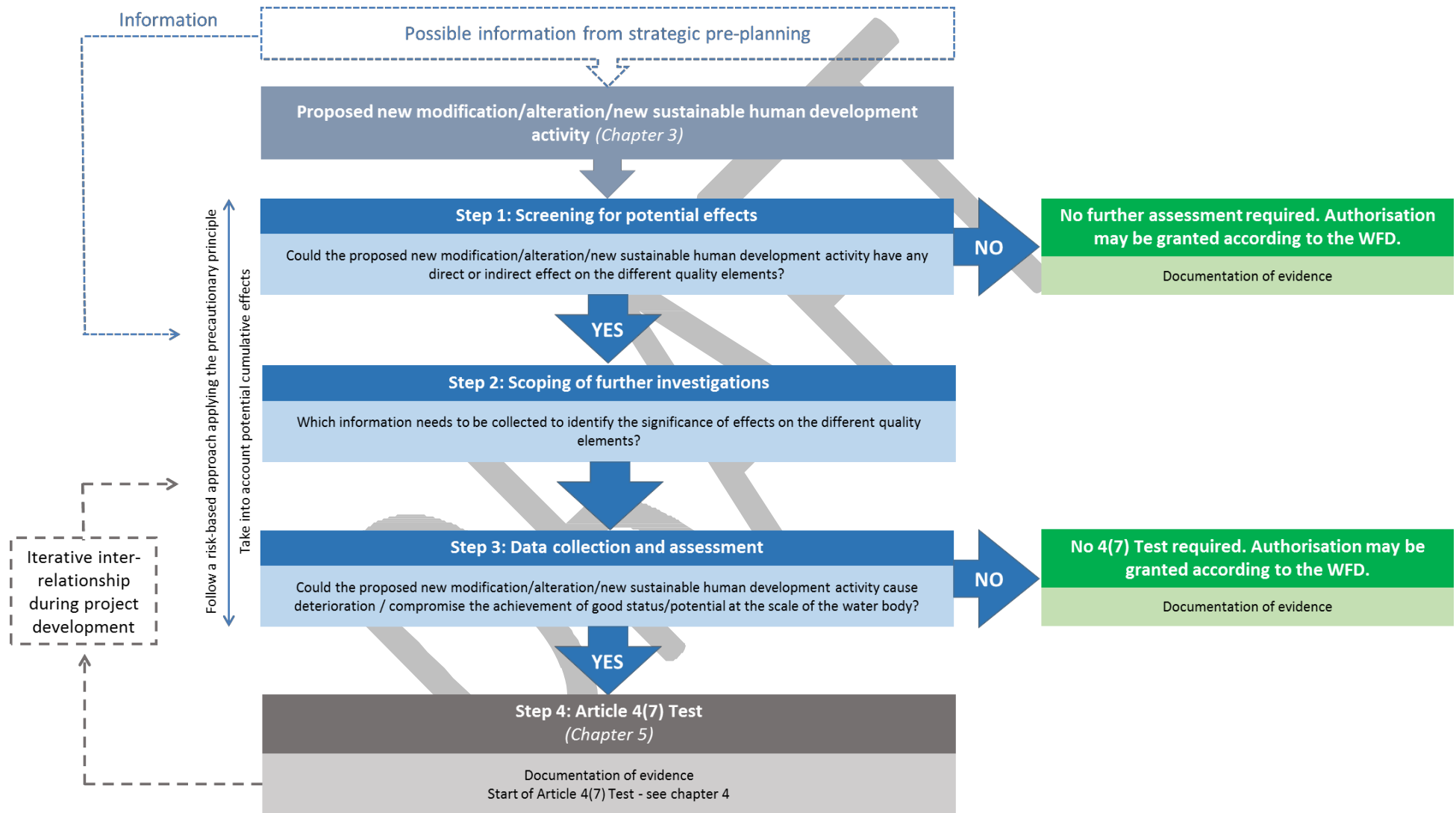
Zásadný vzťah medzi "posúdením uplatniteľnosti článku 4.7" a "testovaním podľa článku 4.7"

2107

2108

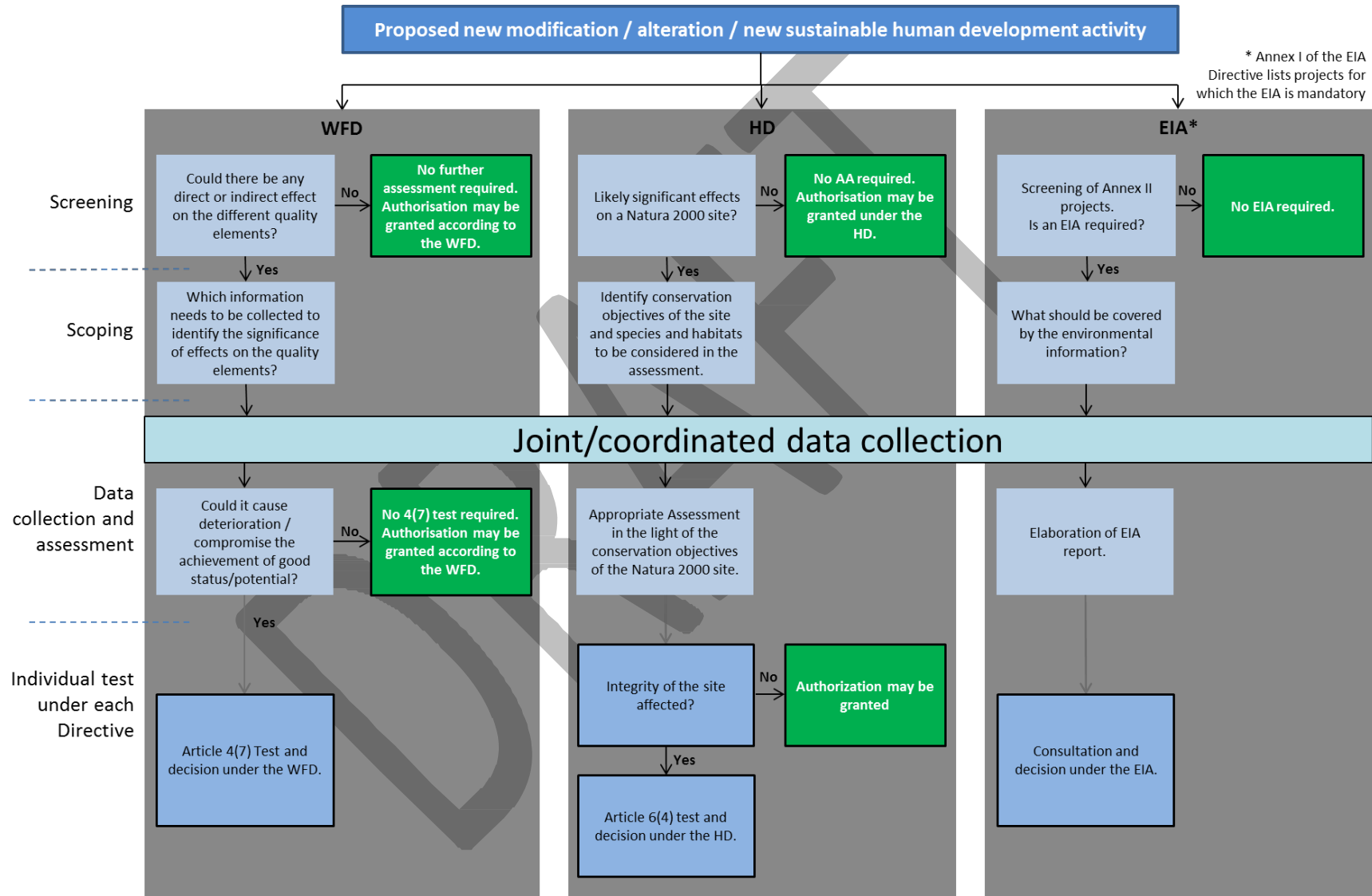
Postupný prístup pre posúdenie uplatniteľnosti článku 4.7

2109

2110

Zosúladenie posúdení podľa RSV, HD a Smernice EIA

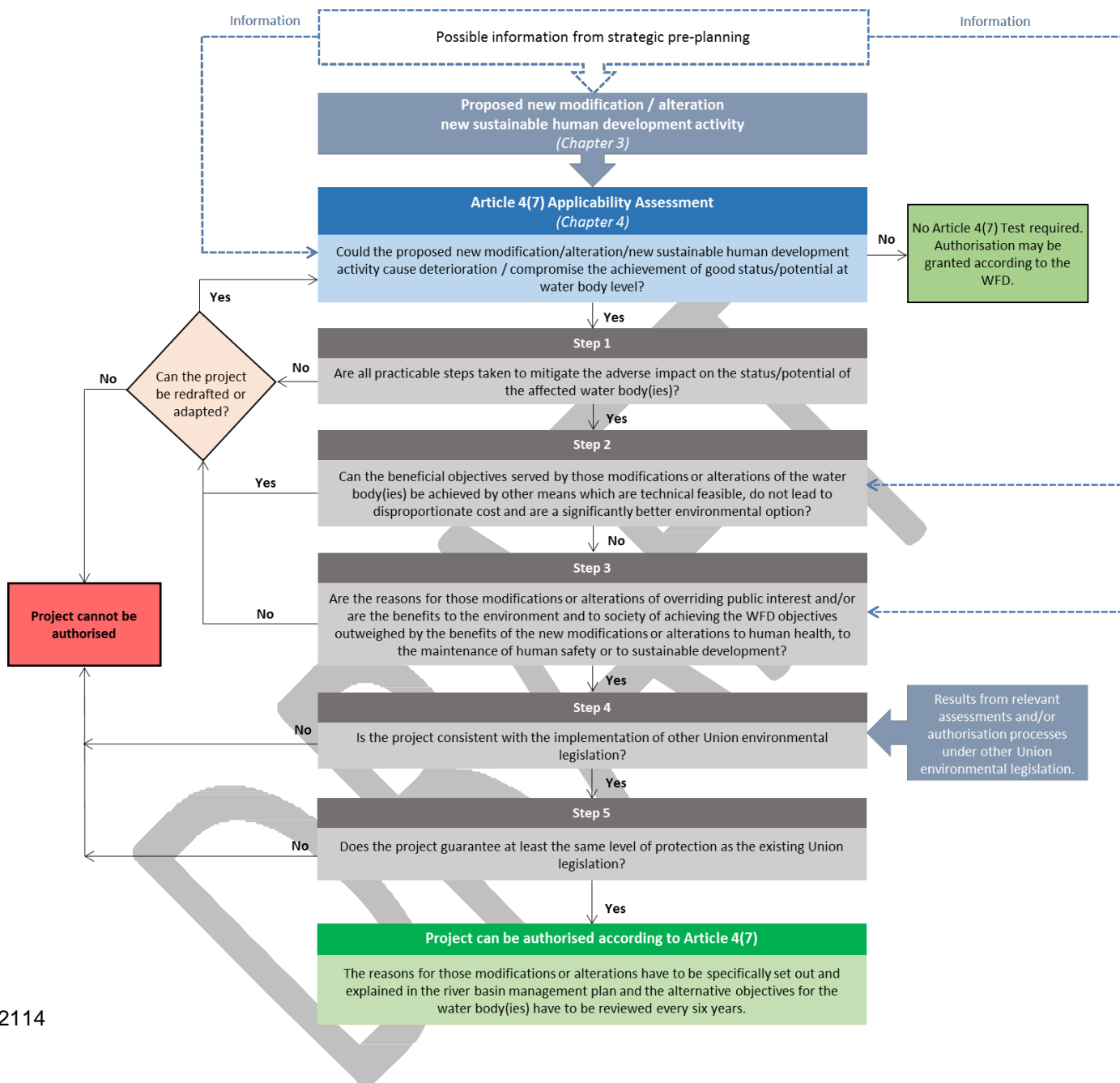

2111

2112

Postupný prístup pre testovanie podľa článku 4.7

2113

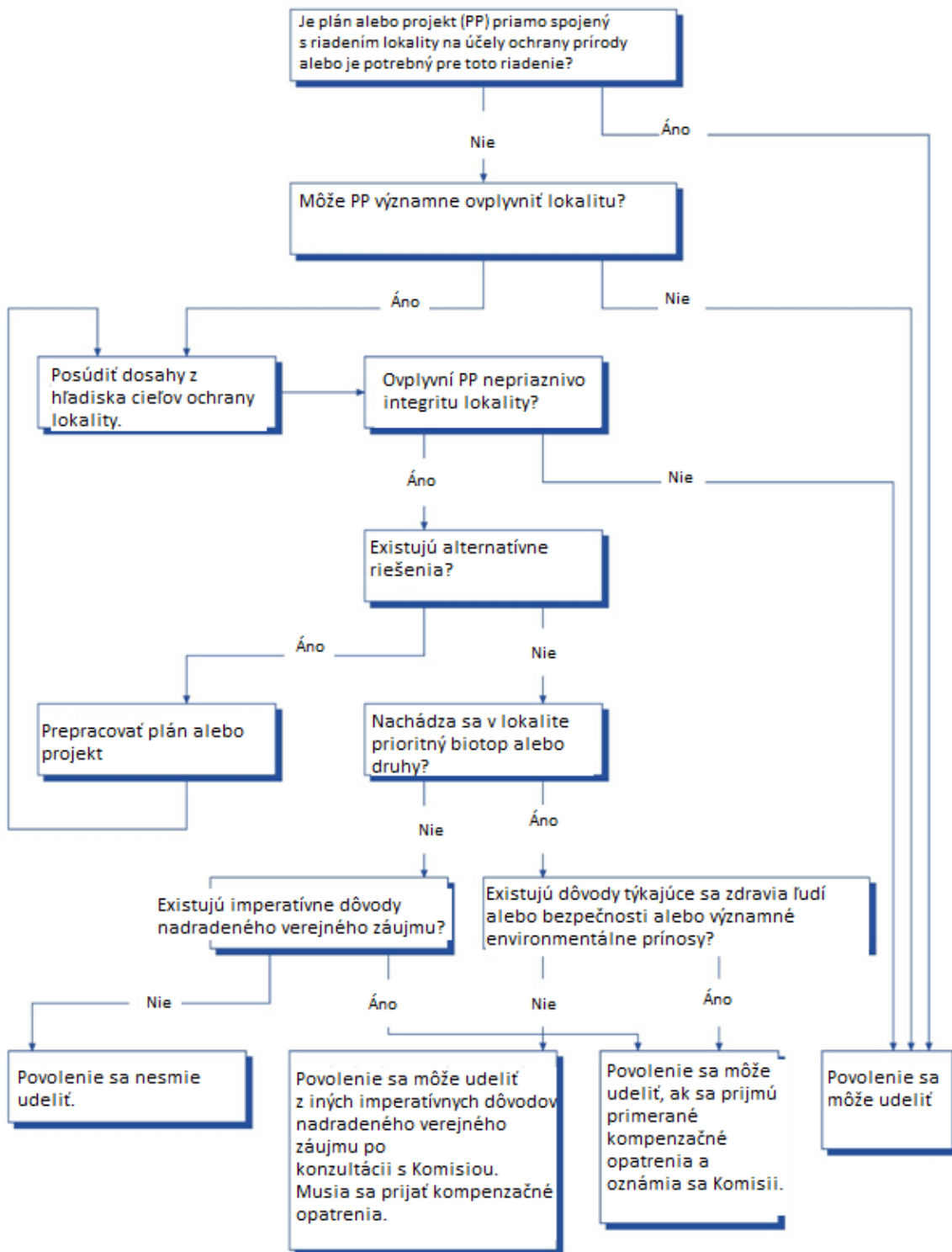

2114

2115
2116

Články 6.3 a 6.4 a postup podľa smernice o biotopoch .

ZVÁŽENIE PLÁNU ALEBO PROJEKTU S VPLYVOM NA LOKALITU NATURA 2000

2117